

UTRIP

P 2289 61

INFORMATIVNI BILTEN ZBORNICE ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE - ZVEZE DRUŠTEV MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENIJE

Leto IX, številka 2, februar 2001

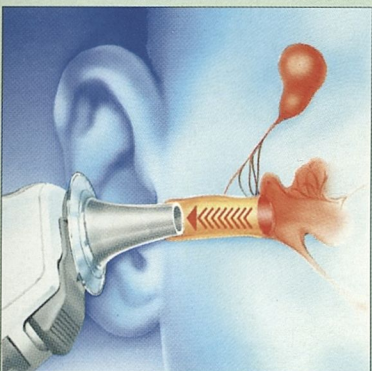

Poštnina plačana na pošti 1102 Ljubljana

MERILEC KRVNEGA TLAKA **BRAUN BP 1500**

Elektronski merilnik krvnega tlaka na zapestju omogoča natančno merjenje, njegova uporaba je praktična in preprosta. Meritev enostavno odčitamo na velikem monitorju.

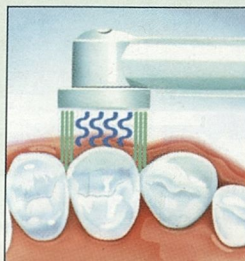
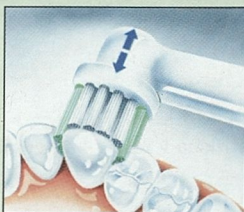
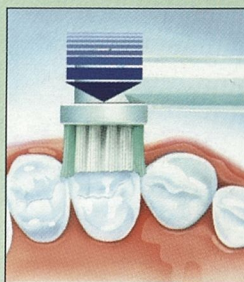
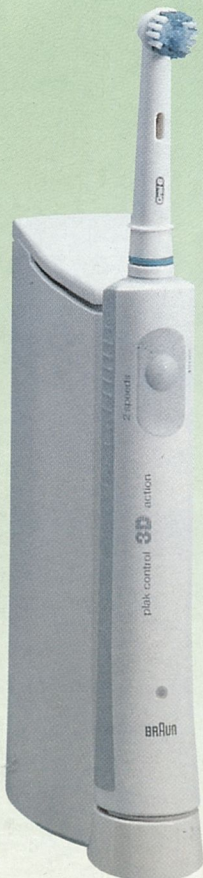
TERMOMETER **BRAUN THERMOSCAN IRT 3520**

Ušesni termometer enostavno in varno izmeri temperaturo v eni sekundi. Primeren je za vse starosti.

ZOBNA ŠČETKA **BRAUN ORAL-B 3D 15.525**

Klinične raziskave dokazujejo, da ščetka BRAUN odstranjuje zobne obloge in čisti bolje kot ročna zobna ščetka tudi na težje dostopnih mestih. Zmanjšuje obarvanost zob zaradi kajenja. Uporablja se prav tako varno kot ročna zobna ščetka.

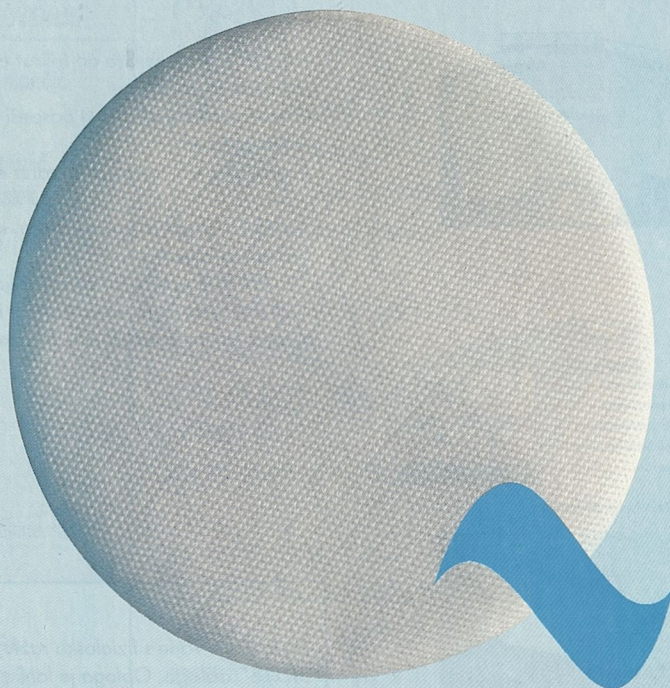
BRAUN

Coming

Zastopa in prodaja:

Coming d.d., Družba za trgovino
Slovenčeva 24, 1001 Ljubljana,
tel.: 01/560 40 50, fax: 01/560 40 19
e-mail: coming@coming.si

Inteligentna rešitev

TenderWet/TenderWet24 je obloga za hitro, preprosto, praktično in sterilno oskrbo rane v obliki blazinice. Pred uporabo jo je potrebno aktivirati s **TenderWet Solution** ali **Ringerjevo raztopino**, ki se izloča v rano, jo s tem izpira in čisti, istočasno pa izločke iz rane veže v svoje visoko vpojno jedro s superabsorbensom.

Uporablja se ob aktivnem čiščenju ran z močnim izločanjem in počasnim celjenjem, ob oskrbi ran s trdim nekrotičnim tkivom, ob znakih klinične okužbe ter oskrbi kroničnih ran, kot so diabetična gangrena, preležanine ali golenje razjede. Obloga TenderWet/TenderWet 24 se uporablja toliko časa, da se razvije čisto granulacijsko tkivo.

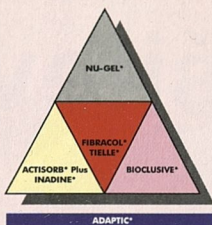

Samo za zunanjo uporabo

merit

Uvoznik in ekskluzivni zastopnik medicinskih izdelkov Hartmann, Šmartinska 130, 1000 Ljubljana, Slovenija, Tel.: (01) 548 37 10, Fax: (01) 548 37 46

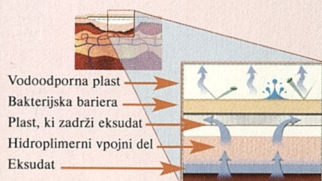
TIELLE*

*Hidropolimerna obloga, ki ponuja prednosti
vlažnega okolja pri oskrbi rane*

Osnovne lastnosti:

- ♦ **TIELLE*** obloga je dva do trikrat bolj vpojna kot tradicionalne hidrokoloidne obloge.
- ♦ Ustvarja vlažno okolje, ki pospeši proces granulacije in celjenja rane.
- ♦ Hidropolimerni vpojni del zadrži eksudat ter se širi v globino rane.
- ♦ **TIELLE*** obloga je polprepustna, kar bolniku omogoča normalno higieno.
- ♦ **TIELLE*** ščiti pred okužbo iz okolja.
- ♦ Odlično se prilagaja tudi najbolj problematičnim delom telesa, kot so komolci, pete in sakrokocigealno področje.

TIELLE* Način delovanja

Okolica rane naj bo suha

Razjeda zaradi pritiska

Način uporabe:

Po čiščenju rane s fiziološko raztopino, prekrijte rano s **TIELLE*** oblogo. Obloga je lahko na rani do 7 dni glede na stanje rane. Sekundarna obveza ni potrebna. Obloga **TIELLE*** je lahko nameščena pod prevezo.

Indikacije:

Obloga je namenjena čistim ranam v fazi granulacije, ki malo do zmerno vlažijo, npr.:
razjede zaradi pritiska
golenje razjede
travmatske poškodbe

Johnson & Johnson
MEDICAL

BTC Šmartinska 152, Ljubljana
Tel.: 01/586 46 36

UTRIP

INFORMATIVNI BILTEN

ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE -
ZVEZA DRUŠTEV MEDICINSKIH SESTER
IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENIJE

ODGOVORNA UREDNICA: Irma Antončič

UREDNIŠKI ODBOR:

Irma Antončič, Bojana Filej, Irena Istenič,
Petra Kersnič, Veronika Pretnar Kunstek

LEKTORICA: prof. Cvetana Tavzes

PREVAJALEC: Primož Trobevšek

NAKLADA: 12000 izvodov

NASLOV UREDNIŠTVA:

UTRIP, Ljubljana, Vidovdanska 9
telefon, telefaks: 01/ 2316-055,
tajništvo Zbornice - Zveze
telefon, telefaks: 01/ 4344-903, naročnine, računi
e-mail: zveza.med.sester@siol.net
žiro račun: 50101-678-48641

TRŽENJE OGLASNEGA PROSTORA:

ANONSA d.o.o. Ljubljana, Preglov trg 6,
tel.: 01/ 5461-800, 5408-202, faks: 5400-315
e-mail: anonsa@anonsa.si

PRIPRAVA ZA TISK:

STARLING d.o.o., Vrhnika, Krožna pot 2
tel.: 01/ 7557-850, faks: 01/ 7557-855
e-mail: starling@siol.net

TISK:

Tiskarna POVŠE, Povšetova 36 a, Ljubljana,
tel./faks: 01/ 2301-542,

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI:

Jaka Bregar

Utrip je glasilo – informativni bilten Zbornice zdravstvene nege Slovenije – Zveze društev medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije. Revija izhaja 11-krat letno. Letna naročnina za nečlane je 4500 sit, člani plačujejo naročnino za Utrip s članarino, od katere se obračunava in plačuje 8-odstotni davak na dodano vrednost.

SRCE

Zakaj ne nosimo srca v dlaneh,
da v njem bi videli veselje, smeh,
sočutje, žalost, bolečino,
vso čustveno globino.

In videli bi, kdaj kdo ljubi,
kdaj sovraži,
kdaj dobro drugemu želi
in tudi to,
da le zase zna utripati.

Mogoče dobro je,
da drugemu ne vidimo v srce!
Šaj smo bili v preteklosti
zaradi svojega srca kdaj žalostni.
Ta žalost bi se najbrž podvojila
ko se nam druga srca bi razkrila.

Zato je prav,
da srca nimamo vsem na očeh
in ga ne nosimo v dlaneh!

Vera Štebe

delo zbornice

- 7 JANUAR NA ZBORNICI - ZVEZI
 - 10 MEDNARODNA KLASIFIKACIJA PRAKSE ZDRAVSTVENE NEGE - ICNP KOT OSNOVA STROKOVNO POPOLNI IN MEDNARODNO PRIMERLJIVI ZDRAVSTVENI NEGI
-

iz kolaborativnega centra SZO

- 15 POROČILO O DELU KOLABORATIVNEGA CENTRA SZO ZA PRIMARNO ZDRAVSTVENO NEGO V LETU 2000
-

iz društev

- 18 SPREJMIMO DRUGAČNOST
 - 20 RAZSTAVILI SMO UNIFORMO ANGELE BOŠKIN
 - 21 PREDSTAVITEV DOBITNIC SREBRNIH ZNAKOV ZA LETO 2000
-

iz sekcij

- 30 E.O.R.N.A JESENI 2000
 - 40 STROKOVNI SEMINAR SEKCIJE MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV V KARDIOLOGIJI IN ANGIOLOGIJI
-

mi med seboj

- 42 DROGE SO MED NAMI
-

udeležili smo se

- 43 SRČNO POPUŠČANJE
 - 45 SPOROČILO V STEKLENICI
-

pisma bralcev

- 46 ODMEV NA ČLANEK: NEKEMU PRAVILNIKU OB ROB
-

iz mednarodnih srečanj

- 47 MISIJA V BOSNI IN HERCEGOVINI – NOVEMBER 2000 – 2
 - 50 POROČILO Z EVROPSKEGA KONGRESA O PROFESIONALNI ZDRAVSTVENI NEGI V EVROPI
-

predstavljamo vam

- 52 JELKA ČERNIVEC
-

S humorjem je lažje in lepše

- 55 "HVALEŽNOST"
-

razmišljanja

- 56 NI SLIŠALA ZVONCA IN NI VIDE LA LUČKE
 - 57 DOBRA NAMERA IN NE - ZAMERA
-

58 srečanja doma

60 obvestila

66 srečanja v tujini

NAVODILA ZA OBJAVO ČLANKOV V UTRIPU

Rok za oddajo prispevkov za objavo v informativnem biltenu Utrip je do 25. v mesecu. Utrip izhaja med 12. in 15. v mesecu. Članki naj bodo natipkani ali računalniško izpisani tako, da je 30 vrstic na eni strani in s 60 znaki v vrsti. Članki naj ne presegajo 4 tipkanih strani. Avtorje naprošamo, da poleg izpisa oddajo tudi disketo in po največ dve sliki na prispevek. Poleg tega naj avtorji navedejo svoj priimek in ime, naslov bivanja in telefonsko številko, na katero bodo dosegljivi za morebitne razgovore glede objave članka. Slike, ki so priložene k člankom, naj bodo opremljene z besedilom ter priimki in imeni oseb na sliki. Rokopisov ne vračamo. Prispevkov ne honoriramo.

Uredništvo

Petra Kersnič

JANUAR NA ZBORNICI – ZVEZI

Vsako leto je slika meseca januarja podobna. Takoj po prestopu v novo leto se delo za trenutek ustavi, misel na potekajoče aktivnosti upočasni a kaj kmalu se pojavi sila novega zaleta. Ocena preteklega leta je že kot na dlani, a največkrat je dlan za naslednje leto še bolj polna, kot smo si sprva mislili. Nanjo položimo vse, kar se ni uresničilo preko preteklega leta in seveda še vse novo, ki se izkaže za dobro in koristno. Na Zbornici – Zvezi so v tem mesecu potekali kandidacijski postopki, predstavitve kandidatov in številne aktivnosti za izvedbo volitev za funkcije predsednice/ka in podpredsednice/ka za mandatno obdobje 2001 – 2005, ki bodo potekale na volilni skupščini 15. 2. 2000. Na volilni skupščini bodo za naslednji mandat izvoljeni tudi člani/ce nadzornega odbora in imenovani člani/ce častnega razsodišča. **Dosedanja naša prizadevanja so bila usmerjena v zagotavljanje strokovnosti in etičnosti ter v zagotavljanje varne in kakovostne zdravstvene nege in takšna bodo ostala zagotovo tudi naprej, dopolnjevali pa jih bodo argumenti in dokazila o prispevku izvajalcev zdravstvene nege v celotnem poteku zdravstvene obravnave človeka na kateri koli ravni zdravstvenega varstva.**

Kje smo bili in kaj smo delali:

5. januar

- seja kandidacijske komisije za volitve.

10. januar

- 26. seja upravnega odbora.

12. januar in 17. januar

- 2. seja Odbora Državnega zbora za zdravstvo, delo, družino in socialne zadeve.

Osrednja tema seje je bila obravnava predloga sprememb Zakona o zdravstveni dejavnosti, ki naj bi odpravil neskladnost z ustavo, Rešitev je zahtevalo Ustavno sodišče. Predlog zakonske novele je povzel poslanec Zmago Jelinčič, ki je poudaril, da je predlog posledica 8-letnega dela

šestih zbornic zdravstvenih delavcev (razen zdravnikov in lekarnarjev), ki so bile ustanovljene v skladu z 87. členom tega zakona, vendar nikoli niso dobile ustreznega mesta in priznanja. Posamezni predstavniki zbornic so v razpravi poudarili, da mora biti interes države, da vsakemu človeku nudi najkakovostnejše zdravstveno varstvo - zato pa potrebujemo mehanizme licenc, obveznega združevanja in strokovnega nadzora tudi v drugih strokah, ne le v medicini. Matični odbor je na svoji seji podprl večino amandmajev vlade, ki so opredeljevali kriterije ustanavljanja in opredelili strokovni nadzor. 24. 1. smo se sestali predstavniki zbornic in pred 2. sejo Državnega zbora, ki bo v svoji 26. točki dnevnega reda obravnavala po hitrem postopku predlog novele, namenili vsem poslancem pismo z naslednjo vsebino:

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Šubičeva 4, 1000 Ljubljana

Ljubljana, 25.1.2001

PISMO POSLANKAM IN POSLANCEM

Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Na 2. seji državnega zbora, sklicani 25.1.2001, boste pod točko 26 obravnavali Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah (ZZDej-F) – hitri postopek – EPA 1294-II, ki se nanaša na kriterije in pogoje ustanavljanja zbornic na področju zdravstva, ki so bile ustanovljene v skladu s 87. členom ZZDej.

Gradivo, ki ste ga prejeli, govori o vsebini Predloga, kot ga je izoblikoval matični Odbor in ima po naši oceni nekatere pomanjkljivosti.

Dovolite nam, da Vas po tej poti nagovorimo in Vas seznanimo z našimi stališči, kot smo jih predstavili članom matičnega Odbora. Zbornice že osmo leto izpostavljamo problematiko na svojih poklicnih področjih na najrazličnejših pristojnih mestih. Ponavljajoči se problemi in nepripravljenost pristojnih za sistemsko ure-

ditev razmer so pripeljali do odločitve, da je Zbornica fizioterapevtov Slovenije zaradi dvojnih meril Ministrstva za zdravstvo sprožila ustavno spor. Njene utemeljitve je Ustavno sodišče prepoznalo kot pomembne in na podlagi le-teh odločilo, da je ZZDej neskladen z ustavo. Zavedamo se, da je Ustavno sodišče določilo le pogoje in kriterije za ustanovitev Zbornic, ne pa tudi pristojnosti le-teh. Pri oblikovanju Predloga smo menili, da je celostna obravnava vse bolj pereče problematike nujna in vodi k ustrezni rešitvi. Z zapisanimi pristojnostmi v prvotnem Predlogu - EPA 1294 - smo v Zbornicah želeli celovito reševati vse vpletene in prihraniti čas in denar. Zbornice brez določenih pristojnosti namreč ne morejo uspešno reševati številnih, vedno večjih problemov, s katerimi se dnevno srečujemo v praksi.

Zdravstveni delavci (fizioterapevti, izvajalci zdravstvene nege, strokovnjaki laboratorijske medicine, delovni terapevti, radiološki inženirji in sanitarni inženirji) s svojimi aktivnostmi tesno sodelujemo v procesih zdravljenja in obravnave istih, bolnih in zdravih ljudi, kot zdravniki. Zato ocenjujemo, da so naše zahteve po zbornični organiziranosti in pristojnosti le-teh enako upravičene, kot je to v primeru Zdravniške in Lekarniške zbornice.

Priznati moramo, da so nas že razprave in stališča Vlade presenetila in razočarala v svojem ozkem gledanju na zdravstvo in probleme v njem. Zaradi enostranske obravnave in nepripravljenosti na dialog, tako ministrstva za zdravstvo kot vlade, imamo občutek, da se nam ne priznava ustrezna vloga v procesu izvajanja zdravstvenih storitev.

Z našim nagovorom Vas naprošamo, da prepoznate pomen Zbornic v zagotavljanju kakovosti v zdravstvu in ustreznega strokovnega napredka ob hkratni racionalni porabi finančnih sredstev.

Za vse navedene naloge potrebujemo javno pooblastilo, poleg strokovnega nadzora, ki je v Predlogu bil edini potrjen, še izdajanje licenc za samostojno opravljanje dela. Vse to pa je mogoče izvajati v korist države in državljanov, bolnikov in drugih uporabnikov in nenazadnje za zadovoljstvo zdravstvenih delavcev pod pogoji obveznega članstva v Zbornicah. V primeru neobveznega članstva se lahko dogodi,

da bi bile Zbornice same sebi namen in ne bi opravljale nalog, zaradi katerih so jih izvajalci posameznih strokovnih področij v zdravstvu tudi ustanovili.

Pozivamo Vas, da v korist državljanov in zdravstvene dejavnosti kot celote vložite in izglasujete amandmaje, ki naj se glasijo:

V 2. a členu se v 87. b členu za točko 2. doda nova točka z besedilom:

“izdajajo, podaljšujejo in odvzemajo licence”, točke od 3 do 10 se preštevilčijo.

V 2.a členu se v drugem odstavku 87. b člena besedilo spremeni tako, da se glasi:

“Naloge iz 2. in 3. točke prejšnjega odstavka opravljajo Zbornice kot javna pooblastila, ki se financirajo iz sredstev državnega proračuna “.

V 2. a členu se v 87. b členu za drugim odstavkom doda nov odstavek, ki se glasi:

“Članstvo v zbornicah z javnimi pooblastili je obvezno”.

Prepričani smo, da boste prepoznali namen tega pisma in se Vam za podporo v imenu vseh naših članov zahvaljujemo!

Za koordinacijo Zbornic:

Zbornica fizioterapevtov Slovenije:

Friderika Kresal, prof. ped. in andrag.

Zbornica zdravstvene nege Slovenije:

Veronika Pretnar Kunstek, viš. med. ses.

Zbornica laboratorijske medicine Slovenije

doc. dr. Borut Božič, mag. farm.

Državni svet: področje zdravstva:

Petra Kersnič, prof. zdr. vzg.

V VEDNOST:

Minister za zdravstvo - **prof. dr. Dušan Keber**

Državni sekretar: **Simon Verhunec**

Predsednik državnega zbora: **Borut Pahor**

Predsednik odbora državnega zbora za zdravstvo, delo, družino, socialno politiko in invalide:

Stanislav Brenčič

Generalni sekretar vlade Republike Slovenije:

Mirko Bandelj

16. januar

- seja uredniškega odbora Obzornika zdravstvene nege.

17. januar

- 9. seja odbora regijskih društev v Ljubljani
- 10. seja koordinacijskega odbora strokovnih sekcij v Ljubljani.

18. januar

- seja komisije za izobraževanje.

19. januar

- seja organizacijskega odbora 8. simpozija zdravstvene nege.

23. januar

- seja delovne skupine za pripravo temeljnih obrazcev za dokumentiranje zdravstvene nege.

25. januar

- 27. seja upravnega odbora;
- seja komisije za zasebno delo;
- seja Razširjenega strokovnega kolegija za zdravstveno nego.

26. januar

- sestanek delovne skupine za nenasilje v

zdravstveni negi.

31. januar

- nadaljevanje 27. seje Upravnega odbora;
- seja Uredniškega odbora Utripa.

DOPISANO

Skozi letošnje mesece si bomo razložili opisane značilnosti števil. Numerologija je izkustvena veda, ki proučuje vpliv števil kot simbolov in nebesnih znamenj na lastnosti in sposobnosti ljudi in odnose med njimi. Značilnost števil ena je v tem, da simbolizira vesoljsko svetlobo, nebeško harmonijo, ontološko (ontologija – gr. nauk o bitju in o tem, kar je) središče in popolnost. Enka je temelj, začetek oziroma izvor za vsako dogajanje, kajti sleherno dogajanje se začne in tudi konča pri številu ena, ko se izčrpa začetna energija. Enka simbolizira tudi človeško bitje in vsa njegova odkritja.

Spomnimo se: 11. januarja 1750 se je rodil slovenski porodničar in ranocelnik Anton Makovic, ki velja za pionirja slovenskega babištva. Napisal je prvi slovenski priročnik za babice.

AKUMEDICO STUDIO, Kranjčeva 16, Ljubljana

Ekskluzivni zastopnik SEDATELEC-a

PLOD 20-LETNIH IZKUŠENJ!

Možnost izbire treh terapevtskih programov

- protibolečinskega
- regeneracijskega
- mišično relaksacijskega

10 W

25 W

Uporabna sta tako na terenu (patronaža, šport ...), kot v ambulantni !

ZA UČINKOVITO TERAPIJO

prelaženin, varikoznih ulkusov, diabetičnega stopala, ureznin, opeklin, brazgotin, inficiranih ran, aken, aft, herpesov, nevralgij, športnih poškodb, degenerativnih in revmatskih obolenj...

nextlaser
in **everlase** **medical**

info po telefonu (01) 436 74 77

Bojana Filej

MEDNARODNA KLASIFIKACIJA PRAKSE ZDRAVSTVENE NEGE - ICNP KOT OSNOVA STROKOVNO POPOLNI IN MEDNARODNO PRIMERLJIVI ZDRAVSTVENI NEGI

Ideja o združenju Evropske integracije zahtevajo poenotenje zaradi primerljivosti, kar se nanaša tudi na zdravstveno nego.

Z razvojem stroke zdravstvene nege in večjimi zahtevami pacientov morajo medicinske sestre prevzeti polno strokovno odgovornost za svoje delo. Pri svojem delu, ko sistematično, celostno in kontinuirano obravnavajo paciente morajo medicinske sestre zbirati številne podatke, kar od njih zahteva, da znaten del svojega časa posvečajo zbiranju, urejanju, iskanju in posredovanju podatkov. Da bi bili podatki primerljivi ne le znotraj dežele, temveč tudi v mednarodnem prostoru, je potrebno njihovo poenotenje, da bodo vsem enako razumljivi.

Ideja o poenotitvi jezika v zdravstveni negi se je prvič porodila že v času multinacionalne študije "Potrebe ljudi po zdravstveni negi" (1976-1985), ki jo je izvedel Oddelek za zdravstveno nego Evropskega urada Svetovne zdravstvene organizacije. Ta študija predstavlja mejnik v zgodovini zdravstvene nege v Evropi. Razlog za študijo je bil, da bi na osnovi raziskovanja odkrili boljše metode dela v zdravstveni negi, boljše načrtovanje in vrednotenje rezultatov dela.

V navedeni študiji so si kot poenotenje strokovnega jezika izbrali "proces zdravstvene nege", ki je od takrat skupni imenovalac za stroko zdravstvene nege in najpomembnejši element, ki pospešuje izmenjavo informacij.

V zadnjih dveh desetletjih so namreč različne države razvijale različne klasifikacijske sisteme, podatkovne baze in informacijske sisteme za potrebe zdravstvene nege. Zato si Evropska skupnost prizadeva razviti ustrezen računalniško podprt informacijski sistem za zdravstvo in minimalno podatkovno bazo v zdravstvenem

sistemu, da bi bili podatki primerljivi med državami članicami.

Program Evropske skupnosti se imenuje Telematica in vključuje tudi področje zdravstvene nege. Za področje zdravstvene nege je pričel razvijati računalniško podprt informacijski sistem ter enoten strokovni jezik. Danski inštitut za raziskovanje v zdravstvu in zdravstveni negi. Tako je razvil projekt Telenursing, ki je potekal v letih 1992-1994. V projektu so sodelovale naslednje države: Belgija, Danska, Francija, Nemčija, Grčija, Irska, Italija, Nizozemska, Portugalska, Švedska ter Finska, Norveška in Slovenija kot pridruženi članici.

Glavni cilji projekta so bili:

- razviti evropsko klasifikacijo zdravstvene nege, ki se nanaša na pacientove negovalne probleme, negovalne intervencije in rezultate obravnave;
- razviti model izobraževanja za oblikovanje standardnih definicij, klasifikacij in kod, ki bi bile mednarodno primerljive;
- razviti mednarodno primerljivo podatkovno bazo zdravstvene nege.

Projektu Telenursing je sledil projekt Telenurse (1996-1998), ki ga je prav tako izvajal Danski inštitut. Glavni cilj projekta je bil ugotoviti, s kakšnimi težavami bolnikov se medicinske sestre sploh srečujejo in kako jih razrešujejo. Pri tem so želeli podatke zdravstvene nege strukturirati in standardizirati. Ti podatki so se nanašali na proces zdravstvene nege, s poudarkom na negovalnih vprašanjih (negovalna diagnoza), intervencijah in rezultatih. Istčasno naj bi projekt Telenurse ugotovil tudi, kakšne so potrebe po informacijah o praksi zdravstvene nege v Evropi. S primerjanjem podatkov zdravstvene nege in kliničnih negovalnih dokumentacijskih sistemov naj bi ugotovili dosedanje pomanjkljivosti, koristne informacije o kakovosti zdravstvene nege in strokovno

učinkovitost zdravstvene nege.

Telenurse je omogočil vključevanje Evrope v projekt Mednarodnega sveta medicinskih sester - ICN za razvoj Mednarodne klasifikacije prakse zdravstvene nege (The International Classification for Nursing Practice - ICNP).

Ker se tudi ICN zaveda pomena zbiranja podatkov in sodobnega računalniškega dokumentiranja, je januarja 2000 uvedel Mednarodno klasifikacijo prakse zdravstvene nege (ICNP) kot uradni program.

Razvoj Mednarodne klasifikacije se je začel leta 1989, ko je Mednarodni svet medicinskih sester (ICN) sprejel na kongresu v Seulu resolucijo, s katero je spodbudil razvoj mednarodne klasifikacije zdravstvene nege, ki bo obsegala klasifikacijo negovalnih problemov/negovalnih diagnoz, klasifikacijo negovalnih intervencij in klasifikacijo rezultatov.

Klasifikacija pomeni "razporejanje, razvrščanje, urejanje po redih, razredih, vrstah". Npr. v Mednarodni klasifikaciji bolezni so bolezni razporejene v večje skupine glede na telesne organske sisteme. (Mednarodna klasifikacija bolezni sega v 18. stoletje in jo je kasneje oblikovala Svetovna zdravstvena organizacija). Severnoameriško združenje za negovalne diagnoze (NANDA) je npr. negovalne diagnoze združevalo v skupine glede na človeške vzorce reakcij.

Osnovna ideja projekta je bila razviti strokovni terminološki slovar in klasifikacijo zdravstvene nege, ki bi jo za dokumentiranje zdravstvene nege in elektronske zapise lahko uporabljale medicinske sestre v vseh strokovnih okoljih in v vseh državah sveta, da bi lahko opisale zdravstveno nego, ki jo izvajajo, in zagotovile prisotnost v vseh informacijskih sistemih zdravstvenega varstva.

Glavni cilji so bili naslednji:

- razvijanje sistema klasifikacije zdravstvene nege, ki se nanaša na negovalne probleme/negovalne diagnoze, negovalne intervencije in rezultate v Evropi;
- razvijanje mednarodno primerljivih standardnih definicij, klasifikacije in kod;
- razvijanje mednarodno primerljive minimalne baze podatkov zdravstvene nege;
- uporabnost ICNP na državni ravni za razvoj državnih baz podatkov.

ICNP je opis prakse zdravstvene nege, še posebej opisuje, kaj dela medicinska sestra (intervencije zdravstvene nege) kot odziv na vrsto pacientovega stanja (negovalni problem/negovalna diagnoza) in kakšni so končni učinki njenega delovanja (rezultati zdravstvene nege). Razvoj klasifikacije je opisan v naslednjih stopnjah:

- zbiranje izrazov,
- njihovo razvrščanje,
- oblikovanje hierarhije v posameznih skupinah,
- kodiranje.

Leta 1996 je bila objavljena alfaverzija ICNP in prevedena v šestnajst jezikov tudi v slovenskega. Vzbudila je zelo veliko zanimanja in odzivov medicinskih sester in je bila testirana v praksi. Strokovnjaki so jo ocenjevali na različnih ravneh in strokovnih področjih zdravstvene nege z namenom, da bi se približala idealni verziji. V ocenjevanje in testiranje terminoloških izrazov in definicij so se vključile tudi medicinske sestre iz različnih zdravstvenih zavodov. Kot rezultat testiranja alfaverzije je nastala betaverzija. Ker so jo testirale medicinske sestre iz različnih delov sveta, se je delno razširila in spremenila strukturo ter delno tudi vsebino. Prvotni cilji projekta ICNP, kot so bili predstavljeni v alfaverziji, so bili v betaverziji ponovno verificirani in dopolnjeni ter vključujejo:

- razvoj skupnega jezika za predstavitev prakse zdravstvene nege, ki bo omogočil komunikacije med medicinskimi sestrami ter med medicinskimi sestrami in drugimi;
- možnost predstavitve zdravstvene nege posameznikov, družin in skupnosti v najrazličnejših okoljih v institucijah in zunaj njih;
- omogočanje primerjanja podatkov o dejavnosti zdravstvene nege med posameznimi strokovnimi področji, ustanovami, med različnimi geografskimi lokacijami in v različnem času;
- predstavitev smeri razvoja aktivnosti zdravstvene nege, razporeditev sredstev za zdravstveno nego na osnovi potreb pacientov, ki jih opisuje negovalna diagnoza;
- spodbujanje raziskovalnega dela z večjo dopolnitvijo do informacijskega sistema zdravstvene nege in do zdravstvenega informacijskega sistema;

- zbiranje informacij o praksi zdravstvene nege in vpliv le-teh na zdravstveno politiko.

Evropskemu projektu Telenurse je sledil TelenurseID-entity (Informatics and Diagnoses - European Nursing Terminology as a basis for Information Technology, 1998-2000), katerega nosilec je bil prav tako Danski inštitut.

V navedenem projektu so sodelovali poleg Nemčije, Švice, Portugalske, Italije, Španije, Grčije, Romunije tudi Slovenija in sicer Kolaborativni center Svetovne zdravstvene organizacije za primarno zdravstveno nego. Njegove glavne naloge v projektu so bile:

- prevod ICNP-beta verzije, verifikacija prevoda in testiranje terminologije;
- priprava strategije razvoja informacijskega sistema za zdravstveno nego v Sloveniji ter vključitev v nacionalni zdravstveni informacijski sistem;
- oblikovanje slovenske baze podatkov za zdravstveno nego;
- vključitev ICNP-beta verzije v izobraževalni program medicinskih sester zaradi upoštevanja enotne strokovne terminologije;
- razvoj brskalnika na osnovi betaverzije;
- organiziranje 3. evropske konference TelenurseID-entity.

Vse naloge so v postopnem realiziranju in potekajo v sodelovanju z Zbornico - Zvezo. Zaključeni nalogi pa sta izdelan brskalnik, ki ga lahko najdete na naslovu <http://lopes1.fov.unim-b.si/icnp> in so ga razvili strokovnjaki Fakultete za organizacijske vede ter prevod Mednarodne klasifikacije prakse zdravstvene nege - ICNP beta.

ICNP je klasifikacija, ki je usmerjena v prakso zdravstvene nege ob spoznanju, da ta praksa ni nekaj statične, temveč je dinamični proces, ki se neprestano spreminja in odraža definicijo zdravstvene nege Mednarodne zveze medicinskih sester (ICN).

ICNP je informacijsko orodje za opisovanje prakse zdravstvene nege. Omogoča zbiranje podatkov, ki zadevajo prakso zdravstvene nege v okviru celotnega zdravstvenega informacijskega sistema.

Publikacijo lahko naročite na sedežu Kolaborativnega centra v Mariboru na telefon 02/2286455 ali faks 02 228 6587 po ceni 3 500.00 SIT.

jskega sistema. Podatki so na voljo za raziskovalno delo, za pedagoško delo, za vodenje ter za razvoj profesionalne politike, saj dokumentirajo delež zdravstvene nege v zdravstveni dejavnosti. Ti podatki so tudi osnova spremljanju kakovosti zdravstvene nege.

Z ICNP lahko pokažemo, kako zdravstvena nega prispeva k zdravju posameznikov in skupnosti. Je združevalni okvir, ki predstavlja celotno prakso zdravstvene nege po splošnih in specializiranih področjih, geografskih območjih ter kulturah.

ICNP je vključen v računalniški program, ki ga je razvil eden izmed partnerjev projekta TelenurseID. Program poleg strokovnih podatkov vključuje tudi statistične podatke. Temelji na procesni metodi dela in Henderonovem modelu zdravstvene nege.

Razvoj klasifikacije ICNP poteka vspešno z globokimi spremembami zdravstvene službe po vsem svetu, ki pogojujejo tudi spremembe v praksi zdravstvene nege ter terjajo novo definicijo vloge medicinskih sester. Zato predstavlja ICNP tudi stopnico v prihodnost, da bo zdravstvena nega z enotno minimalno podatkovno bazo, enotno klasifikacijo in enotnim informacijskim sistemom postala vidna, mednarodno primerljiva in njen obseg ter kakovost merljiva.

Literatura:

Filej B. Projekti s področja informatike v zdravstveni negi. Informatika v zdravstveni negi. Univerza v Mariboru, Visoka zdravstvena šola, 1999; 3:69-85.

International Council of Nurses. ICNP - International Classification for Nursing Practice. Mednarodna klasifikacija prakse zdravstvene nege. Zbornica zdravstvene nege Slovenije in Kolaborativni center SZO za primarno zdravstveno nego, 2000.

Mortensen R. A. Mednarodna klasifikacija prakse zdravstvene nege. Kranj: Moderna organizacija, 1998.

Zbornica zdravstvene nege Slovenije –

Zveza društev medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije

4. obvestilo

POVABILO K AKTIVNEMU SODELOVANJU NA

3. MEDNARODNEM KONGRESU ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE

pod motom

“ZDRAVSTVENA NEGA – OKOLJE IN VIRI”

Kongres bo 12.,13. in 14. septembra 2001

v Kongresnem centru Bernardin – Grand hotel Emona v Portorožu

**Vabimo Vas k aktivnemu sodelovanju z referati in posterji, povezani-
mi z motom kongresa.**

Prijavo z izvlečkom predavanja ali posterja na eni strani formata A4 pošljite pro-
gramsko organizacijskemu odboru do **28.2.2001**

na sedež Zbornice – Zveze – Vidovdanska 9, 1000 Ljubljana

s pripisom »Prispevek za 3. mednarodni kongres zdravstvene nege«.

O izbiri referatov in posterjev Vas bomo obvestili do 30.3.2001.

Rok za oddajo dokončnih prispevkov za zbornik je 30.5.2001.

Programsko organizacijski odbor

mag. Bojana Filej,
Petra Kersnič,
Livio Kosina,
Alenka Krist,
dr. Majda Pahor,
Peter Požun

PRIJAVNICA ZA STROKOVNA SREČANJA

Zavod (podjetje) _____

Poštna številka in kraj _____

Ulica in hišna številka _____

Zavezanec za DDV DA NE (obkrožite) - Davčna številka _____

Telefon _____ Kontaktna oseba: _____

Prijavnica za strokovno srečanje v kraju _____ dne _____

z naslovom _____

Organizator _____

Prijavljamo naslednje udeleženske/ce:

IME IN PRIIMEK	DELOVNO MESTO	Št. članske izkaznice
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

Kotizacijo z DDV v višini _____ tolarjev smo nakazali:

☐ Na žiro račun ZDMSZTS št.. 50101-678-48641 sklic na številko 00 120 + SM (št.sekcije)
nakazilo izvedeno dne _____

☐ Z gotovino na dan seminarja

☐ S čekom na dan seminarja

Datum prijave _____ Žig ustanove: _____ Podpis odgovorne osebe: _____

Bojana Filej

POROČILO O DELU KOLABORATIVNEGA CENTRA SZO ZA PRIMARNO ZDRAVSTVENO NEGO V LETU 2000

Kolaborativnemu centru je v mesecu decembru 2000 poteklo štiriletno imenovanje, ki ga je podelila Svetovna zdravstvena organizacija. Tako smo uvedli postopek za ponovno imenovanje, ki tokrat že sledi novim pravilom, sprejetim v letu 2000. Tudi SZO je v fazi reform in spreminja svojo strukturo. Tako mora ukiniti okoli 1600 kolaborativnih centrov. Zato so pravila za ponovno kandidiranje temu primerno zaostrena.

Center je v skladu s planom dela za leto 2000 opravil naslednje naloge:

1. Priprava študijskih programov za zdravstveno nego

V centru je do 2. evropske ministrske konference o zdravstveni negi delovala delovna skupina WHO/EURO/NUR in pripravljala dodiplomski študijski program za zdravstveno nego in specialistični študijski program za medicinske sestre - babice. V delovni skupini so sodelovale predstavnice Škotske, Islandije, in Slovenije. Skupina je delo opravila pravočasno in programe predstavila na konferenci.

2. Priprave za sodelovanje na 2. ministrski konferenci o zdravstveni negi v Münchnu

Vse do konference v Münchnu smo sodelovali v naši koordinacijski skupini medicinskih sester in pripravili stališča glede sprejetja Münchenske deklaracije. S stališči smo seznanili predstavnike Ministrstva za zdravstvo, toda žal nismo uspeli zagotoviti sodelovanja državne delegacije na sami konferenci, saj smo v državi imeli vladno krizo. Sodeloval je le minister za šolstvo, ki pa se je zaradi razpleta krize udeležil konference ne kot minister, temveč kot strokovnjak in poznavalec razvoja visokega strokovnega šolstva ne le pri nas, temveč v Evropi. S stališči koordinacijske skupine smo seznanili tudi širšo strokovno javnost in si pridobili njihovo mnenje in podporo.

Zaradi pomembnosti konference, saj so bile sprejete smernice razvoja zdravstvene nege za

prihodnjih nekaj let, smo s pomočjo Svetovne zdravstvene organizacije omogočili slovenskim medicinskim sestram spremljanje konference preko neposrednega satelitskega prenosa. Vsa potrebna oprema je bila pripeljana iz Velike Britanije, od koder so prišli tudi strokovnjaki, ki so skrbeli za nemoten prenos.

3. Usposabljanje medicinskih sester za patronažno dejavnost

Ministrstvo za zdravstvo Makedonije je financiralo delovni obisk 3 medicinskih sester z namenom, da bi podrobneje spoznale delo patronažnih medicinskih sester. Program delovnega obiska je obsegal seminar, delo na terenu in spoznavanje vseh tistih dejavnosti, v katere se patronažna medicinska sestra, zaradi načina dela, vključuje. Sodelovali smo v projektu UNICEF/SZO, da bi reorganizirali patronažno dejavnost v Makedoniji. Center se je vključil v izobraževanje in usposabljanje medicinskih sester.

Organizirali smo enomesečno izobraževanje in usposabljanje 15 patronažnih medicinskih sester. Izobraževanje je obsegalo učno delavnico, katere vsebino je pripravila Lesley Whyte - patronažna medicinska sestra in predavateljica na Caledonian University iz Glasgowa, Škotska. Predavatelji pa so bili poleg nje še drugi strokovnjaki z različnih področij (npr. zdravstvene nege, informatike, socialne medicine itd.). Usposabljanje je potekalo na terenu v patronažnem varstvu Zdravstvenega doma Maribor.

Med izobraževanjem in usposabljanjem, so patronažne medicinske sestre obiskali podsekretar za primarno zdravstveno varstvo z Ministrstva za zdravstvo Makedonije dr. Kiro Salvani, predstavnica UNICEF-a Katerina Venovska, predsednica nacionalnega združenja medicinskih sester Veljka Gavrovska Lukiš in vodja Enote za zdravstveno nego v Evropskem uradu SZO gospa Ainna Fawcett-Henesy.

V projektu smo sodelovali še pri vsebinskih pripravah učnih delavnic in pripravi programa za usposabljanje patronažnih medicinskih sester na terenu v novo ustanovljenem izobraževalnem centru za celotno Makedonijo. Učne delavnice, ki so potekale v Makedoniji, so zajele preko 150 patronažnih medicinskih sester iz tistih občin, ki so bile vključene v projekt. Vsebine učnih delavnic so temeljile na osnovi kurikulumuma SZO in na osnovi znanja patronažnih medicinskih sester, pridobljenega v rednem oziroma kontinuiranem izobraževanju, ob upoštevanju kulturnih posebnosti.

Na učnih delavnicah smo tudi aktivno sodelovali z določenimi temami s področja zdravstvene nege, za katere ni bilo moč najti ustreznega strokovnjaka v državi.

4. Organiziranje učne delavnice o negovalnih diagnozah

Z Zbornico zdravstvene nege Slovenije smo sodelovali pri organiziranju učne delavnice o Negovalnih diagnozah, ki je potekala od 7. do 10. junija v Kranjski gori. Učno delavnico je vodila svetovno znana strokovnjakinja za negovalne diagnoze gospa Majory Gordon iz Bostona. Učne delavnice se je udeležilo 50 medicinskih sester iz različnih zdravstvenih in socialnih zavodov iz vse Slovenije.

5. Sodelovanje v projektu TelenurseID

V mesecu decembru se je zaključil dve leti traja-joč projekt TelenurseID, v katerem smo sodelovali kot pridruženi partnerji Danskemu inštitutu za raziskovanje v zdravstvu in v zdravstveni negi. Opravili smo vse dogovorjene naloge ter izdali z odobritvijo ICN in v sodelovanju z Zbornico zdravstvene nege Slovenije Mednarodno klasifikacijo prakse zdravstvene nege - ICNP beta.

Klasifikacija bo podlaga za razvoj informacijskega sistema za zdravstveno nego in za pripravo slovenske baze podatkov. Omogoča tudi vidnost in mednarodno primerljivost. Zato smo organizirali srečanje vseh tistih, ki lahko pri tem kompetentno sodelujejo.

Medicinske sestre iz mreže institucij, s katerimi center sodeluje, so testirale uporabnost izrazov v praksi in posamezna poimenovanja v verziji beta, vsaka s svojega strokovnega področja. Pripombe smo posredovali Danskemu inštitutu.

V skupini prevajalcev smo nato prevedli verzijo beta v celoti in jo tiskali. Uporablja se lahko tudi kot učni pripomoček.

6. Sodelovanje v projektu ODIN

V projektu, katerega nosilec je Visoka zdravstvena šola Maribor, sodelujemo kot strokovni svetovalci za področje reforme izobraževanja medicinskih sester v Evropi

7. Sodelovanje v projektu Količina in kakovost v zdravstveni negi

Vodimo projektno skupino v projektu Količina in kakovost v zdravstveni negi, ki poteka v Zdravstvenem domu Maribor. Naloga projektne skupine je nadzor nad uvedbo projekta v zavodu in spremljanje projekta v celoti. Nosilci projekta so strokovnjaki iz Katoliške univerze iz Nijmegen, Nizozemska.

8. Sodelovanje z državami na podlagi bilateralnih dogovorov države

Navedeno sodelovanje je potekalo na podlagi naše lastne iniciative in iniciative zdravstvenih služb predvsem z Makedonijo, Bosno in Hercegovino ter Avstrijo.

9. Sodelovanje z nacionalnimi organizacijami in telesi

Tako kot doslej smo sodelovali na sestankih Nacionalne koordinacije pri Zbornici-Zvezi in Razširjenega strokovnega kolegija za zdravstveno nego.

Poleg načrtovanih nalog smo opravili še naslednje:

1. Sodelovanje na strokovnih srečanjih:

- Kongres Združenja medicinskih sester Hrvatske, kjer smo predstavili dve temi: ICNP kot podlaga za strokovno popolno in mednarodno primerljivo dokumentacijo zdravstvene nege in Izobraževanje medicinskih sester v Sloveniji;

- Psihiatrična in nevrološka sekcija, kjer smo predstavili prav tako dve temi: Kaj je sodobna zdravstvena nega in Podoba in samopodoba medicinskih sester in zdravstvene nege;

- seminar Količina in kakovost v zdravstveni negi, kjer smo sodelovali s temo: Specifika raziskovalnega dela v zdravstveni negi.

2. Publicistična dejavnost

V letošnjem letu smo izdali:

Varovanje zdravlja negovalnega tima - priročnik

iz zbirke Lemon:

Mednarodna klasifikacija prakse zdravstvene nege - ICNP beta.

Sodelovanje je potekalo tudi direktno s Svetovno zdravstveno organizacijo in sicer:

- z Oddelkom za strokovne kadre glavnega urada SZO, od koder smo dobivali pomembne informacije ter podajali mnenja na različna besedila;

- z Globalno mrežo kolaborativnih centrov ter izvajali aktivnosti za dogovorjene naloge;

- z Oddelkom za zdravstveno nego Evropskega urada Svetovne zdravstvene organizacije za izvajanje strategije razvoja zdravstvene nege v Evropi.

Z drugimi kolaborativnimi centri nismo intenzivno sodelovali, razen s Kolaborativnim centrom iz Glasgowa pri pripravi učbenikov in izvedbi učne delavnice za medicinske sestre iz Makedonije.

Sodelovali pa smo tudi z drugimi mednarodnimi organizacijami:

- z Mednarodnim rdečim križem in mednarodno organizacijo HOPE za uvajanje reform v primarni zdravstveni negi v Bosni in Hercegovini;

- z Unicefom v Makedoniji za reorganizacijo patronažne dejavnosti v Makedoniji.

Zgledno in intenzivno je bilo sodelovanje z našo mrežo institucij: Klinični center Ljubljana, Psihiatrična klinika Ljubljana, Splošna bolnišnica Maribor, Splošna bolnišnica Murska Sobota, Dom upokoјencev Maribor, Zdravstveni dom Maribor, Visoka zdravstvena šola Maribor in Visoka šola za zdravstvo Ljubljana. Medicinske sestre iz navedenih institucij so sodelovale pri uresničevanju marsikaterih nalog, ki je center sam ne bi mogel opraviti. Za njihovo pripravljenost in sodelovanje se jim iskreno zahvaljujem.

Družba ISS Servisystem d. o. o.

zagotavlja s preko 1500 zaposlenimi čisto, zdravo in varno okolje. V okviru

DEJAVNOSTI STORITVE ZA ZDRAVSTVO

nudi bolnišnicam, zdravstvenim domovom, socialno varstvenim zavodom in drugim higiensko zahtevnim ustanovam storitve, ki so v skladu z doktrino hospitalne higiene in tako, da se poslovni partnerji lahko osredotočijo na svojo osnovno dejavnost.

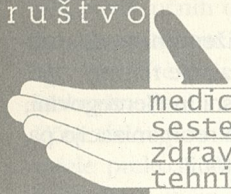
Storitve so celovite in obsegajo:

ISO 9001

- storitve čiščenja in vzdrževanja opreme in prostorov (vključno z zaprtimi oddelki in operacijskimi prostori, posebej pa tudi čiščenja in vzdrževanja prostorov tehničnega sektorja)
- storitve pomoči in strežbe
- storitve pranja laboratorijske steklovine
- storitve internega transporta
- storitve vzdrževanja okolice
- storitve varovanja in del na recepciji

ISS Servisystem d. o. o., Kopitarjeva 5, p. p. 122, 2000 Maribor
<http://www.iss-slo.si>
 Tel.: +386 02 220 86 00, Fax: +386 02 220 86 38

medicinskih
sester in
zdravstvenih
tehnikov

Ljubljana

Darinka Klemenc

SPREJMIMO DRUGAČNOST

smo izbrali naslov strokovnemu srečanju Društva medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Ljubljana, 4. decembra lani, ki je obetalo mnogo, srednje, malo ali nič. Kakor je kdo želel, videl, razmišljal, pričakoval. Ni pa zahtevalo denarja. Samo prijaviti se je bilo treba in priti.

Prišli so zdravstveni tehniki, medicinske sestre z višjo in visoko strokovno izobrazbo, pa tudi tisti z akademskimi naslovi, celo nekaj ljudi drugih sorodnih poklicev.

In strokovnjaki so nam ponudili drugačnost na drugačen način; dva sociologa in dva psihologa, kar znana imena na slovenski družboslovni sceni. Za konec pa še drugačna ženska pesnica Ljuba Jančar. Pustili smo jim svobodo razmišljanja, morda naj bo vezano malo na zdravstveno nego, sicer pa prosta vsebina o tem, kako si zamišljajo drugačnost. Vsak po svoje so jo predstavili: Polona Selič in Dušan Rutar, strokovnjaka s področja psihologije, pa Matjaž Hanžek in Majda Pahor, oba sociologa. Uživali smo v njihovih razmišljanjih, nekateri zato, ker je bila raven predstavitve visoka in zanimiva, za določene zelo kakovostna, drugi zato, ker ni bilo kotizacije in potrdilo o napredovanju potrebujemo v službi.

Ne želim razmišljati o kakršnem koli razslojevanju, različnosti sprejemanja (dojemanja?) strokovnih vsebin v naših vrstah, tudi ne o tem, da se pod pojmom "medicinske sestre" predstavlja zdravstvena nega v Sloveniji v vsej svoji razsežnosti, različnih ravneh izobraževanja in delovanja, tudi predizobrazbe, če hočete. Pa vendar... Za nekatere odlična predstavitev, za druge pa obveznost, ki se ji lahko izmakneš v prvem trenutku, ko dobiš pisno potrdilo, da si se pojavil pred dvorano v Smeltu.

Za vse tiste, ki niso uspeli pričakati konca (čeprav je bila ura zaključka napovedana že v vabilu in smo srečanje za eno uro še skrajšali), za vse, ki so morali v popoldansko službo, za one, ki se jim ni ljubilo pričakati konca in so moteče zapuščali prizorišče srečanja (o lepih manirah, ki se jim reče bonton, nisem rekla

ničesar!), naj veljata pesmi, ki ju je na koncu predstavila drugačna ženska – Ljuba Jančar, v predstavitvi, ki je tisti, ki smo uspeli zdržati do konca, ne bomo pozabili:

BOLEST

le glejte me, ljudje,
le glejte!
Na meni je nekaj,
kar nima vsak!
Le glejte me
in si oglejte svojo podobo,
ko bodo tudi vam rekli ljudje:
invalid!

POSTOJTE LJUDJE

Ljudje!
Kam se vam tako mudi?
Kam tako hitite?
Postojte za trenutek!
Ljudje!
Postojte ob bistrem potoku,
ob majhni, drobni cvetki,
pod mogočnim, starim drevesom.
Ljudje!
Postojte ob meni,
ki ne morem hiteti,
hiteti za srečo,
ki odhaja z vami.
Postojte ob meni
in mi podarite srečo vaše bližine.

NOVO

Tena lady Ultra Mini

*Zelo zanesljiv
in diskreten vložek
za ženske, ki trpijo
zaradi lahke občasne
inkontinence. Preprečuje
nastanek neprijetnega vonja.*

Za nadaljnje informacije pokličite podjetje Simps'S,
vašo najbližjo lekarno ali specializirano trgovino
z ortopedskimi pripomočki.

KUPON ZA BREZPLAČEN VZOREC
diskretnost zagamčena

DA, želim prizkusiti brezplačen vzorec

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Telefon: _____

Izpolnjen kupon pošljite na naslov:

Simps'S

Simps'S d.o.o.
Motnica 3, Trzin, Slovenija
Tel.: +386 01 5621350
Fax: +386 01 5621339
internet: www.simpss.si

Irena Keršič - Ramšak

RAZSTAVILI SMO UNIFORMO ANGELE BOŠKIN

Za **Društvo medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Ljubljana** je bil konec leta posebno zanimiv in uspešen. Zgodilo se je tisto, kar smo komaj upali razmišljati. Uniforma **Angele Boškin**, prve medicinske sestre na Slovenskem, narejena po razpoložljivih originalnih predlogah, je dobila svoje častno mesto v osrednji slovenski zdravstveni ustanovi, v glavni avli Kliničnega centra v Ljubljani.

Vodstvo Kliničnega centra, generalni direktor prof. dr. **Primož Rode**, dr. med., in glavna medicinska sestra **Polona Zupančič**, viš. med. ses., je s to gesto dokazalo, da ceni delo in vlogo medicinskih sester v skupnih prizadevanjih zdravstvenih delavcev za kakovostno zdravstveno obravnavo bolnikov.

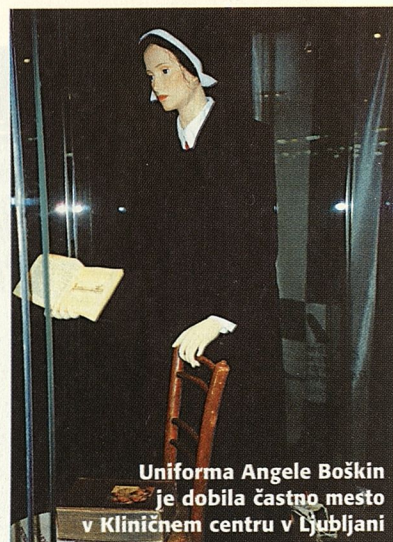
Na krajši slovesnosti, ki so se je v velikem številu udeležili vabljeni gosti s področja zdravstvene nege iz vse Slovenije, pa tudi drugi, je Polona Zupančič priznanje tradiciji zdravstvene nege oznanila kot nekaj izjemnega, "kajti naše poslanstvo poznajo mnogi, tako zdravi kot bolni, medtem ko se o vrednosti in pomenu našega dela v javnosti ne govori veliko". Dejala je, da so se "medicinske sestre v zadnjih 15 letih zaradi napredka v medicini morale soočiti z večjimi obremenitvami, večjo odgovornostjo in spremenjenimi strokovnimi zahtevami". Drugi slavnostni govornik je bil prof. dr. Primož Rode, ki je povedal, da je pobuda za postavitev muzeja zdravstvene nege na simbolni ravni prišla s strani Društva medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Ljubljana, da pa je to priznanje in zahvala za dobro opravljeno delo številnih generacij medicinskih sester. **Darinka Klemenc**, dipl. m. s., predsednica, je poleg kratke predstavitve društva, njegove vizije in poslanstva, poudarila, da so sredstva za muzej zdravstvene nege prispevale vse medicinske sestre širše ljubljanske regije in se jim za to tudi zahvalila. Povabila je k nadaljnjemu zbiranju zgodovinskih virov, ki jih društvo počasi, a skrbno ureja v muzejsko zbirko. Začetke muzeja ljubljanskega društva je postavila že prejšnja predsednica, **Jelka Mlakar**, viš. med. ses., sedaj pa njeno delo nadaljujemo z veliko vnemo številni člani društva. **Irena Keršič - Ramšak**, ZT, podpredsednica društva, je kratko orisala življenje in delo Angele Boškin, prve diplomirane medicinske sestre na Slovenskem. Irena je "kriva", ne samo za neposredno udejanjanje vitrine z omenjeno uniformo, ki bo trajno krasila vhod v Klinični center, ampak za celotno zgodovinsko dejavnost zdravstvene nege v društvu.

Na slovesnost so bili vabljeni tudi zdravniki. Na to temo so novinarji zapisali (22. 12. 2000):

DELO: Ker včerašnji dogodek predstavlja pomembno simbolno dejanje, je tolikanj bolj presenetljivo, da smo se tako rekoč zaman ozirali za zdravniki, ki bi s svojo prisotnostjo nepogrešljivo sodelavkam oziroma sodelavcem izrazili priznanje za njihovo delo.

Dobro sodelovanje med društvom KC in DMSZT Ljubljana

Uniforma Angele Boškin je dobila častno mesto v Kliničnem centru v Ljubljani

DNEVNIK: Kljub temu pa na slovesnosti ob številnih še aktivnih in že upokojenih medicinskih sestrah ni bilo opaziti zdravnikov.

Pa drugič, kmalu bomo razstavili novo uniformo – to bo obleka medicinske sestre – "klafetarice". Morda se nam takrat pridružijo tudi zdravniki...

Irena Keršič - Ramšak

PREDSTAVITEV DOBITNIC SREBRNIH ZNAKOV ZA LETO 2000

MARIJA FILIPIČ

V društvu "pokriva" podružnico Zasavje in že leta je nepogrešljiva s svojo uvidevnostjo, pripadnostjo združenju in smislom za vse lepo. Obdobja številnih obveznosti v poklicu, ki ga občuti kot poslanstvo, se prepletajo z delom v društvu, skrbjo, da bi podružnica dobro delovala, pa tudi smislom za organizacijo izletov, kar pravih pohodov v planine, ki jih ima neizmerno rada. To prenaša tudi v društvene vrste in okužila nas je z izleti v gore, ki jih opiše takole:

Tako kot smo se vzpenjali, se je dvigovala megla in na prvi jasi sta nas že pozdravila še megleno sonce in travnik, poln gob – dežnikaric. Seveda se jim nismo mogle odreči in smo v mislih že pripravljale domače kosilo: ocvrte dežnikarice, dežnikarice v solati, posušene dežnikarice in celo

shranjene v skrinji. Sledil je vzpon po gozdu, polnem kostanja, tu pa tam jurček ali turek, brezovček in polno drugih užitnih gob. Prišle smo do kraja Razbor, kjer se odpre pogled na vse štiri strani in pozdravilo nas je čisto "ta pravo" sonce v vsej svoji toploti. Obsijalo je čudovito obarvana drevesa zelenih, rumenih, rdečih in jesensko rjavih barv.

Občudovanje in doživljanje narave kot nekaj najbolj pristnega dopolnjuje Marija Filipič s predanostjo svojemu vrtu, o katerem govori s ponosom. Predvsem rože so njena ljubezen. Pa še nekaj: muzejsko zbirko starih predmetov s področja zdravstvene nege, ki jo v društvu kot hrčki ustvarjamo za zgodovino, je opremila z najlepšimi starimi primerki: otroška posteljica, stara železna omara in veliko drugih stvari. Hvala, Marija.

MARJETA RUPAR

"Marjeta, naš odmev in sončni žarek" je napisano na rdeči mapi (pravi, da ji daje energijo celo rdeča podloga pod plaščem), kjer shranjujemo pisma, podobna umetninam. Kot nevidna dobra vila nam jih podtika pod vrata delovnih sob. Znana je po posebnem načinu sporazumevanja s tistimi, ki jih ima rada. Teh pa je nepreštevno veliko. Rdeči, oranžni, rumeni, lila listi so opremljeni s slikami (le kje jih jemlje?). Sledijo sporočila, kot iz veselja nam pošilja dimne signale, dobre misli, iskrene želje, ponavadi v verzih, da bi dobro delali in bili srečni. Takole se glasijo:

• *Z velikim spoštovanjem spremljam delo vaših rok, predvsem pa idej, ki nimajo mej.*

• *No, in tako se naše misli uredijo in nenadoma, kljub počivanju, ne spijo. Takrat pa druga za drugo pridejo ideje. Če zorijo, so podobne malinam. Ponujajo se in čakajo obiralcev. Če teh ni, se posušijo, izgubijo sijaj in čakajo na ponovni maj.... lučke.*

• *Definicija zdravja nam je znana in se je učimo brez dlake na jeziku. Dlako čutimo takrat, ko zbolimo in smo obravnavani..... žal ne celostno in celovito. Kako obvarovati telo, dušo in duha, da nas že bolha ne vrže na tla?*

• *Življenje ima zanesljivo tudi svojo kakovost. Če živimo za druge in se pri tem tudi sami bogatimo, na svoji življenjski poti samo dobro dobimo.*

• *Dobro je že to, da skupina, ki je v naši regiji vodilna, s svojimi domislicami dokazuje, da kreativnost ne zmrzuje. Če pa je kdaj "zmrzal", ne traja celo večnost, tako da hitro izdihne vso svojo tečnost...*

Draga Marjeta, obljubili smo Ti, manj kot tri minute teh reči. Pa brez skrbi, tvoje nitke, nevidne, nez-nane, so vtikane v naše anale.

NADA BUTINAR

je dolgoletna članica društva, "pokriva" ginekologijo, kar pomeni, da bo udeležba na katerikoli prireditvi društva s te enote vedno dobra. Pa še eno strast ima, ki smo jo s pridom izkoristili. Rada potuje, kar pomeni, da to privošči tudi drugim. Kar cele avtobuse si omisli, ki razvažajo naše izletnice po vsej Sloveniji, pa še po morju se vozijo z barkami. Ukvarja se z vodiči, odkriva nam vedno nove kraje, pa z martinovimi in drugimi posamezniki in "šoppingom" v Italiji.

Kompasovo telefonsko številko ponavlja verjetno v sanjah. Ko pa je treba za nagrado s Kompasom na končni izlet, prepusti priložnost kolegici, ki ji za povrh uspe veliki met – dobitek na tomboli – dve avionski karti za Ameriko. Ampak Nada se tolaži, da njej to ne bi nikdar uspelo, svoji

namestnici pa privošči sanjski izlet.

Ob pravem času je na pravem mestu, nobenih razlag in nepotrebnih vprašanj. Oglas v UTRIP, pa na pot, brez nezgod. Racionalno, kot da bi želela človeku prištediti kakšno minuto; kar obljubi, tudi uresniči. V društvu dela aktivno že več kot deset let. Nobene kritike, samo pomoč in razumevanje. Pri tem pa ostaja vitalna, naša "pankerica" v črnem usnju, ali študentka v škotskem krilu, ki obožuje moderno glasbo, se potaplja v morju in skrbi za mladostni videz. Nikoli čisto v ospredju, pa vedno budna, razmišljajoča in pripravljena na sodelovanje. Svoje mnenje pove pošteno, jasno in razumljivo. Izobraževanje ji je pripelo kanček večje samozavesti, zato srečno, Nada, pri diplomi, pa ne pozabi, še bi kam šli! Načrt izletov za prihodnje leto je verjetno že izdelan... .

FANČI LAMPRET

medicinska sestra, je pričela delati z otroki, vmes opravljala različne službe, končala pa uradno s starostniki, neuradno pa nikoli. V društvu je dolgo obdobje pokrivala domove starejših. Ljubezen do te skupine ljudi ji je ostala in vedno več je je. Delo z "njenimi" varovanci jo zapolnjuje, namesto besed jo "izdajajo" dejanja. Njena varovanka jo opisuje takole:

Poosebljena dobrot, skromna, že skoraj asketska do sebe in bogata do drugih. Starosti na zapečku prižiga luči in po evangeliju jo vidi jo kot izvir žive vode. Asociira na Kuntnerjevo pesem Prižgite luči. Za ceno lastnega žrtvovanja, ki ga imenuje dar, je pripravljena pomagati, tolažiti, polagati roke na utrujena telesa in prisluhniti duševnim stiskam ljudi. V nekem smislu spominja na mater Terezo, lahko bi jo predlagali za Slovenko leta.

Sama pravi, da rada počne mnoge stvari, ki ji vse bogatijo življenje. Pribrzi na kolesu, obložena s cekarji, posodicami in vrečkami z doma narejenimi dobrotami. Kot fantom se pojavi, pozdravi, presenet s koščkom dobrega biskvita in odbrzi, kot bi ji gorelo pod kolesi. Večna uganka, kako na kolesu obdržiš tako imenitno pričesko. Ukvarja se tudi z reikijem; zelo dobro dene, verjemite, njen dotik in topla energija. Pravi, da jo jemlje iz zemlje, neba in od boga.

Odkar je v penziji, vstaja ob pol petih zjutraj, poskrbi za svoje domače, oba psička, nato pa se začne njen "pravi" delovni dan. Če ni na kolesu, pridela spotoma še zelenjavo za vso širšo družino, zelenjavni vrt je njen ponos.

Seveda, pa fotografije, tisoče fotografij je posnela Fanči. Znana je bila kot odlična društvena fotografka. Ampak, fotografirala je samo druge, sebe nikoli. Pa še razvijanje filmov je bilo večno sporno, saj ni nikoli nič stalo. O sebi ne zna povedati ničesar, pa še fotografije smo ji izpulili iz rok, da jo sploh lahko predstavimo. Hvala, Fanči.

Urološki oddelek Splošne bolnišnice Slovenj Gradec, Združenje urologov Slovenije in Društvo medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenj Gradec vabijo na

8. SLOVENSKI UROLOŠKI SIMPOZIJ z mednarodno udeležbo

»RAK PROSTATE«

Velenje, Hotel Paka, od 15. do 17. marca 2001

Strokovni del za medicinske sestre in zdravstvene tehnike:

ZDRAVSTVENA NEGA BOLNIKOV Z RAKOM PROSTATE

PROGRAM

PETEK, 16.03. – okrogla dvorana hotela Paka

09.00 – 09.15	Uvodni pozdrav organizatorjev
09.15 – 09.35	RAK PROSTATE, epidemiologija, diagnostika, terapija, Boris Sedmak, Ljubljana
09.35 – 09.55	VLOGA MEDICINSKE SESTRE PRI ZGODNJEM ODKRIVANJU RAKA NA PROSTATI
Marjana Oman, Celje
09.55 – 10.10	OPERACIJSKI POSEGI V ZDRAVLJENJU RAKA PROSTATE, Anica Lakovšek, Slovenj Gradec
10.10 – 10.25	LAPAROSKOPSKA RADIKALNA PROSTATEKTOMIJA, Nado Vodopija, Slovenj Gradec
10.25 – 10.40	INŠTRUMENTARKA PRI LAPAROSKOPSKI RADIKALNI PROSTATEKTOMIJI
Berta Pirnat, Slovenj Gradec
10.40 – 11.00	Razprava
11.00 – 11.30	Odmor
11.30 – 11.50	ZDRAVSTVENA NEGA PRED RADIKALNO PROSTATEKTOMIJO IN PO NJEJ,
Stanko Grabljevec, Ljubljana
11.50 – 12.10	ZDRAVSTVENA NEGA PRED RADIKALNO PROSTATEKTOMIJO IN PO NJEJ – študija primera
Irena Planinšek, Ljubljana
12.10 – 12.25	ZDRAVSTVENA NEGA PRED LAPAROSKOPSKO RADIKALNO PROSTATEKTOMIJO IN PO NJEJ,
Majda Topler, Slovenj Gradec
12.25 – 12.40	ZDRAVSTVENA NEGA PO PALIATIVNIH OPERACIJSKIH POSEGIH PRI BOLNIKU Z
RAKOM PROSTATE, Vlasta Verčko, Slovenj Gradec
12.40 – 13.00	Razprava
13.00 – 15.00	Odmor za kosilo
15.00 – 15.20	ANALGEZIJA PO RADIKALNI PROSTATEKTOMIJI, Petra Štigl, Slovenj Gradec
15.20 – 15.40	ZDRAVSTVENA NEGA BOLNIKA V TERMINALNEM STADIJU RAKA PROSTATE
Aleksandra Horvat, St.Andrae, Avstrija
15.40 – 16.10	POMOČ HOSPICA BOLNIKOM V TERMINALNEM STADIJU RAKA PROSTATE
Bernarda Mudrovčič, Ljubljana
16.10 – 16.30	Razprava

Simpozij se za vse udeležence začne v četrtek, 15.03. ob 16. uri v veliki dvorani Hotela Paka v Velenju, zaključil pa se bo v soboto, 17.03. z izletom na Koroško, ogledom Urološkega oddelka slovenjegraške bolnišnice in zaključnim kosilom na Šentanelu. Kotizacija za medicinske sestre in zdravstvene tehnike znaša 10.000,00 SIT in vključuje udeležbo na vseh prireditvah simpozija, dokumentacijo simpozija, osvežitev med odmori, kosili, otvoritveno zabavo, slavnostno večerjo in zaključni izlet. Podrobnejše informacije : Majda Topler, VMS, Urološki oddelek SB Slovenj Gradec, tel. 02 88 23 463 ali www.sb-sg.si.

Društvo medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Ljubljana

9. 1. 2001 je na Visoki šoli za zdravstvo v Ljubljani diplomirala gospa NADA BUTINAR,

članica Upravnega odbora Društva medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Ljubljana
in koordinatorica za izletništvo pri društvu.

Iskrene čestitke!
DMSZT Ljubljana

SEKCIJA ZA ZDRAVSTVENO NEGO STOM

VABI NA STROKOVNI SEMINAR

**Komunikacija medicinskih sester in drugih zdravstvenih delavcev
v enterostomalni terapiji**

ki bo 19. in 20. marca 2001, v hotelu Terme, zdravilišče Čatež.

Program: Ponedeljek, 19. marca 2001

- 09.00 Registracija udeležencev
- 10.00 Kulturni program
Pozdravi predsednice Sekcije medicinskih sester za zdravstveno nego stom - Marta Gantar
- 11.00 Predstavitev zdraviliške dejavnosti v Čatežu
- 11.15 Patronažna služba v ZD Krško, Lidija Gašpir, VMS, et
- 11.30 Osnove dobre komunikacije, Alenka Krist, VMS, univ. dipl. soc. pedagog
- 12.30 Kosilo
- 14.30 Motnje v spolnosti po operaciji v mali medenici, dr. Franc Kozar, spec. kirurg
- 15.15 Nasveti stomistu, mag. Aleksander Zadel, spec. kl. psihologije
- 16.00 Rezultati ankete o spolnosti med stomisti, Marta Gantar, VMS, et
- 16.30 Sestanek enterostomalnih terapevtk
- 16.30 Naredimo nekaj zase – Dragica Tomc Šalamun, VMS, et
- 20.00 Svečana večerja v hotelu Terme

Torek, 20. marca 2001

- 09.00 Dokumentiranje v zdravstveni negi, Helena Kristina Peric, VMS
- 09.30 Predstavitev dokumentacijskih listov za:
 - zdravstveno nego kronične rane, Vanja Vilar, VMS, et
 - zdravstveno nego kronične rane v patronažni službi, Renata Batas, VMS, et
 - zdravstveno nego stom, Jožica Hudoklin, VMS, et
- 10.15 Odmor
- 11.00 Fistule, Muhamed Ikanović, dr. med.
- 11.30 Zdravstvena nega fistule v bolnišnici, Dragica Tomc Šalamun, VMS, et
- 11.50 Nega fistule doma, Metka Zima, VMS, et
- 12.10 Razprava in zaključek

Veselimo se srečanja z vami !

SPLOŠNE INFORMACIJE:

Rezervacije za prenočišča sprejema ga. Tatjana Pohar: hotel Terme Čatež d.d., Topliška cesta 35, Čatež ob Savi 8251. Telefon: 07 49 35 000, Faks: 07 49 35 520.

Hotel TERME: cena enoposteljne sobe je 10.500 sit, dvoposteljne sobe 8.100 sit po osebi.

Hotel TOPLICE: cena enoposteljne sobe je 9.500 sit, dvoposteljne sobe 7.300 sit po osebi.

Zaželeno je čimprejšnja rezervacija sob.

Udeležba na seminarju se šteje za strokovno izpopolnjevanje in se upošteva pri napredovanju.

Obvezna pisna prijava za seminar do 15. marca 2001 s prijavnico, ki je objavljena v Utripu, na naslov: Svetovalna služba zdravstvene nege, Dragica Tomc – Šalamun, Poliklinika, Njegoševa 4, 1000 Ljubljana

Kotizacija znaša 19.040 sit za člane (38.080 za nečlane).

Kotizacijo nakažite na ZDMSZTS, žiro račun: 50101 – 678 – 48641 sklicna številka

00 120 17 s pripisom: »Za Sekcijo medicinskih sester za zdravstveno nego stom«.

Ob registraciji potrebujete člansko izkaznico in potrdilo o plačani kotizaciji (virman).

Organizacijski odbor: Marta Gantar, Renata Batas, Dragica Tomc Šalamun

SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV V ZOBOZDRAVSTVU

VABI NA

VIII. STROKOVNI SEMINAR

ki bo 16. marca 2001, v Ljubljani, M Hotel (nekdanja Ilirija), Derčeva 4, Ljubljana

Program:

- 08.30-09.30 Registracija udeležencev
- 09.30-10.00 Otvoritev strokovnega srečanja, pozdravni govori
- 10.00-10.45 **Zdravljenje obzobnih tkiv**
prof. dr. Matjaž Rode, spec. za ustne in zobne bolezni in paradontologijo
- 10.45-11.00 **Priprava bolnika za operacijo**
Zlata Vučnik, MS
- 11.00-11.45 **Osebnost z vidika logoterapije in skrb za duševno zdravje posameznika**
doc. dr. Zdenka Zalokar Divjak, spec. logoterapije
- 11.45-12.15 **Stres**
Marija Miklič, MS, pravnik
- 12.15-12.30 Razprava
- 12.30-14.30 Kosilo
- 14.30-15.00 **Moralna, poklicna in kazenska odgovornost medicinske sestre**
Vera Grbec, VMS, dipl. org. dela
- 15.00-15.45 **Odgovornost medicinske sestre pri evidentiranju storitev s strani zavarovalnice**
Igor Kos, dr. stom.
- 15.45-16.15 Razprava

Organizacijski odbor: Sonja Bernot, Katarina Kralj, Marija Miklič, Stanislava Štajer.

Dodatne informacije: Sonja Bernot, ZD Kamnik, tel. 01-831-86-79.

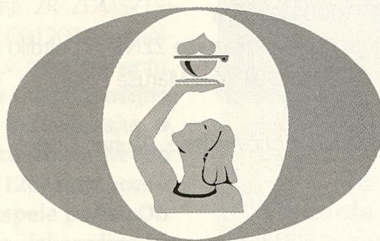
Prijavite se čimprej s prijavnico, ki je objavljena v Utripu, in jo pošljite na sedež Zbornice - Zveze, Vidovdanska 9, Ljubljana, za Sekcijo medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v zobozdravstvu.

Na podlagi prijavnice vam bomo poslali račun za plačilo kotizacije.

Kotizacija za člane je 9.520,00 SIT, za nečlane 19.040,00 SIT (vključno z DDV). Nakažite jo na žiro račun št.: 50101-678-4864 sklic na št.: 00 120 22.

Predsednica sekcije:

Stanislava Štajer, prof. zdr. vzgoje

Vabi na

STROKOVNI SEMINAR IN UČNO DELAVNICO,

ki bo dne 23.3.2001 v konferenčni dvorani **Krke d.d., Dunajska 65 v Ljubljani.**

Tematika srečanja je namenjena predvsem medicinskim sestram in zdravstvenim tehnikom - **mavčarjem** in vsem, ki se pri svojem delu srečujejo z imobilizacijo poškodovancev.

PROGRAM: Petek, 23.3.2001

- 08.00 – 10.00 Registracija udeležencev
- 10.00 – 10.30 Uvodne besede in pozdravni govori
- 10.30 – 10.45 Komunikacija s poškodovancem, Pratkaner Zvezdana, DMS
- 10.45 – 10.55 Statistični prikaz poškodb in imobilizacij v mavčarnah na Travmatološki kliniki v Ljubljani, Grošelj Uroš ZT, Okrožnik Miha MT
- 10.55 – 11.25 Poškodbe in imobilizacija prstov in dlani, Orožim Zdravko, dr. med., Špes Julijan, VMT
- 11.25 – 11.30 Razprava
- 11.30 – 12.00 Odmor
- 12.00 – 12.30 Poškodbe in imobilizacija zapestja, Pšenica Jani, dr. med., Gluhar Boštjan, MT
- 12.30 – 13.00 Poškodbe in imobilizacija komolca, Herman Simon, dr. med., Adrovič Edin, ZT
- 13.00 – 13.15 Poškodbe in imobilizacija ramenskega sklepa, Jaklič Matjaž, ZT
- 13.15 – 13.30 Razprava
- 13.30 – 15.00 Odmor za kosilo
- 15.00 – 17.00 Učne delavnice – imobilizacija poškodb zgornje okončine z vsemi vrstami mavca, ortopedskimi, tehničnimi in ostalimi pripomočki

Udeležba na seminarju se šteje za strokovno izpopolnjevanje.

Kotizacija: za člane Zbornice zdravstvene nege Slovenije z DDV je 9.520 SIT, za nečlane pa 19.040 SIT, za študente in upokoјence kotizacije ni.

Kotizacijo vplačate na žiro račun ZDMSZTS: 50101-678-48641, sklic na številko 00 12028 ali pred pričetkom seminarja. Zaradi DDV je obvezna pisna prijava na seminar, zato vas prosimo, da se na seminar prijavite s prijavnico, ki je objavljena v Utripu, ali s prijavnico, ki je priložena vabilu.

Prijavnico pošljite na naslov: Kovačič Ivo, Klinični center, Zaloška 7
Klinični oddelek za travmatologijo
Mavčarna CUB
1000 Ljubljana

Registracija: Ob registraciji potrebujete člansko izkaznico ZZNS in potrdilo o plačani kotizaciji.

Vse informacije so na voljo na tel.: 01 2323 991 (ga. Maruša Brvar)

01 4313 113 int. 31 – 59 (g. Miha Okrožnik)

Organizacijsko-programski odbor: Brvar, Cotič-Anderle, Gluhar, Grošelj, Klančar, Kovačič, Okrožnik, Pratkaner, Špes, Štromajer

Vljudno vabljeni!

Predsednica sekcije Slavica Klančar

ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE - ZVEZA DRUŠTEV MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENIJE
STROKOVNA SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER V MANAGEMENTU

VABI NA 2. STROKOVNO SREČANJE

TUDI SLOVENSKA ZDRAVSTVENA NEGA GRE V EU

KI BO 8. MARCA 2001 V dvorani Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije,
Miklošičeva 24, Ljubljana

PROGRAM:

09.00 – 9.45 registracija udeležencev
10.00 – 10.15 pozdravi in uvodne misli
10.15 – 11.45 **ZDRAVSTVENA POLITIKA V EVROPSKI UNIJI – NOVA STRATEGIJA-**

gospod Walter BAER –

European Commission,
Directorat-general, Health &
Consumer protection,

11. 45 - 12.15 ODMOR

12.15 – 13.15 **PROST PRETOK LJUDI V EU**
gospa Elizabeta SKUBER –
svetovalka vlade Republike Slovenije

13.15 – 14.15 **POSEBNE SEKTORSKE DIREKTIVE V MEDSEBOJNEM PRIZNAVANJU KVALIFIKACIJ ZA POKLIC MEDICINSKA SESTRA IN BABICA**

gospa Darja CIBIC -
svetovalka ministra

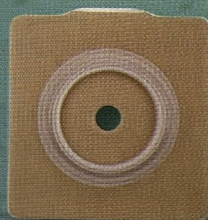
Prispevek uvodnega predavatelja bo iz angleščine simultano prevajan.

SPLOŠNE INFORMACIJE:

Strokovno izpopolnjevanje se upošteva pri napredovanju. Kotizacija za člane znaša 9.520 SIT, za nečlane 19.040 SIT in jo lahko nakažete na ŽR ZDMSZTS: 50101 678 48641, sklic na številko 0012032 s pripisom Za sekcijo medicinskih sester v managementu. **Pisne prijave na prijavnici, ki je v Utripu, pošljite na sedež Zbornice – Zveze – Vidovdanska 9 Ljubljana, najkasneje do 6. marca 2001. Število mest za udeležence je omejeno (120) zato bomo upoštevali prijave po datumu prispele pošte. Ob registraciji potrebujete člansko izkaznico in potrdilo o plačani kotizaciji.**

Predsednik sekcije Peter Požun

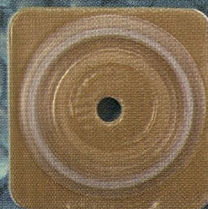
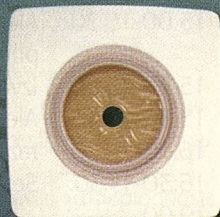
Zakaj različne kožne podloge?

Stomahesive, Duoflex, Durahesive

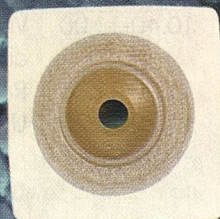
celotna površina iz hidrokoloida za občutljivo, vneto kožo

Flexible
hidrokoloid znotraj obroča in mikroporni rob za dodatno varnost

Accordion
z obročkom za nebolečo namestitev in odstranitev vrečke (za postoperativno uporabo)

Convex
za oskrbo ugreznjenih stom

Ekskluzivni zastopnik in distributer za Slovenijo:

Valencia Stoma-Medical d.o.o.
Župančičeva 10, 1000 Ljubljana,
Tel./fax: (01) 25 12 490, 25 14 959

Convatec

PEDIATRIČNA SEKCIJA
VABI NA STROKOVNI SEMINAR
ALERGIJE PRI OTROCIH
OTOČEC 29.03.-30.03.2001

PROGRAM: ČETRTEK 29.03.2001

- 08.30-10.00 Registracija udeležencev
10.00-10.30 Pozdravne besede in kulturni program
10.30-10.50 Alergije pri otrocih, prim. spec. akad. st. Milan Strojani, dr. med., specialist pediater
10.50-11.10 Alergija na hrano, Matjaž Homan, dr. med.
11.10-11.30 Odmor
11.30-12.15 Prehrana otrok pri preobčutljivosti organizma na določena živila, univ. dip. ing. živilske tehnologije Andreja Širca Čampa
12.15-12.25 Novosti v Millupo programu, Meta Švara, VMS
12.25-12.40 Razprava
12.40-15.00 Odmor za kosilo
15.00-15.20 Alergija kože pri otrocih, prim. mag. Jožica Strojani, dr. med. spec. dermatolog in alergolog
15.20-15.50 Izvajanje alergoloških testov, Mateja Hren, VMS
15.50-16.10 Alergijske reakcije pri pikih žuželk, Lea Jerman Gorišek, dr. med. spec. šols. med.
16.10-16.20 razprava
16.30-17.30 Sestanek razširjenega odbora pediatrične sekcije
19.00 Slavnostna večerja v Restavraciji Tango

PETEK, 30.03.2001

- 09.00-09.10 Alergija na lateks - naše izkušnje, Ela Okršlar, VMS
09.10-09.20 Kaj pomeni alergija na lateks za otroka in medicinsko sestro, Minja Petrovič, prof. zdravstvene vzgoje
09.20-09.30 Sanolabor - rokavice brez lateksa, Dragica Bencig, VMS
09.30-09.50 Astma pri otrocih, Mateja Štrlek, dr. med.
09.50-10.20 Šola astme, Majda Oštir, VMS
10.20-10.40 Odmor
10.40-11.00 Vloga medicinske sestre v dispanzerju pri otroku z astmo, Tatjana Brezovar, VMS, dipl. org. dela
11.00-11.20 Razprava
11.20-12.20 Učne delavnice
Merjenje in zapisovanje PEF,
Inhaliranje pršil in čiščenje pripomočkov za inhaliranje,
Marinka Hančič, MS, Maja Novak, MS, Milena Grubar, MS, Majda Kastelic, MS.

Udeležba na strokovnem seminarju se upošteva pri napredovanju. Zaradi DDV je nujna prijava na seminar, zato vas vljudno prosimo, da se prijavite s prijavnico ki je objavljena v Utripu.

Prijavnico pošljite na naslov: Valentina Vajović, Zdravstveni dom, Kandijska 4, Novo mesto.

Kotizacija za člane znaša 19.040,00 SIT, za nečlane 38.080,00 SIT. Nakažete jo na žiro račun ZDMSZTS št.: 50101-678-48641, sklic na številko 0012005 s pripisom za pediatrično sekcijo. Ob registraciji potrebujete člansko izkaznico in potrdilo o plačani kotizaciji. Rezervacije prenočišča potrdite sami na recepciji Hoteli Otočec tel.: 07-30-75-419 ali 30-75-165.

V imenu organizacijskega odbora vljudno vabljeni na strokovno srečanje in dobrodošli na Otočcu. Dodatne informacije: Valentina Vajović, tel.: 07-39-16-843.

Predsednica Valentina Vajović

SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV V ENDOSKOPIJI

Vabi na

13. STROKOVNI SEMINAR

ki bo 22. in 23. marca 2001 v hotelu KOMPAS v Kranjski Gori

PROGRAM: ČETRTEK, 22.03.2001

08.00 - 10.00	Registracija udeležencev
10.00 - 10.30	Otvoritev seminarja s kulturnim programom
10.30 - 10.40	Alkoholna oskrba metastaz jeter, Jadranka Brljak, VMS, Klinični center Rebro, Zagreb
10.45 - 10.55	Endoskopska oskrba varic požiralnika in želodca, as. dr. Borut Kocjančič, dr. med.
11.00 - 11.10	Zdravstvena nega bolnika z varicami požiralnika in želodca v endoskopiji, negovalne diagnoze, Tatjana Gjergjek, VMS
11.15 - 11.25	Endoskopska obravnava bolnika s celiakijo, Rado Janša, dr. med.
11.30 - 11.50	Odmor za kavo
11.50 - 12.00	Zdravstvena nega bolnika s celiakijo, Gordana Lokajner, VMS
12.05 - 12.15	Helicobacter pylori, Gorazd Kolar, dr. med.
12.20 - 12.30	Vloga MS pri ugotavljanju bakterije Helicobacter pylori, Monika Lazar, ZT
12.35 - 12.45	Alergija na naravni lateks, Dragica Bencig, VMS, dipl. org. dela, Sanolabor, Ljubljana
13.00 - 14.30	Odmor za kosilo
14.30 - 14.40	Endoskopski posegi na sečilih pri otrocih, prof. dr. Bojan Tršinar, dr. med.
14.45 - 14.55	Vloga MS pri pripravi otrok na endoskopski poseg, Mateja Zajc, VMS
15.00 - 15.10	Mesto diagnostične in operativne endoskopije pri zdravljenju neplodnosti, prof. dr. Tomaž Tomaževič, dr. med.
15.15 - 15.25	Vloga operacijske MS pri diagnostični in operativni endoskopiji pri zdravljenju neplodnosti, Špela Miklavčič VMS
15.30 - 15.40	Predstavitve aparata za drobljenje ledvičnih kamnov, Tomaž Kavčič, dipl. inž.
15.45 - 15.55	Plazma sterilizator, Nataša Vučemilo, Johnson & Johnson
16.00 - 16.10	Nu* Cidex, Cidex OPA*, Jani Šulc, Johnson & Johnson
16.15 - 16.25	Predstavitve Endoplivala, Mateja Plazar, dipl. biol.
16.30	Sestanek razširjenega odbora endoskopske sekcije
19.30	Skupna večerja ob glasbi

PETEK, 23.03.2001

09.00	Stres, izgorevanje, Darja Thaller, VMS, dipl. org. dela, specialist supervisor,
10.15 - 11.45	1. DELAVNICA: Dotik, Darja Thaller, VMS, dipl. org. dela
11.45 - 12.00	Odmor
12.00 - 13.30	2. DELAVNICA: Potrebe, Martina Bizjak, VMS, univ. dipl. soc.
13.40	Kosilo, prijave po želji

SPLOŠNE INFORMACIJE

Udeležba na seminarju se šteje za strokovno izpopolnjevanje. Kotizacija za člane znaša 19.040,00 SIT, za nečlane 38.080,00 SIT. Zaradi DDV je nujna prijava na seminar, zato vas vljudno prosimo, da se prijavite s prijavnico, ki je objavljena v Utripu. Pošljite jo na naslov: Stanka Popovič, KC, Klinični odd. za abdominalno krg, Zaloška 7, 1000, Ljubljana. Prosim, da kotizacijo, če se le da, vplačate pred začetkom seminarja, na žiro račun ZDMSZTS: 50101-678-48641, sklic na številko: 00-122-19, s pripisom Endoskopska sekcija, možnost plačila tudi ob registraciji.

Ob registraciji potrebujete člansko izkaznico, potrdilo o plačani kotizaciji (virman), če se ne boste predhodno prijavili na seminar, pa tudi izpolnjeno prijavnico za seminar z vsemi ustreznimi podatki (zlasti davčno št. zavoda).

Rezervacija prenočišča: Hotel Kompas Kranjska gora, Borovška 100, 4280 Kranjska gora, FAKS: 045881176 ali E-mail: info@hoteli-kompas.si, do 15. 3. 2001.

Cene (v DEM, tolarska protivrednost na dan nočitve): hotel Kompas: enoposteljna soba z zajtrkom - 85, dvoposteljna - 65, hotel Alpina: Enoposteljna soba z zajtrkom - 70, dvoposteljna - 50

Vse nadaljnje informacije lahko dobite pri Stanki Popovič, tel: 014313123, int. 26-77 ali 35-20, faks: 012316096

Organizacijski odbor: Stanka Popovič, Lučka Kočvar, Avguštna Rajič, Milena Malovrh

Zorica Šuligoj

E.O.R.N.A JESENI 2000

V času od 24.-25.11.2000, je potekal redni, jesenski sestanek E.O.R.N.A s svojimi predstavnicami v Bruggu, Belgija. Mnoge države članice so menjale svoje predstavnice, v skladu s statutom E.O.R.N.A, ki so bile na sestanku prisotne kot opazovalke.

Za S.O.R.N.A (Slovensko združenje operacijskih med. sester) sva se sestanka udeležili s Tino Oblak, vms, zaposleno v KC Ljubljana, kirurški operacijski blok. S kolegico Ljubimko Blažević, vms, zaposleno v SB Novo mesto, kirurški operacijski blok, bosta v naslednjem, vsaj 4-letnem mandatu, predstavljali Slovensko združenje operacijskih med. sester.

Pomembni zaključki s sestanka v Bruggu so:

- podpredsedniško obveznost je Slovenija predala Portugalski,
- koordinatorsko obveznost je Irsko predala Grčiji,
- podane in sprejete so bile spremembe in dopolnitve statuta in poslovnika E.O.R.N.A,
- vodje delovnih skupin so predstavile vizije s cilji in strategije doseganja teh. Slovenija je vodila delovno skupino za CEN in kakovost,
- podana je bila možnost za delitev para predstavnic držav v druge delovne skupine, ki sem jo izkoristila za imenovanje prve predstavnice Slovenije Tine Oblak v strokovno delovno skupino E.O.R.N.A. Druga predstavnica Slovenije bo ostala v delovni skupini za kakovost kot članica,
- vprašalnik, ki je krožil po državah, članicah E.O.R.N.A, je nudil po analizi zanimiv odgovor: operacijska med. sestra opravi poleg kirurškega 67 % vseh del in opravi v času od sprejema do predaje bolnika ustreznim zaposlenim,
- po glasovanju o članstvu Islandije v E.O.R.N.A je bila ta sprejeta z vsemi glasovi,
- za 4. kongres E.O.R.N.A je bil po predstavitvi izglasovan Dublin za leto 2006 (kot je že znano, bo naš 3. kongres leta 2003 na Kreti).

POVZETEK AKTIVNOSTI PREDSTAVNIC ŠULIGOJ/GOLTES V OBDOBJU 1996-2000:

- promocija Sekcije operacijskih med. sester Slovenije in Zbornice zdravstvene nege Slovenije,
- pridobili sva članstvo Slovenije v E.O.R.N.A, 1996,
- aktivno sodelovali pri pripravi in izvedbi dveh kongresov E.O.R.N.A, 1997 in 2000,
- aktivno sodelovali s predsednico Sekcije op. med. sester pri pripravi in izvedbi jesenskega sestanka E.O.R.N.A v Sloveniji, na Brdu 1997,
- pridobili sva podpredsedniško funkcijo v najozjem

odboru E.O.R.N.A,

- aktivno sodelovali pri izdelavi promocijskega gradiva E.O.R.N.A (zgebanka za kongres),
- neposredno sva vplivali na izide izdelave dokumentov E.O.R.N.A,
- vzpostavili sva profesionalne kontakte po vsej Evropi,
- aktivno sva vodili delovno skupino za CEN in kakovost (z aktivno udeležbo na sestanku CEN o izdelavi netkanega materiala, uporabnega za operativno dejavnost),
- pridobitev članstva Slovenije v strokovni delovni skupini E.O.R.N.A,
- aktivnih dni udeležbe zgolj na rednih sestankih in kongresih je bilo 51 dni.

KORISTI S.O.R.N.A KOT ČLANICE E.O.R.N.A SO NASLEDNJE:

- v tujini smo postale vidne in prepoznavne,
- ugotovile smo, da znotraj operacijske zdravstvene nege časovno in vsebinsko ne zaostajamo za deželami članicami,
- članstvo v E.O.R.N.A nam nudi okvir našega delovanja z vodili ter priporočili in začrtale smo razvojno delovanje s cilji Sekcije op. med. sester v obdobju naslednjih 3-5-let,
- članstvo nam nudi enakovredna vključevanja v projekte E.O.R.N.A (znan je projekt fundacije Klinidrapa),
- aktivno članstvo nam je pokazalo kje smo in kam pojdemo slovenske op. med. sestre,
- s primerjavami delovanja kolegic v tujini smo odkrile nekaj pomembnih vrzeli, ki jih bomo morale odpraviti, predvsem zapolniti vrzel odsotnosti formalnega izobraževanja za operacijsko med. sestro, s specializacijo,
- prosto se smemo udeleževati kongresov v drugih državah,
- v bližnji prihodnosti bomo lahko izmenjevale kolegice neposredno po državah članicah,
- imamo možnost aktivnega sodelovanja pri pilotskih študijah E.O.R.N.A znotraj dejavnosti op. med. sester.

Z ANO GOLTES želiva našima novima predstavnicama aktivno, uspešno in učinkovito delovanje, v dobro vseh 375 operacijskih med. sester Slovenije.

PROGRAMI DRUŠTEV V LETU 2001

PROGRAM DRUŠTVA MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV LJUBLJANA ZA LETO 2001

V novo leto se **Društvo medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Ljubljana** podaja z novim elanom, idejami in z željami še bolje povezovati kolegice in kolege širše ljubljanske regije v njihovem druženju, izobraževanju, spremljanju aktualnih dogajanj na področju zdravstvene nege, raziskovanju in udeleževanju v številnih interesnih dejavnostih.

Doletela nas je čast, pa tudi obveznosti in odgovornosti, da bomo letos organizatorji osrednjih prireditev ob 12. maju, mednarodnem dnevu medicinskih sester. Na ta dogodek bo kot prednostna dejavnost usmerjeno naše delovanje.

Glede na široko teritorialno in bogato institucionalno področje, ki ga društvo "pokriva", želimo prispevati k povezovanju zdravstvene nege v enovito in prepoznavno strokovno in organizacijsko dejavnost.

Strokovno izobraževanje:

Medicinske sestre so vedno tu za vas – združeni proti nasilju - strokovno srečanje (brez kotizacije) za vse udeležence prireditev ob mednarodnem dnevu medicinskih sester, zdravstvenih tehnikov - 12. maju,

Tudi beseda je zdravilo - komunikacijski delavnici (5. - 6. marec, 1. - 2. oktober),

Zdravstvena nega smo ljudje - izkustvena delavnica v sodelovanju s Psihiatrično sekcijo medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov (20. – 21. oktober),

Prijave za udeležbo na delavnicah zbira ga. Irma Kiprijanovič, tel. 43 13 123 , int. 23 19 od 7.00 do 8.00 od ponedeljka do petka.

Raziskovalni projekt: Kdo smo medicinske sestre? - tradicionalno strokovno srečanje 4. decembra, kjer bo govora o raziskovanju samem, predstavili bomo tudi rezultate nove raziskave o identiteti medicinskih sester, Podprli bomo **druge oblike strokovnega izobraževanja**, ki obsegajo strokovna področja: kakovost in management v

zdravstveni negi, družbena prepoznavnost medicinskih sester, zgodovina zdravstvene nege.

- Aktivno se bomo udeležili kongresa ICN v Kopenhagenu v juniju.
- Aktivno se bomo udeležili tretjega kongresa zdravstvene nege septembra v Portorožu.

Druge aktivnosti:

12. maj: organizacija celodnevnega druženja v ljubljanski regiji in osrednje proslave v petek, 11. maja, organizacija strokovnega srečanja v soboto, 12. maja, izdaja zbornika.

Sodelovanje s sekcijo študentov zdravstvene nege:

- predstavitev DMSZT Ljubljana študentom Visoke zdravstvene šole Ljubljana,
- udeležba študentov v aktivnostih DMSZT Ljubljana,
- sodelovanje predstavnika sekcije v UO DMSZT Ljubljana.

Kontaktna oseba: Klaudija Peternelj, tel. 031 890 093

Plan dela podružnic:

ZASAVJE

- udeležba delegatke na sejah UO društva, organizacija podružničnih sestankov v Zasavju,
 - poročanje s sej društva, organizacija načrtovanih aktivnosti podružnice, reševanje tekočih vprašanj,
 - organizacija spomladanskega izleta,
 - organizacija pohodov,
 - organizacija protibolečinske ambulante za hrbtnico,
 - organizacija novoletnega srečanja podružnice,
 - aktivnosti za čim večjo udeležbo na strokovnih in drugih srečanjih DMSZT Ljubljana.
- (Marija Filipič, VMS, tel. 03 56 52 500)

KAMNIK - LITJA

- delo za večjo aktivnost, povezanost in strokovno sodelovanje na področju regije,
- spomladansko srečanje na Gorenjskem: predavanje o Peruju, zakuska,
- jesensko srečanje s strokovno tematiko

(komunikacija ali stres),
- od februarja dalje vadba joge ob ponedeljkih
zvečer v Domu Tisje (vodi Andreja Setničar).
(Sandra Krajšič, VMS, tel. 89 81 8559).

SEKCIJA UPOKOJENIH MEDICINSKIH SESTER pri DMSZT LJUBLJANA

Strokovna srečanja: Obisk Srednje zdravstvene
šole Ljubljana, volilni občni zbor (maj);
Novosti pri nujenju prve pomoči (november);
Izleta: Ogle prestolnice Ljubljane, vožnja s
čolnom po Ljubljanici (maj);
Spoznajmo Porabje ali po Istri (september ali
oktober). (Cilka Potokar, VMS, tel. 548 13 03).

Interesne dejavnosti - PRIČAKUJEMO VAŠO AKTIVNO UDELEŽBO!

avtogeni trening – rezervirano za podružnice
(Marina Kovačič, ZT, tel. 2000 926);

izletništvo – dvodnevni jesenski izlet, ogled
mesta Ljubljane ob 12. maju (Nada Butinar,
dipl. MS, tel. 540 31 01);

joga - prva skupina: KC Poliklinika, Njegoševa 4
- fizioterapija ob ponedeljkih od
16.00 do 17.30, vodi Slavka Verovšek; druga
skupina: MOL/Mestna občina Ljubljana,
Krajevna skupnost Tabor, Rozmanov trg 12,
Ljubljana ob torkih od 19.00 do 20.30. ure,
vodi Živa Meljo (Bronka Kavčič, VMS, tel. 472
37 00);

likovna dejavnost – likovni tečaj po
programu: KC Ljubljana, predavalnica 4, ob
torkih od 15.00 do 17.00, vodi Marjan Zaletel-
Janč, akademski slikar; razstava likovnih del
udeležencev tečaja ob 12. maju v KC Ljubljana,
predvidoma likovna kolonija v maju (Jože
Matjašec, viš. med. teh., tel. 36 59 804);

zgodovina zdravstvene nege – zbiranje
materiala, predstavitev naslednje uniforme,
pridobivanje kontaktnih oseb, pomembnih za
zgodovino zdravstvene nege, zbiranje izpovedi
in spominov medicinskih sester v pisni obliki,
pristop k urejanju arhiva (Irena Keršič - Ramšak,
ZT, tel. 041 325 431).

pevski zbor – vaje po programu (Osnovna
šola Vrhovci Ljubljana: ponedeljek ob 19.30,
četrtek ob 19.00), izdaja zgoščenke, koncert ob
osrednji proslavi 12. maja (Saša Kotar, VMS,

tel. 433 85 01)

pohodništvo - pohod na Vrh svetih treh kraljev
nad Rovtami,

- pohod na Mrzlico - Kal,

- pohod od Litije do Čateža.

(Marija Filipič, VMS, tel. 03 56 52 500)

Čakajo nas tudi **občni zbor in volitve**.

Posamezne dogodke iz naših programov bomo
sproti objavljali v Utripu.

Naše delovanje si lahko vsak trenutek ogledate
na spletnih straneh:

www.drustvo-med-sester-lj.si

*Predsednica DMSZT Ljubljana:
Darinka Klemenc*

DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV MARIBOR

Program strokovnih izpopolnjevanj za leto 2001
JANUAR Enodnevni seminar: Dajalstvo organov
in tkiv v Sloveniji

FEBRUAR Klinični večer: Motnje prehranjevanja
pri otroku

MAREC Enodnevni seminar: Preprečevanje
bolnišničnih infekcij

APRIL Okrogla miza: Kontinuirana zdravstvena
nega

MAJ Strokovno srečanje na moto
mednarodnega dneva medicinskih sester
SEPTEMBER Strokovna ekskurzija

OKTOBER Okrogla miza: Higienška oskrba
bolnikove okolice

NOVEMBER Enodnevni seminar: Proces
zdravstvene nege

*Predsednica DMSZT Maribor:
Milica Lahe*

**DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER IN
ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV CELJE**

Program dela za leto 2001

Pomladni del:

- strokovno srečanje na temo **BOLEČINA**,
 - v februarju obisk pustnega karnevala v Benetkah,
 - učne delavnice na temo **POKLICNA IDENTITETA**, ki jih bo vodila dr. Božič-Robida Marjana, psih.,
- Proslava ob 12. maju, mednarodnem dnevu medicinskih sester,
- strokovna ekskurzija v Valdoto, popoldan ribji piknik,
 - izlet za upokojene medicinske sestre (obisk premogovnika Velenje in Ivarčkega jezera s piknikom).

Jesenski del:

- enodnevni izlet z baloni,
- strokovno srečanje na temo **ALERGIJA IN ASTMA**,
- večdnevni izlet v Nemčijo,
- martinovanje na Madžarskem,
- izlet za upokojene medicinske sestre (po želji),
- v mesecu decembru obisk operne hiše in zaključek leta.

Informacije: **Marjana Vengušt**, ZD Celje:
Gregorčičeva 5, 3000 Celje, tel. št.: 03-5434-500 med 7.00 in 8.00.

*Predsednica DMSZT Celje
Marjana Vengušt*

**DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER IN
ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV GORENJSKE**

ZD Škofja Loka, Stara cesta 10

PROGRAM DELA DRUŠTVA V LETU 2001

- marca: Občni zbor in strokovna tema; (PREDSTAVITEV HOLISTIČNEGA CENTRA)
- Organiziran ogled gledališke predstave;
- maja: Udeležba na simpoziju in svečani proslavi ob 12. maju;
- Izlet;
- septembra: Delavnica ZDRAVSTVENA NEGA AKUTNE IN KRONIČNE RANE.

*Predsednica DMSZT Gorenjske
Ivana Hartman*

**DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER IN
ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV NOVO MESTO**

Šmihelska cesta 1

PROGRAM DELA

IZOBRAŽEVANJE

a) enodnevna strokovna srečanja
bomo organizirali štirikrat letno v konferenčni dvorani na Otočcu za 200-250 udeležencev. Teme predavanj bomo določili na sestankih IO DMSZT glede na aktualnost in zanimanje.

b) interna strokovna srečanja in učne delavnice bodo potekale v vseh sredinah, kjer delujejo naše članice in člani in bodo vezana na tematske interesne sklope. Namenjena bodo manjšemu številu sodelujočih, teme bodo ožje definirane, z razpravami in analizami problemov, predvsem s področja zdravstvene nege.

c) okrogle mize
bomo organizirali ob mednarodnih dnevih, ki nas opozarjajo na določena dogajanja (ob svetovnem dnevu zdravja, mednarodnem dnevu bolnika, medicinskih sester, tednu boja proti raku, ...).

d) aktivno sodelovanje na srečanjih strokovnih sekcij in strokovnih srečanjih ostalih regijskih društev.

Na posameznih interesnih in strokovnih področjih se bomo čim bolj povezovali z ostalimi regijskimi društvi. Udeleževali se bomo izobraževanj strokovnih sekcij pri Zbornici – Zvezi in pridobljeno znanje ter izkušnje čim bolj prenašali na naše članstvo.

e) sodelovanje na simpoziju ZN ob mednarodnem dnevu medicinskih sester 12. in 13. maja v Ljubljani

f) sodelovanje na 3. kongresu ZN v Portorožu septembra 2001

Strokovne ekskurzije
Organizirali bomo eno štiridnevno strokovno ekskurzijo v tujino in dve enodnevni v Sloveniji.

Izleti in pohodi

Pohodniška sekcija bo enkrat mesečno organizirala pohode in izlete po Dolenjski, Beli krajini in Zasavju.

Natečaj za izbor logotipa društva.

Akcija širše predstavitve Obzornika zdravstvene nege članom društva.

Sodelovanje s sredstvi javnega obveščanja in poročanje o delu društva.

Aktivno vključevanje v delo Zbornice – Zveze.

*Predsednica DMSZT Novo mesto
Zdenka Seničar*

DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV NOVA GORICA

PLAN DRUŠTVENIH NALOG V LETU 2001

I. STROKOVNA SREČANJA

1. Zdravi zobje za lep nasmeh
2. Proces zdravstvene nege v teoriji in praksi
3. Etika in poslovna kultura v zdravstveni negi
4. Udeležba na 8. simpoziju zdravstvene nege in praznovanju mednarodnega dneva medicinskih sester

II. DRUGE DRUŠTVENE AKTIVNOSTI

1. Praznovanje 30. obletnice ustanovitve društva medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Nova Gorica
2. Strokovna ekskurzija
3. Občni zbor

Termini posameznih aktivnosti bodo sproti objavljani.

Informacije: Irena Vidmar, Zdravstveni dom Ajdovščina, Tovarniška 3, 5270 Ajdovščina, tel.: 05-36-93-141, faks: 05-36-93-150.

*Predsednica DMSZT Nova Gorica
Irena Vidmar*

DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV POMURJA

ULICA DR. VRBNJAKA 6
RAKIČAN, MURSKA SOBOTA

program dela za leto 2001

- DMSZT Pomurja šteje 705 članov. Društvo je praznovalo lansko leto 40. letnico delovanja. Svojo dejavnost izvajamo na različnih področjih:
- na rednih sejah izvršilnega in nadzornega odbora,
 - v načrtovanih strokovnih izobraževanjih na področju strokovne in osebnostne rasti,
 - sodelujemo v zdravstvenovzgojnih programih,
 - v lokalnih skupnostih in zavodih, osnovnih šolah ter vrtcih,
 - v prostovoljstvu na področju skrbi za starejše in pomoči potrebne,
 - v sodelovanju v humanitarnih akcijah Rdečega križa in Karitas,
 - v tradicionalnem letnem srečanju pomurskih medicinskih sester ob 12. maju, »Mednarodnem dnevu medicinskih sester«,
 - v vsakoletnih strokovnih ekskurzijah in rekreaciji članstva,
 - v rednem delovanju ženskega pevskega zbora DMSZT Pomurja,
 - v sodelovanju z Zvezo-Zbornico zdravstvene nege Slovenije, drugimi regijskimi društvi,
 - v skrbi za boljši status poklica zaposlenih v zdravstveni negi,
 - v finančnem poslovanju društva,
 - v sodelovanju s sindikatom zdravstvene nege in ostalimi sindikati ter sorodnimi društvi v regiji.

V letu 2001 želimo izvesti naslednje aktivnosti:

- Predavanja: - Humor in zdravje,
- Predavanje in delavnice: - Osebna rast (vsak mesec 1x v dveh skupinah po 25 oseb),
- Predavanje in delavnice – Spremljanje težko bolnih in umirajočih,
- Predavanje - Vloga družine v današnjem času,
- Vzgoja in delo z mladostnikom,
- Predavanje in delavnica - Komunikacija,
- Predavanje in delavnica - Zdrava prehrana,
- Delavnice - Nega golenje razjede,

- Srečanje pomurskih medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Pomurja ob 12. maju 2001,
- Občni zbor DMSZT Pomurja,
- Udeležba na simpoziju Zveze Zbornice in slavnostna prireditve ob 12. maju 2001,
- Udeležba članov na kongresu Zveze Zbornice zdravstvene nege,
- Strokovna ekskurzija,
- Izlet – planinarjenje,
- Udeležba na mednarodnem kongresu zdravstvene nege v Københavnu,
- Pomoč pri organiziranosti prostovoljstva v Splošni bolnišnici M. Sobota in v domu starejših Rakičan,
- Vodenje skupin za kakovostno starost,
- Rekreativna – kolesarjenje, kopališke karte,
- Redne vaje in nastopi pevskega zbora društva,
- Izvedba nerealiziranih načrtovanih aktivnosti v letu 2000.

*Predsednica DMSZT Pomurja:
Emilija Kavaš*

DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV KOPER

Čevljarska 21, 6000 Koper

Program dela DMS in ZT Koper

V letošnjem letu bodo potekale v našem društvu naslednje aktivnosti:

1. Diabetično stopalo,
2. Občni zbor DMS in ZT Koper in volitve,
3. Zagotavljanje kakovosti v zdravstveni negi v Splošni bolnišnici Izola,
4. Koronarna bolezen in zdravstvena vzgoja koronarnega bolnika,
5. Postopki za obvladovanje bolečine in specifičnosti zdravstvene nege,
6. Problem drog,
7. Kako se doživljamo sami in kako nas doživljajo drugi,
8. Septika v ortopediji,
9. Izlet v Rim.

*Predsednica DMSZT Koper
Mira Bažec*

DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV PTUJ-ORMOŽ

Program aktivnosti 2001

Strokovna srečanja. Nasilje:

- na delovnem mestu,
- nenasilna komunikacija.

Prehrabne navade:

- odraz na zdravju.

Tretja tema še ni določena

Družabne prireditve:

- Proslava ob 12. maju (organizirana udeležba),
- 7. planinski izlet (2. ali 9. junij),
- 8. prednovoletno srečanje (7. december).

Načrtujemo še 3-4 seje Predsedstva!

*Predsednica DMSZT Ptuj - Ormož:
Verica Turk*

DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENJ GRADEC

PREDVIDENI PROGRAM DELA IN AKTIVNOSTI ZA LETO 2001

- načrtujemo 5 do 6 sestankov IO DMS ZT Slovenj Gradec,
- redni letni občni zbor (februar 2001),
- strokovna ekskurzija – izlet (maj 2001),
- redna udeležba predsednice na sejah ORD in obravnava aktualne problematike tudi na sejah IO DMS in ZT Slovenj Gradec,
- skupinsko se bomo udeležili proslave ob 12. maju v Ljubljani,
- temeljna in prednostna naloga DMS in ZT bo organiziranje izobraževanj – izpopolnjevanje za člane našega društva.

NAČRT IN PREDVIDENE TEME IZOBRAŽEVANJ IN PREDAVANJ V LETU 2001

Predvidevamo za vsak mesec, razen poletnih počitnic, po 1 predavanje:

- januar - Avtotransfuzija,
- februar – Komunikacija,
- marec – Prostovoljno delo – prikaz dobre prakse v Splošni bolnišnici Slovenj Gradec

- Vloga zdravstvene nege pri raku prostate – dvodnevni simpozij v sodelovanju z urološkim oddelkom Splošne bolnišnice Slovenj Gradec,
- april – Negovalni oddelek – Kaj je to?,
- maj – Uvajanje sprejemne dokumentacije v pediatrično ZN,
- junij – Standard sprejema kirurškega bolnika v Splošni bolnišnici Slovenj Gradec,
- september – Priprava urološkega bolnika na operacijo in vloga svojcev pri tem,
- oktober – Zdravstvena nega umirajočega bolnika,
- november – Preprečevanje interhospitalnih infekcij,
- december – Supervizija kot pomoč medicinskih sestrām.

*Predsednica DMSZT Slovenj Gradec
Bojana Zemljič*

DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV VELENJE

VODNIKOVA 1, 3320 VELENJE

Program dela v letu 2001

- Februar 2001: ZDRAVO ŽIVIM – PREDSTAVI SE ZDRAVSTVENA VZGOJA,
- Marec 2001: UČNA DELAVNICA – DOTIK SRCA,
- Maj 2001: SVEČANOST OB 12. MAJU,
- REANIMACIJA – PREDSTAVI SE URGENTNA SLUŽBA,
- Junij 2001: STROKOVNA EKSURZIJA/IZLET,
- Oktober 2001: ŠOLA ASTME,
- December 2001: VOLILNI OBČNI ZBOR,
- DRUŽABNO SREČANJE.

*Predsednica DMSZT Velenje
Verhovnik Jana*

9. STROKOVNO SREČANJE IN VOLILNI OBČNI ZBOR,

ki bo 22. in 23. marca 2001 v Zdravilišču Radenci.

Zdravstvena nega, nasilje in urgentna stanja pri starejših.

Program strokovnega srečanja

Četrtek, 22. marec 2001

08.30 – 9.30	Registracija udeležencev
09.30 – 10.00	Kulturni program
10.00 – 10.15	Otvoritev strokovnega srečanja in pozdravi gostov
10.15 – 11.00	Zdravstvena nega in timsko delo v domovih za starejše občane, Milena Križaj, VMS
11.00 – 11.30	Osnove prepoznavanja nasilja v okolici starejših ljudi, Metka Pentek, dr. med.
11.30 – 12.00	Odmor
12.00 – 12.30	Najpogostejše oblike nasilja pri starejših v socialnovarstvenih zavodih z vidika dela medicinske sestre, Metka Močnik, VMS
12.30 – 12.45	Razprava
12.45 – 13.00	Predstavitve sponzorjev
13.00 – 14.30	Skupno kosilo
14.30 – 15.30	Učne delavnice na temo nasilje v zdravstveni negi
15.30 – 16.00	Razprava, oblikovanje stališč
16.00 – 16.30	Volilni občni zbor
20.00	Skupna večerja

Petek, 23. marec 2001

09.00 – 9.45	Najpogostejša urgentna stanja pri starejših (klinična slika, ukrepi) Daniel Grabar, dr. med. spec. anesteziolog
09.45 – 10.30	Zdravstvena nega nezvestnega varovanca, temeljni postopki oživljanja Evgen Kuzma, VMT
10.30 – 10.45	Razprava
10.45 – 11.15	Odmor
11.15 – 12.00	Zdravstvena nega varovancev s poškodbami v domu starejših občanov Ivanka Jerebic, VMS
12.00 – 12.45	Zdravstvena nega varovanca s kronično obstruktivno pljučno boleznijo v domu starejših občanov, Irena Nerad, dipl. MS
12.45 – 13.00	Razprava in zaključek srečanja
13.00	Ogled domov za starejše občane Rakičani in Lukavci

Splošne informacije

Udeležba na seminarju se šteje za strokovno napredovanje. Lahko je enodnevna ali dvodnevna. Iz prijavnice, ki je obvezna, mora biti to razvidno. Kotizacija za člane je za en dan 9.520 SIT, za dva dni 19.040 SIT, za nečlane pa 19.040 oz. 38.080 SIT za dva dni. Cena vključuje DDV, pisno gradivo in pogostitve. Kotizacijo lahko plačate na žiro račun: 50101-678-48641, sklic na št. 00 12030, s pripisom sekcija v socialnih zavodih, ali pred začetkom seminarja, z gotovino, čekov praviloma ne sprejememo. Račune za plačano udeležbo bodo vsi udeleženci oz. organizacije dobile takoj po končanem srečanju. Če kdo nujno rabi račun pred plačilom, naj pokliče na sedež Zbornice – Zveze - telefon 01 4344903.

Prijavnico lahko dobite v Utripu in jo obvezno pošljite na naslov: Križaj Milena, DSO Šiška, Kunaverjeva 15, 1000 Ljubljana: rok prijave 15.03.01. Ob registraciji potrebujete člansko izkaznico in potrdilo o plačani kotizaciji.

Prenočišče z zajtrkom si lahko rezervirate v Zdravilišču Radenci: tel.: 02-520-2720 ali 02-520-2722.

Dodatne informacije: Milena Križaj, DSO Šiška, Kunaverjeva 15, Ljubljana, tel.: 01-5073319.

Strokovni organizacijski odbor: Milena Križaj, Ema Kolmanko, Metka Močnik.

Vljudno vabljeni!

Predsednica Milena Križaj

HOTEL PAKA

Rudarska 1, 3320 Velenje, Slovenija, Tel: 03 8980 700, Faks: 03 8980 810

Pripravljate seminar, konferenco...?

**Nov poslovno-konferenčni
HOTEL PAKA je kot nalašč za to!**

- **6** konferenčnih dvoran z vso tehnično opremo, od **20** do **250** oseb
- nočitve, gostinska ponudba in dodatni programi

Vse informacije na telefon: **03 898 0700** in 03 898 0714, Stanko Brunšek

INN d.o.o., trgovina
Košnica 51 b
3000 CELJE
Tel.: 03 491 03 40
Fax.: 03 491 03 41
E-mail: inn.dd@siol.net

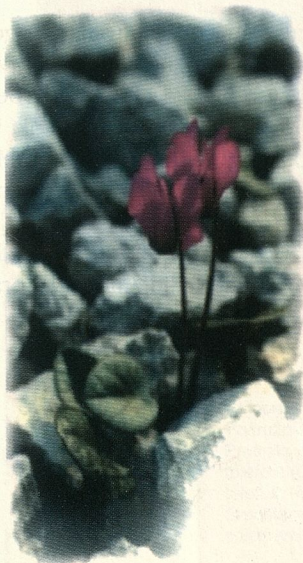
STOMA CENTER SANA
STOMA CENTER SANA CELJE
Gosposka 7, 3000 Celje
Tel.: 03 5484 805

STOMA CENTER SANA ŽALEC
Šlandrov trg 21, 3310 Žalec
Tel.: 03 5715 610

STOMA CENTER SANA MARIBOR
Mlinska 22, 2000 Maribor
Tel.: 02 2526 061

STOMA CENTER SANA KRŠKO
Bohoričeva 11, 8270 Krško
Tel.: 07 4921 687

- veleprodaja
- zastopstva:
 - Baldo (Italija) - cokli z vzmetjo
 - Hollister (ZDA) - pripomočki za nego stome
- maloprodaja - specializirane prodajalne medicinskih pripomočkov s koncesijo ZZZS

Marjanca ČUK

STROKOVNI SEMINAR SEKCIJE MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV V KARDIOLOGIJI IN ANGIOLOGIJI

Dobrna, 10. In 11. november 2000

Prelepo jesensko sončno jutro nas je pozdravilo na poti v Dobrno, kamor smo hiteli na strokovno srečanje naše mlade, a dejavne sekcije, ki so ga zgledno pripravile kolegice s kardiološkega oddelka Splošne bolnišnice Celje. Tokrat smo si izbrali temo "Sodobni pristop k zdravstveni negi kardiološkega bolnika". Po uvodnih pozdravnih besedah predsednice sekcije ge. Lidije Marinč in direktorja SB Celje, g. Sama Fakina smo najprej poslušali kratek kulturni program. Gospod Marko Zupan nam je ob spremljavi klavirja zaigral nekaj skladb na violino. Ponovno smo bili priča imenitni simbiozi zdravnika in umetnika glasbenika.

V osrednjem delu srečanja so bile v ospredju tri glavne vsebine:

- nov pristop k obravnavi kroničnih bolnikov s srčnim popuščanjem,
- izdelovanje standardov za kakovostno zdravstveno nego omenjenih bolnikov,
- v učnih delavnicah pa smo obravnavali poklicno identiteto medicinske sestre, stres na delovnem mestu in psihofizično izgorevanje.

Sodoben način obravnave bolnika s kroničnim srčnim popuščanjem se vse bolj odvija na ambulantni ravni. Temelji predvsem na vzgoji in izobraževanju bolnikov in svojcev o njihovi bolezni. Medicinska sestra ima pomembno vlogo, samostojno rešuje najpogostejša negovalna vprašanja.

Da bi lažje in kvalitetno opravljale vse bolj zahtevno in odgovorno delo, je nujno, da medicinske sestre izdelajo standarde zdravstvene nege v kardiologiji. Z izdelavo standardov si zagotovimo samostojnost našega poklica (financiranje, organiziranost, kakovostno nego, izobraževanje in vse bolj pomembno pravno zaščito). Medicinskim sestram kardiološkega oddelka v SB Celje, ki jih je pri tovrstnem delu vodila ga. Vida Purnat, čestitam o k uspešnemu delu izdelave standardov, ki so zaživel tudi v praksi.

Zaradi vse večjih zahtev na delovnem mestu smo se v učnih delavnicah v manjših skupinah pogovarjali o poklicni identiteti medicinske sestre in psihofizičnem izgorevanju. Izmenjava mnenj je pokazala podobne izkušnje. Skupna ocena je bila, da moramo za pozitivno samopodobo poskrbeti sami s strokovnim delovanjem znotraj timov, kjer smo zaposleni. Pot do resničnega poznavanja in priznanja (tudi finančnega) našega poklica vodi po različnih poteh, po različnih vzvodih in ravneh. Najpomembnejše pa je naše kvaliteno strokovno delo z bolniki ali varovanci ter stalno strokovno izobraževanje.

Medicinskim sestram iz celjske bolnišnice kot tudi strokovnemu odboru (ge. Lidiji Marinč, ge. Metki Mazi, ge. Milici Podobnik, ge. Vidi Purnat, ge. Suzani Ambrož) se iskreno zahvaljujemo za pripravo strokovnega srečanja, prav tako tudi vsem, ki so skrbeli, za udobno bivanje v Dobrni.

Comfeel : Nega rane

Inovativni izdelki za nego rane

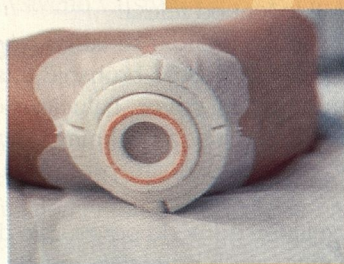
Comfeel: Plus anatomske obloge

Edinstvena oblika metulja zagotavlja odlično lepljenje anatomskih oblog na težko dostopnih mestih, kot so peta, komolec, koleno in križnica.

Osrednji, hidrokoloidni del anatomskih oblog z dodanim alginatom zagotavlja odlično vpijanje izločka rane.

Preostali del v obliki metulja iz stanjšane hidrokoloida se odlično prilega oblikam telesa in pospešuje celjenje okolišne kože razjede.

	kat. št.	premer	pakiranje
	3280	6x8 cm	5
	3283	9x11 cm	5

Comfeel: Plus obloge za razbremenitev pritiska

Obloge zmanjšujejo pritisk na rano in zagotavljajo potrebno okolje za zdravljenje ran nastalih zaradi pritiska na temenu, ramenskem delu, križnici, petah, komolcih...

Osrednji, hidrokoloidni del **Comfeel** Plus oblog za razbremenitev pritiska z dodanim alginatom zagotavlja odlično vpijanje izločka rane.

Na njegovi zunanji strani je neodvisno nanešena posebna, zelo gosta pena, ki učinkovito blaži pritisk na rano in izboljšuje lokalni pretok krvi.

Zunanji lepljivi del obloge iz mikroporja zagotavlja dobro lepljenje tudi na težko dostopnih mestih izpostavljenih dodatnim pritiskom. Izberite oblogo, ki je 2 cm večja od rane. Odstranite potrebno število penastih obrobov, dokler ne bo področje brez pene večje od rane.

Oblogo zamenjajte, ko se debelina pene zmanjša na polovico ali ko začne izloček iztekati izpod obloge vsekakor pa v 7 dneh.

	kat. št.	premer	pakiranje
	3350	7 cm	10
	3353	10 cm	10
	3356	15 cm	10

Coloplast A/S
Podružnica Ljubljana
Prušnikova 1, 1210 Ljubljana
telefon: (01) 512 74 40
telefax: (01) 512 57 39
E-pošta: simkr@coloplast.com
splet: www.coloplast.com

Comfeel je registrirana
blagovna znamka
družbe Coloplast A/S
DK-3050 Humlebæk,
Danska

Tatjana Dolinšek

DROGE SO MED NAMI

LSD (Trip)

Je psiha delična snov, kar pomeni, da spreminja način sprejemanja in zaznavanja okolice. Lahko se uživa v obliki tablet, kapsul in pivnikov. Trip kar pomeni potovanje, traja do 12 ur. Učinki so predvsem čutni in se začnejo 30-60 minut po zaužitju. Vključujejo lahko vizualne učinke, kot so spreminjanje barv (barve so zelo intenzivne, močne - oranžna, rumena, rdeča). Oseba, ki je na tripu, lahko vidi spremenljive oblike in velikosti ter gibanje stoječih predmetov.

Pojavijo se motnje v zaznavi časa, prostora, tipa in sluha. Prave halucinacije so redke, vendar so možne in lahko izzovejo napad strahu ali panike.

LSD ne povzroča telesne odvisnosti, lahko pa povzroči stanje nemira ali druge psihološke težave. LDS lahko pri osebah, ki imajo predispozicije za duševne bolezni, sproži pojav psihoze.

Opajala, hlapne snovi

Opajala predvsem vdihavajo mladi že okoli desetega leta in pozneje. Več jih kasneje preide na druge droge. Opojno delujejo hlapila, kot so organska topila v lepilih, barvah, razredčilih, lakih, itd. Nekateri vdihavajo celo plin iz vžigalnika.

Pri uživalcu izzove občutek, podoben alkoholnemu opoju, čeprav se pojavi hitreje in traja okoli 30 minut. Zmanjšuje občutek za bolečino, uživalec je zelo miren, upočasnen in težko govori. Ima pordele veznice, lahko bruha in ga boli glava. Lahko ima tudi motnje v zaznavanju ali pa je razigran in ga od občutka moči kar raz-

ganja. Pri nekaterih uživalcih se razvije poleg psihične tudi telesna odvisnost.

Vdihane snovi so strupene in uživalcem povzročajo škodo. Še posebno nevaren način je, ko iztisnejo lepilo na PVC vrečko in si jo med vdihavanjem potegnejo čez glavo, kar lahko ob izgubi zavesti pripelje do zadušitve ali vdiha izbljuvka.

Takega uživalca prepoznamo tudi po močnem vonju po lepilih, ki se zažre v obleke in lase.

Ketamin

Ketamin je veterinarsko anestetično zdravilo, ki ima poleg tega še halucinogene lastnosti, kot LSD. Mogoče ga je dobiti v obliki tekočine za vbризgavanje, prahu za njuhanje ali kot tableto, ki se prodaja kot Ecstasy. Njegovo posedovanje je prepovedano. Povzroča halucinacije, neprožnost gibanja, otopelost. Uživalci se počutijo, kot da bi bili ločeni od telesa.

Predoziranje je redko, vendar se lahko pri velikih odmerkih pojavijo slabost, bruhanje, trzanje, zmedenost, upočasnen govor, halucinacije ali napad panike. Zastrupitev z majhnimi odmerki povzroča motnje pozornosti pri učenju in spominu.

Zastrupitve z velikimi odmerki povzročajo delirij, izgubo spomina, visok krvni tlak, motnje motoričnih funkcij, depresijo in lahko povzročajo zastoj dihanja.

Literatura:

A. Kastelic, M. Mikulan, *Mladostnik in droge*

iz delovnih sredin

ČESTITKA!

V MESECU NOVEMBRU 2000 JE NA VISOKI ŠOLI ZA ZDRAVSTVO V LJUBLJANI
DIPLOMIRALA NAŠA SODELAVKA,
gospa DARJA KRAMAR.

ISKRENE ČESTITKE – KOLEKTIV ZDRAVSTVENE NEGE BOLNIŠNICE TOPOLŠICA

Mojca Kalan

SRČNO POPUŠČANJE

1.in 2. decembra 2000 so v Kranju potekali II. Fajdigovi dnevi. V spomin na kranjskega družinskega zdravnika, ki je deloval v tem mestu v prvi polovici 20. stoletja, je slovensko združenje za družinsko medicino organiziralo posvetovanje interdisciplinarnega značaja na temo srčno popuščanje. Aktivno so sodelovali različni priznani slovenski zdravniki in drugi sodelavci s področja primarnega zdravstva, hospitalne in druge sekundarne obdelave ter rehabilitacije. Pomembno je, da so k sodelovanju povabili tudi predstavnice zdravstvene nege, kar smo z veseljem sprejele.

Moj odmevni prispevek na posvetovanje, ki ga lahko preberete v nadaljevanju, se nanaša na bolnika s srčnim popuščanjem v domačem okolju in vlogo patronažne sestre.

Vsi prispevki sodelujočih so objavljeni v reviji Zdravstveno varstvo.

UVOD

Delo patronažne sestre je izvajanje različnih oblik zdravstvene nege zunaj bolnišnice. Prioritetna naloga je spremljanje zdravja skozi vse življenje in je povezano s krepitvijo družine kot najpomembnejše družbene enote. Tukaj je vloga družinske medicinske sestre poudarjena kot ključ za izvedbo koncepta zdrava družina. Letos junija je svetovna ZO pripravila v Münchnu II. ministrsko konferenco o zdravstveni negi in babištvo na domu in nas poimenovala kar »družinska medicinska sestra«, na kar smo lahko ponosne.

V tem prispevku sem že omenila besedo kronični bolnik. Ker je tema prispevka popuščanje srca, bo to srčni bolnik v domačem okolju. Obenem lahko povem, da ima vsak starejši kronični bolnik dvakrat letno pravico do obiska patronažne sestre, da skupaj razrešita marsikatero težavo, ki nastane pri izvajanju dnevnih aktivnosti bolnika.

To so obiski, ki se imenujejo preventivni. Če o teh bolnikih nimamo podatkov, se lahko zgodi, da marsikateri kronični srčni bolnik na žalost

do smrti ne spozna patronažne sestre. Zato bi pozvala vas izbrane zdravnike, da nas čim več obveščate o posebno težkih srčnih bolnikih, da bi jih me spoznale in jim v okviru naših zmoglosti in seveda pristojnosti svetovale in pomagale. Verjemite mi, da so naši obiski v tem konceptu, čeprav samo občasni, lahko zelo kvalitetni, da rešimo na videz mnogo majhnih težav, ki pa so za bolnika zelo moteče. Me namreč spoznavamo bolnika v domačem okolju, ki je vedno na nekoliko specifično in glede na te ugotovitve svetujemo in pomagamo.

1. ORGANIZACIJA ZDRAVSTVENE NEGE PRI BOLNIKU NA DOMU

Sedaj se bom osredotočila na zdravstveno nego pri bolniku s srčnim popuščanjem na domu. Če bolnik potrebuje stalno zdravstveno nego, nam mora izbrani zdravnik izstaviti delovni nalog z diagnozo, šifro in potrebno obliko izvajanja zdravstvene nege ter frekvenco obiskov. Nalog je lahko izdan tudi samo za poučevanje, npr. merjenje RR.

Včasih spoznamo bolnika, ko ga odpustijo iz bolnišnice, in nam naše kolegice pošljejo list zdravstvene nege. To nam zelo pomaga, saj se lahko primerno pripravimo že za prvi obisk.

Vemo, da pri bolniku, ki mu peša srce, slabi črpalna moč srca, bodisi zaradi prizadetosti obolele srčne mišice ali mehanične napake v zaklopkah. Če je pešanje srca omejeno na levo stran, je pglavitni znak težka sapa zaradi zastoja krvi v pljučih. Desno stransko popuščanje pa privede do nabiranja tekočine po telesu zlasti v spodnje ude. Pri napredujočem pešanju so znaki obojestranskega popuščanja, težave se stopnjujejo, pride do duševne zmedenosti in neredko do smrti. Naloga zdravnika se običajno ne nanaša na osnovno bolezen. Bolnika spoznamo, ko je na žalost že zelo oslabil, pogosto nepokreten in potrebuje določen medicinsko tehnični poseg. Pogosto je to odvzem krvi na domu, parenteralna terapija, oskrba urinskega katetra, preveza kronične rane, običajno je to preležanina ali golenja razjeda. Napravimo načrt zdravstvene nege glede na bolnikovo težavo, izstavljen z zdravnikovim nalogom, po procesu zdravstvene nege in navodilih zdravnika. Za primer vzemimo pacienta z preležanino. Naš cilj je seveda zacelitev rane, vendar se

pogosto zaradi subjektivnih razlogov in napredujoče bolezni rana kljub optimalni oskrbi bolnika ne zaceli. Sočasno se posvetimo bolnikovi osnovni bolezni in spremljajočim težavam ter mu jih poskušamo čim bolj omiliti.

2. SVETOVANJE PATRONAŽNE SESTRE PRI IZVAJANJU DNEVNIH AKTIVNOSTI BOLNIKA NA DOMU

Svetujemo počitek, da si bolnik prihrani energijo za življenjsko potrebne procese. Udoben naslonjač je boljši od popolnega mirovanja v postelji. Tudi v mirovanju svetujemo gibanje s spodnjimi udi, stiskanje in krčenje mišic, da preprečimo strjevanje krvi v nogah in mali medenici. Bolnik naj se v postelji čim več obrača, da ne dobi preležanin.

Prehrana srčnega bolnika naj bo lahka, revna z maščobami in čim manj slana, ker natrijev klorid zadržuje vodo v telesu. Bolnik ima običajno v kombinaciji zdravil predpisan tudi diuretik. Včasih se predpisana količina spreminja glede na težave z dihanjem in zatekanjem nog. Bolnika oziroma svojce naučimo, kako se preveri edeme na nogah (to je, da se s tremi prsti pritisne na spodnji tretjini golenice in opazuje ugrez kože in povratek na raven okolice). Tudi težka sapa je odvisna od povečane količine tekočine v telesu. Svetujemo, da se vodi bilanca zaužite in izločene tekočine, ki naj bi bila čim bolj v ravnovesju, da bolnik ne zdrsne v pljučni edem, ki je že resen zaplet in seveda sodi v bolnišnico.

Opozorimo tudi na redno tehtanje.

Kontroliramo tudi bolnikovo stolicco. Stolica naj bi bila redna, da se bolnik preveč ne utruja z odvajanjem trdega blata. Bolnik v zadnji fazi pa je pogosto popolnoma inkontinenten in blato nekontrolirano leze iz njega.

Takrat svojce seznanimo z možnostjo nabave pleníc na zdravniški recept, ki ga morajo seveda potrditi na območni ZZS. Včasih ima tudi stalen urinski kateter, tak način izločanja pa moramo še posebno skrbno nadzorovati. Ko je bolnik že zelo onemogel, mnogo dremlje, vendar se pogosto pritožuje, da pravega okrepcilnega spanca nima. Če je nemiren, poskrbimo za dodatna varovala v postelji, kot so ograjice ob straneh. Včasih bolnik lahko samo sedi v postelji, zato mu priskrbimo primerno oporo.

Dokler je bolnik gibljiv pazimo, da ima lahka zračna oblačila, ki ga ne otesnjujejo in mu ne črpajo energijo. Če ni gibljiv, opozorimo na pravilno makro- in mikroklimo. Bolnik s srčnim popuščanjem se običajno zelo poti in kaj hitro se lahko prehladi. Možen zaplet je seveda pljučnica, ker ima pogosto slabo predihana pljuča. Svojce naučimo pravilne osnovne nege bolnika v postelji.

Če bolnika govorjenje ne izčrpa preveč, svetujemo obiske znancev, posebno če pozitivno vplivajo nanj. Bolnik je pogosto zelo čustven, zato naj bi mu svojci vračali toplino in mu pomagali z veseljem in brez odpora. Priporočamo, da vernim pacientom omogočijo stik z duhovnikom.

Včasih je bolnik, ki je že popolnoma vezan na posteljo, še sposoben lahkega ročnega dela. Vzpodbujamo ga in mu damo vedeti, da nam to veliko pomeni, vendar pazimo, da se ne preobremenjuje.

Naša naloga je tudi, da ga odvadimo zdravju škodljivih navad, vendar ne pretiravajmo in seveda dovolimo kakšno kavico, kozarec do-brega vina itd.

Verjetno ste opazili, da je bil ta del predavanja vezan na opis aktivnosti po VIRGINII HENDERSON, ki jih mora dobra patronažna medicinska sestra v sodelovanju z zdravnikom znati prilagoditi določenemu zdravstvenemu stanju vsakega bolnika na terenu.

3. ZAKLJUČEK

Proti koncu naj povem, da mora patronažna sestra vedno opozarjati bolnika na redno jemanje zdravil, ki so pogosta podpora za srčno mišico in seveda predpisana še za ostale morebitne bolezni. Dolžnost patronažne sestre je tudi, da bolnika opozori na pomembnost cepljenja proti gripi in pljučnici. Mnogo teh bolnikov ima tudi zvišan krvni tlak in spremenljivo zdravljenje glede na njegovo vrednost. Večina bolnikov je bolj osveščenih in jim zdravnik zupa. Imajo svoje aparate za merjenje RR, naša naloga je, da jih naučimo pravilnega merjenja. Občasno preverimo točnost z našim službenim aparatom, ki mora biti enkrat letno umerjen. Rezultate zapisujemo v naših poročilih o stanju bolnika.

Za konec naj povem, da smo patronažne sestre pripravljene sodelovati pri zdravljenju bolnika s srčnim popuščanjem že v zgodnji fazi bolezni. S svojimi obiski npr. enkrat mesečno bi lahko preprečile tudi kakšno poslabšanje, ki gre na račun neosveščenega ali malomarnega odnosa pacienta do svoje bolezni. Vsekakor bi priporočala več sodelovanja in izmenjave informacij na relaciji patronažna sestra – zdravnik.

Žal mi je, da mnogokrat izgorevamo na obiskih, kjer na primer dolga leta vsakodnevno previjamo ulkus na nogi, ker je zdravnik dal pač tak nalog, čeprav bi bila marsikje zadostna le

poučitev, naši obiski pa morda tedenski, da bi nadzorovale uspeh celjenja in o tem obveščale izbranega zdravnika, ki bi tako preverjal uspešnost zdravljenja.

Literatura:

1. Kisner N. in sodelavci *Zdravstvena nega*, Maribor: Založba Obzorje l. 1998
2. Henderson V. *Osnovna načela zdravstvene nege*, Ljubljana: Zbornica zdravstvene nege, l. 1998.
3. Andreja Kocijančič, Franc Mrevlje, *Interna medicina*, Ljubljana, Državna založba Slovenije, 1993.

Majda Brandt

SPOROČILO V STEKLENICI

17.1.2001 je v Ljubljani potekalo 2. srečanje Slovenske mreže zdravih šol z naslovom Sporočilo v steklenici. Organizator srečanja je bil Inštitut za varovanje zdravja Slovenije. Srečanja se je udeležilo nad 200 udeležencev iz vse Slovenije. Med udeleženci so bili učenci in dijaki, pedagoški delavci in zdravstveni delavci, v večini iz primarnega zdravstvenega varstva. Srečanje je bilo celodnevno in je potekalo po programu.

Projekt Zdrava šola, katerega nosilec je Inštitut za varovanje zdravja Slovenije, prispeva k širitvi slovenske mreže zdravih šol. Zdrava šola predstavlja šolo, ki si prizadeva za ukrepe, aktivnosti, spremembe v svoji sredi in okolju v korist celostnega zdravja učencev, učiteljev in ostalih na šoli. Leta 1993 je bilo v Slovensko mrežo zdravih šol (mreža) vključenih dvanajst (12) slovenskih šol. Leta 1997 se je v mrežo uvrstilo še 118 novih članov. V mreži sodeluje 88 osnovnih šol, 24 srednjih šol, 5 dijaških domov in Zavod za gluhe in naglušne v Ljubljani. Mreža je bila po izpolnitvi strogih kriterijev in pogojev sprejeta v Evropsko mrežo zdravih šol, katere ustanovitelji so Evropski urad Svetovne zdravstvene organizacije, Svet Evrope in Evropska skupnost. V predhodnem letu so na šolah v mreži v Sloveniji potekale različne aktivnosti na temo alkohol in alkoholizem. Učenci in dijaki so za tekmovanje Sporočilo v steklenici izdelali na temo alkohol mnoge izdelke. Izbrane in nagrajene izdelke so na srečanju

predstavili njihovi avtorji - učenci in dijaki. Prvonagrajeni izdelki se bodo uvrstili na mednarodno tekmovanje. Sporočila v steklenici o alkoholu so otroci predstavili z odrskimi igrami, popevko, plakati, videospoti. Tudi tokrat so se izkazali kot odlični ustvarjalci. Skozi ustvarjalnost so se veliko pogovarjali o alkoholu, njegovih škodljivostih, sopotništvu življenja in alkohola, odnosu do alkohola, iskanju rešitev ... kar je eden od ciljev Zdrave šole in izobraževanja za zdravje šolskih otrok in mladih.

Srečanje je bilo zelo zanimivo, prijetno, uspešno. Manj prijetno pa odzvanja informacija s srečanja, ki ni v ponos družbi, da je Slovenija med redkimi državami v Evropi, ki še nimajo oblikovane in sprejete alkoholne politike.

Inštitut za varovanje zdravja izdaja vsako leto Bilten slovenske mreže zdravih šol, v katerem je možno izvedeti marsikaj v zvezi z Zdravo šolo in šolami v Slovenski mreži zdravih šol. Želim vam prijetno branje.

Stojana Vrhovec

Odmev na članek: NEKEMU PRAVILNIKU OB ROB

(Utrip, december 2000)

Zelela bi samo dodati majhno pripombo k oceni spoštovanega kolega Petra Požuna in sicer na del, kjer pravi: "Izenačili so vse tiste, ki so v teh letih, kljub temu, da ni bilo jasno, ali bomo napredovali ali ne, hodili na izobraževanja, seminarje, izvajali tečaje in predavanja, pisali članke, delali raziskave, vodili strokovna srečanja, s tistimi, ki se jim ne gre nikamor, za katere se zdravstvena nega konča do naslednjega delovnega dne, ko se za njimi zaprejo vrata zavoda."

Morda pa so med temi tudi taki, ki delajo v delovnih organizacijah, ki so pripravljene pošiljati za družbeni denar na dodatna izobraževanja vedno ene in iste ljudi in ga potem zmanjka za "majhne ribe", za "majhna izobraževanja"? Morda pa so to mame z majhnimi otroki ali samohranilke, ki se kljub požrtvovalnem delu na delovnem mestu težko odločijo, da bi še tisto malo prostega časa preživele brez otrok in ga namenile formalnemu izobraževanju zunaj delovnega mesta in zunanji delovne organizacije? Morda si same iz svojega žepa zdaj dragega izobraževanja sploh ne morejo privoščiti? Morda pa delovne organizacije sploh ne podpirajo izobraževanja kadra nižje od zdravnika, saj smo tudi v tem Utripu prebrali, da bi nekateri zdravniki bili povsem zadovoljni z bolničarkami in bolničarji?

Kaj pa, če v prenekaterih delovnih okoljih potekajo številna izobraževanja, ki so nujno potrebna za opravljanje del na določenih področjih ZN, pa to ni nikjer formalizirano in tako

torej ne obstaja (česar ne vem, tega ni)? Kaj pa, če veliko "sester" prevaja in piše članke za delo na konkretnem delovnem področju, pa to drugih sploh ne zanima? Je to izobraževanje sebe in drugih za delo ali ni?

Vsekakor pa ocene delovne uspešnosti ne more dati nekdo na visokem vodilnem položaju, ki "svojega" delavca sploh ne pozna od blizu, ne pozna dela, ki ga mora ta opraviti in ne more vedeti, kaj je v konkretnih primerih kvalitetno opravljeno delo in kaj vse lahko vpliva na to, ali je delo kvalitetno opravljeno ali ne.

Menim pa, da neposredno nadrejeni, tisti, ki s konkretnim delavcem vsak dan neposredno dela in mu vsak dan dodeljuje konkretne naloge ter tako rekoč živio z njim, lahko oceni delovno uspešnost svojega neposrednega sodelavca in ve, ali si je zaslužil napredovanje ali ne. Nikomur od menagerjev se ne bo treba odločati samim, če bodo utegnili in hoteli prisluhniti svojim ljudem, ki jih "menagirajo". Pa tudi tisti, ki že leta in leta delajo in svoje znanje prelagajo na mlade generacije, ki s premalo praktičnega znanja prihajajo na delovna mesta, si zaslužijo ta en razred napredovanja, čeprav niso več tako čili v nogah in glavi.

Morda pa bi morali teoretiki in praktiki bolj poslušati drug drugega in se domisliti kakšne skupne poti? Morda pa je v članku Petra Požuna tak začetek? Kdo bi vedel?

Ljubljana, 27.12.2000

Obvestilo-popravek

V Utripu št. 1/2001 je na strani 21 prišlo do neljube zamenjave - članek iz 8. evropskega gastroenterološkega kongresa sta napisale Gordana Lokajner in Tatjana Gjergek.

Petra Kersnič

MISIJA V BOSNI IN HERCEGOVINI – NOVEMBER 2000 – 2

V decembrskem Utripu je bil prvi zapis vtisov obiska v Bosni. Danes dopolnjujem in zaključujem pisanje o bivanju v Bosni. Naša druga pot nas je vodila v Dobojo. Pot je bila manj stresna, saj ob dolini Bosne ni bilo toliko sledi ruševin, ob poti si lahko zaznal življenje, ki so ga oznanjala dvorišča hiš z obešenim perilom, z številnimi živalmi in njivami, ki so še kazale svojo jesensko podobo. Tu pa tam je kakšno hišo krasil urejen vrt. Tudi ob tej reki so bile zaloge neuporabnih predmetov, železja, pohištva, avtomobilov, avtobusov, traktorjev in še bi se dalo naštevati – kot že povedano, ekologija je šele na začetku.

V Dobojo so nas sprejeli v "Domu zdravlja". Gostiteljica - Nada Plišič, predsednica združenja medicinskih sester, je v krogu 25 povabljenih odgovornih medicinskih sester poudarila, da medicinske sestre ustvarjajo pogoje za delo po korenitih spremembah, ki so jih narekemale vojne razmere in ki jih narekujejo trenutne razmere, ko se oživljata industrija in gospodarstvo.

Vse udeležence sta pozdravili tudi direktorica in glavna medicinska sestra, ki sta (kot se je v nekih časih že dogajalo) povedali, da sta veseli sodelovanja s Slovenijo in seveda z vsemi, ki pridejo in jim omogočijo pogled v svet. V prvem delu so nam predstavili svoje stanje. Pri svojem delu imajo številne težave, povezane z vsakdanjim službenim in osebnim življenjem – ne da se izogniti niti stavkam, ki so, prvič, potekale zaradi tega, ker ni bilo s čim delati, in drugič, ker skoraj pet mesecev niso prejeli plač. Težko je zagovarjati etični pogon, zato se je ljudi lotilo hudo nezadovoljstvo, zmanjkovalo je moči za borbo za lastno eksistenco in ohranitev družin, ki so odvisne od njih, so povedali. Prav tako so sedaj neposredno po državnih volitvah, zato se razmere in moči šele urejajo in ustvarjajo.

V nadaljevanju smo ponovili program ekspertne skupine, kot v Mostarju. Tudi v tej sredini je bilo veliko vprašanj, predvsem pa je bila želja po napotkih, kako se organizirati,

Sestanek v Doboju

kako se izobraževati in povezovati v Evropi in svetu. Predvsem so želeli spoznati naše izkušnje, kako se vključevati v zakonodajne postopke zdravstva in šolstva.

Ko sem že mislila, da razumem politično razdelitev Bosne, da so mi razumljive rešitve, kot jih je opredelil Daytonski sporazum, da se približno spoznam na razdelitev kantonov, da vem, kakšna je delitev po entitetah, se mi je po razpravah vse postavilo na glavo. Misel, da bi spraševala, pa sem takoj odgnala in sva se v šepetu z Majdo odločili, da jih bomo predvsem poslušali. In izkazalo se je za najboljšo. Večkrat sem se spomnila, kako terapevtsko je lahko poslušanje – pa koliko ljudi lahko osrečiš in zadovoljiš, če jim pustiš, da povejo, kar jih teži. Naše tretje srečanje z medicinskimi sestrami je bilo v Zenici. Na dan obiska je bilo vreme jasno, sončno in spominjalo je na pomlad in ne na je-

Udeleženke srečanja v Zenici

sen. Srečanje, katerega gostiteljica je bila Mensura Begič, predsednica "Komore medicinskih tehničar", se je udeležilo okoli 50 medicinskih sester. Ko smo se ob prihodu pozdravljali, sem ugotavljala, da veliko kolegic poznam, zato ni bilo težko vzpostaviti stika. O tem, da pa vse poznajo Majdo, ni potrebno posebej poudarjati. Nenazadnje so bile iz Bosne s pomočjo SZO v Mariboru številne kolegice na strokovnem izpopolnjevanju iz programa Lemon, in prav na teh srečanjih smo jim predstavljali organiziranost medicinskih sester v Sloveniji. V veliko vzpodbudo so bili uvodni stavki, da nimamo jezikovnih ovir, predvsem pa bomo gledali, kaj govorimo in ne, kako. Srečanje je potekalo v hotelu Rudar. V tej zgradbi je tudi sedež "Komore medicinskih tehničar", ki so jo ustanovili v skladu z že citiranim zakonom. Srečanje je pozdravila tudi pomočnica ministra za zdravstvo Tuzlanskega kantona, Abdovič Zeina, ki je poudarila, da je ministrstvo v preteklosti in bo tudi v prihodnosti reševalo vprašanja, ki so v korist stroke in medicinskih sester skupaj z njimi in v zadovoljstvo vseh.

Navajene ustaljenega sistema smo nastopile s svojimi prispevki in predstavitvami. Razprave so bile zelo zanimive, saj so navzoči lahko primerjali svojo z organiziranostjo na Poljskem in v Sloveniji. "Komora", ki je takorekoč čisto na začetku, združuje različne poklice v zdravstvu. Izkušnje bodo pokazale, kaj to prinaša zdravstveni negi in medicinskim sestram. Njihova predstavitev je bila zelo nazorna - zani-

ma jih izobraževanje, ekonomija - in, kot je bilo nazorno slišati, "medicinske sestre ne bomo več držale plaščev in kuhale kave"! Tudi tukaj je po uvodnih besedah bilo jasno, da bo najpomembnejše poslušanje.

Po končanem sestanku so nam pokazali Dom zdravja in še posebej prostore patronažne službe. V domu je tudi center - kabinet za poučevanje za izobraževanje medicinskih sester iz projekta Georg Brown. S ponosom so nam pokazali opremo prostorov materinske šole in prostorov za spremljanje laktacije, ki sta v celoti donacija danske vlade

Na dan, ko smo bile namenjene oblikovati poročila o oceni stanja in predloga vsebine in načinov pomoči medicinskim sestram in stroki v Bosni, je Bosna slavila dan državnosti. Bil je 57. rojstni dan v spomin na sestanek v Mrkonjič Gradu. Mesto je bilo enako živahno kot vsak dan - šofer, ki je na ta praznični dan zadolžen za nas, nam je povedal, da nekateri slavijo, nekateri ne - sicer pa je svojo pripoved sklenil s pojasnilom, da je v deželi končno tudi kapitalizem - zasebne trgovine delajo, državne so zaprte - a narod bo vedno slavil "neki bolje a neki nikako". To je bil tudi prvi dan, ko smo se sprehodile po mestu in nekdanj najbolj znani Baščaršiji. Še stoji, a nekaj je drugače - pa nismo znale ugotoviti, kaj. Predvsem je malo domačinov, veliko več je vojske - takorekoč iz vsega sveta in vseh jezikov. V tako značilnem kamnu tega trga so tu pa tam sledi vojne. Še vedno te za vsakim vogalom prosijo otroci z iztegnjeno roko za marko - kot pred 15 leti, ko sem bila zadnjič v Sarajevu. Številni plakati po vsem mestu so opozarjali na otvoritev Merkatorjevega centra z geslom Največja zabava v mestu. Tudi tu je naš šofer imel svojo misel: "To je najboljša pomoč - delo in delovna mesta - ne pomoč v denarju - delo in zaslužek bogatita človeka!"

Pisanje poročil nobeni od nas do sedaj ni predstavljalo kakšnega posebnega zalogaja - tokrat pa smo se znašle v zelo težkem položaju. Vsaka od nas je v svojih zapiskih našla toliko "neuporabnega materiala", ki ga ni bilo mogoče največkrat niti obesediti za nadaljnjo uporabo. Po

nekajurnem razpravljanju smo prečistile svoje občutke in vtise in prvi dan oblikovale osnutek. Naslednji dan je potem, ko smo se sestali s predstavniki Mednarodnega rdečega križa, dobil svojo dokončno podobo.

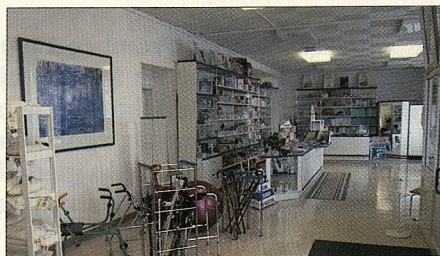
Zgodba gospe Milke

Vsako jutro nas je ob pol osmih postregla gospa Milka. Prvo jutro je bila bolj zadržana, človek bi rekel, da nas je opazovala. Njen zajtrk je bil 7 x enak – toast, maslo, marmelada, med, pašteta ali morda jajce in kava ali čaj. Drugo jutro se je odprla. Do vojne je bila namestnica direktorja tovarne Zastava – diplomirana ekonomistka. Po vojni se je njej in njeni družini življenje popolnoma spremenilo. Mož, ki je bil pred vojno v gospodarstvu, je postal šofer avtobusa, sin, diplomirani elektroinženir, je postal šofer tovornjaka na mednarodnih linijah, sama pa je dobila zaposlitev kot administratorica v pisarni mednarodne pisarne RK. Za svoje delo ni zdravstveno in socialno zavarovana – ampak, kot je sama rekla – samo da se dela. Glede na to, da dobi redno mesečni zaslužek, je s 100 DEM skoraj edini redni hranitelj svoje družine, saj mož in sin dobivata sicer skromne dohodka za več mesecev skupaj in seveda za nazaj. Doletelo jo je tudi, da so v Mednarodno pisarno namestili svoje kadre in ji ponudili v oskrbo Varo hišo. Pa je sprejela. Vsako jutro nam je pripovedovala zgodbe iz življenja, o sosedih, s katerimi so pred vojno delili vse, po vojni pa, kot da se niso nikoli poznali. Pripovedovala je o železarni Zenica – nekoč ponosu, zdaj o 4000 brezposelnih ljudeh, ki prejema 10 DEM na mesec in s čakanjem, kaj bo prinesel jutrišnji dan. Na razpise za delo se na eno mesto javi 1000 ljudi, pa naj bo razpisano kar koli – od inženirja do snažilke. Pripovedovala je o dolgovih, ki jih ima vsako gospodinjstvo za elektriko – njegove cene so kot v Evropi – a kako plačati za tri mesece 500 DM, če pa jih dobiš 300.

Ko smo zapuščale Varo hišo, je bila gospa Milka vidno žalostna. Morda pa se z njo že dolgo ni nihče pogovarjal toliko, kot me, morda že dolgo ni imela komu povedati, da je srečna, da je živa in da lahko dela in skrbi za svojo družino – moža, sina, snaho in dve vnukinji? Iz srca je rekla: "Pa navratite!"

HOSPITALIA®

Hospitalia, nega in oskrba in svetovanje d.o.o.,
vas vabi v svoje specializirane medicinske prodajalne:

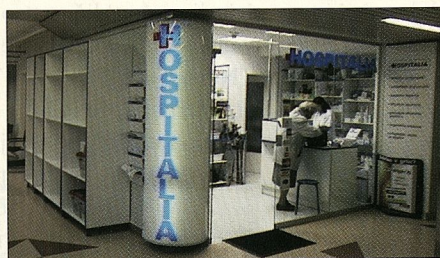

V LJUBLJANI,

na Zaloški c. 21, 1000 Ljubljana

Tel.: 01/525-19-77, fax: 01/542-25-75

Odprto: 8.00-19.00h in v soboto: 8.00-13.00h

V LJUBLJANI,

na Kržičevi ul. 10 (ZD Bežigrad), Ljubljana

Tel.: 01/436-17-44, tel./fax: 01/436-17-45

Odprto: 8.00-14.00h, v sob. in ned.: zaprto

V MARIBORU,

na Milnski c. 30, 2000 Maribor,

tel.: 02/250-21-43, tel./fax: 02/250-21-44

Odprto: 9.00-18.00h, v sob. in ned. zaprto

Opravlamo tudi storitve
medicinske pedikure in
oskrbe diabetičnega stopala.

Naročanje po telefonu:

LJ: 01/436-17-44, 436-17-45

MB: 02/250-21-43, 250-21-44

Obiščite nas - skupaj bomo poiskali rešitev vaših težav in stisk.

Martina Goličnik, Bernarda Horvat, Katarina Lokar

POROČILO Z EVROPSKEGA KONGRESA O PROFESIONALNI ZDRAVSTVENI NEGI V EVROPI

V dneh od 27. do 29. novembra 2000 smo se udeležile Evropskega kongresa zdravstvene nege 2000 na temo profesionalna zdravstvena nega v Evropi, ki se je odvijal v Nemčiji, v Münchnu. To je najbolj priljubljeno nemško mesto in gotovo eno najlepših evropskih mest z zgodovinskimi stavbami, sanjskimi parki ter svetovno znanimi muzeji, galerijami in gledališči. Pivo igra v Münchnu pomembno vlogo, saj münchenske pivovarne predstavljajo velik gospodarski dejavnik v mestu.

Kongres je zajemal 21 glavnih prispevkov in vzporedno še 82 krajših prispevkov. Predstavili so 43 posterjev, odvijalo se je 9 delavnic in organizirali so 4 različne strokovne ekskurzije. Sodelovalo je 174 predavateljev iz različnih držav (Nemčija, Finska, Velika Britanija, Avstrija, Nizozemska, Belgija).

Prispevki so zajemali zelo različna področja, npr. management v zdravstveni negi, praksa zdravstvene nege, šolanje medicinskih sester v Evropi (primerjava in zahteve EU), premiki na področju šolanja medicinskih sester v Nemčiji, raziskovanje v zdravstveni negi, negovalne diagnoze, kulturni vplivi in zdravstvena nega (tujci, priseljenci, begunci), zdravstvena nega kot znanost, kako prenašamo znanje (drug na drugega), vizije in načrti Svetovne zdravstvene organizacije (SZO) na področju zdravstvene nege.

Zdravstveno nego kot znanost in kot evropsko perspektivo nam je predstavila ga. *Rosemary Crow* (Professor, University of Surrey, European Institute of Health and Medical Sciences, Guilford, UK). Nakazala je tudi možnosti, s katerimi lahko Evropa prispeva k razvoju zdravstvene nege; to so na primer:

- delati moramo skupaj, da bi ustvarili tradicijo, kar pripomore k razvoju zdravstvene nege kot znanosti;
- širiti mrežo oziroma možnosti izobraževanja na ravni doktorskega študija zdravstvene nege;
- podpreti že ustanovljeno Mrežo evropskih programov iz zdravstvene nege.

O raziskovanju na področju zdravstvene nege nam je govorila ga. *Katri Vehviläinen Julkunen* (Professor, University of Kuopio, Finland).

Predstavila je položaj na Finskem, kjer se je raziskovanje na področju zdravstvene nege po letu 1990 zelo razvilo. Predavanje je popestrila tudi s primeri njihovih raziskav.

G. *Georges Evers* (Professor, Centrum voor Ziekenhuiswetenschap Fakulteit Geneeskunde, Katholieke Universiteit Leuven, Belgium) je poudaril, koliko se lahko naučimo drug od drugega in kako pomemben je prenos znanja. Predstavil je tudi evropski projekt WISECARE, v katerem sodeluje tudi Klinični Center Ljubljana. Spremembe na področju izobraževanja medicinskih sester v Nemčiji nam je predstavila ga. *Stöcker Gertrud* (Vorsitzende Bundesausschuss der Lehrerinnen und Lehrer e.V., Deutschland). Trenutno se trudijo, da bi:

- izobraževali medicinske sestre v splošni smeri (do zdaj so imeli tri usmeritve - medicinske sestre za pediatrično, psihiatrično in geriatrično področje);
- po splošnem izobraževanju imele medicinske sestre možnost različnih specializacij;
- imeli možnost izobraževanja na akademski ravni;
- upoštevali smernice Evropske Unije;
- vplivali na dolžino izobraževanja (skupaj minimalno deset let); pomembno vlogo naj bi imelo tudi to, katera inštitucija nudi izobraževanje.

Kot zanimivost naj omenimo, da se v Nemčiji srečujejo s podobnimi težavami kot mi pri akademizaciji študija zdravstvene nege.

Kako povezati teorijo s prakso, nam je predstavila ga. *Anneke de Jong* (Universität Witten/Herdecke, Deutschland). Pravi, da so

podlaga poznavanje teorij zdravstvene nege, temu sledi raziskovanje na področju zdravstvene nege. Tako kot teorijo moramo definirati tudi, kaj je praksa, in potem lahko to dvoje povežemo. Raziskovanje pa predstavlja most med teorijo in prakso.

Ga. *Sabine Bartholomeyczik* (Professor, Fachhochschule Frankfurt/Main, Deutschland) je povedala nekaj o slabih in dobrih straneh klasifikacije negovalnih diagnoz NANDA in Gordonovega modela. Klasifikacija NANDA predstavlja za evropske razmere določene težave, saj imamo medicinske sestre v Evropi drugačne kompetence kot v ZDA, težava so tudi kulturne razlike in jezik.

Pred koncem nam je predstavnik SZO povedal nekaj o smernicah - Zdravje za vse v 21. stoletju. Konec kongresa so nam popestrili predstavniki z različnih področij v zdravstveni negi (management, raziskovanje, izobraževanje, politika, praksa) z okroglo mizo "Zdravstvena nega v prihodnosti in Prihodnost zdravstvene nege". Zanimivo je, da je bil moderator okrogle mize zdravnik z veliko posluha za zdravstveno nego. Srečanje je potekalo v precej prijetnem vzdušju. Leta 2002 bo *II. evropski kongres zdravstvene nege* v Nemčiji in upam, da se ga bomo udeležili v čim večjem številu.

... za uspešna poslovna srečanja
POSLOVNI CENTER:
konference • seminarji • kongresi •
družabna srečanja

POLETNA TERMALNA RIVIERA:
9000 kvadratnih metrov termalnih
vodnih površin v desetih bazenih

... ko lahko storite nekaj zase:
CENTER ZDRAVJA IN LEPOTE: hotelski
notranji in zunanji bazen masaže, savne, fitness
studio • preventivni zdravstveni programi •
managerski programi • rimsko-irske kopeli

HOTEL GOLF GRAD MOKRICE:
srečanje bogate kulturne dediščine in
sodobnega poslovnega sveta

ZIMSKA TERMALNA RIVIERA:
termalni raj 365 dni v letu

TERME ČATEŽ

TERME ČATEŽ d.d. • Topliška cesta 35 • SI - 8251 Čatež ob Savi • tel.: 07 / 4935000
fax: 07 / 4962721 • Internet: <http://www.terme-catez.si> • E-mail: info@terme-catez.si

Petra Kersnič

JELKA ČERNIVEC

Jelke Černivec ni je bilo težko nagovoriti za sodelovanje. Ko sem pripravljala predstavitev letošnje nominiranke za Slovenko leta, Zdenke Hitejc, sem s ponosom gledala na to, da je bila Jelka v letu 1999 tudi med kandidatkami za Slovenko leta. Z razumevanjem in takojšnjim strinjanjem je sprejela moje zaprosilo, ko sem ji rekla, da bi bilo zelo zanimivo izvedeti nekatere njene poglede na stroko, njene izvajalce in na številne dogodke v vsakdanjem življenju medicinske sestre. Vloga predsednice Sindikata delavcev v zdravstveni negi Slovenije zagotovo ni niti lahka niti laskava, še posebej ne v času, ko se je bilo potrebno za zdajšnji položaj zelo truditi, za jutrišnjega pa iskati najboljše poti in načine.

Kdaj si začutila željo postati po poklicu medicinska sestra ?

Kdaj sem začutila željo postati medicinska sestra, je od vseh vprašanj najtežje, saj se mi zdi, da sem vedela, kaj hočem postati, že odkar pomnim. Res je, da sem hotela postati babica, kar najverjetneje izhaja iz moje naklonjenosti do otrok. Moj mlajši brat je enajst let mlajši in bil je tak kot moj otrok. Kljub pregovarjanju staršev, predvsem očeta, da naj si izberem vendarle kaj drugega, saj bom morala bolnim striči nohte in jih umivati – tako je namreč medicinske sestre v času svoje hospitalizacije doživljal moj oče – sem se odločila za ta poklic. Kot vidiš, pregovarjanje ni nič pomagalo in res sem v prvi fazi izobraževanja postala medicinska sestra babica. Kot štipendistko mariborske bolnišnice me je glavna medicinska sestra dodelila na oddelke za anestezijo in reanimacijo, kar je bilo v popolnem nasprotju z mojimi željami in tudi znanjem. Dolgo ji tega nisem mogla oprostiti, vendar je čas prinesel svoje in zdaj vem, da je to tisto, kar želim in rada delam.

Ali si imela kdaj v mislih kateri drug poklic?

Nekaj časa, a je bil to le kratek čas, sem res razmišljala, da bi se vpisala v šolo za socialne delavke, predvsem iz racionalnih razlogov, in to v času ustvarjanja družine. Takrat sem več časa preživela v bolnišnici kot doma in vse to se ni ujemalo z mojimi načrti.

Kaj in na kakšnem delovnem mestu delaš ?

Zdaj sem zaposlena v Splošni bolnišnici Maribor in sicer na delovnem mestu glavne medicinske sestre Oddelka za internistično intenzivno medicino. Na tem delovnem mestu sem že krepko čez deset let. Ob vsem tem pa sem že šesto leto predsednica Sindikata delavcev v zdravstveni negi Slovenije. Sliši se malo nenavadno, saj med nami še vedno velja mnenje, da se je ukvarjati s sindikatom drugorazredno delo in da za vodstveno funkcijo to ni primerno. Iz izkušenj lahko povem, da mi je ta kombinacija vedno koristila tako na delovnem mestu, kot pri vodenju sindikata. Edina težava so odsotnosti z delovnega mesta, ki pa sem jih do sedaj uspešno kompenzirala in upam, da

bom pravočasno spoznala, ko ne bo več šlo. Delam namreč v izredno dobrem timu zdravstvene nege in prav njemu gre pripisati, da delo poteka dobro tudi v moji odsotnosti.

Opiši svoj tipični delovni dan! In povej, kakšni so Tvoji sindikalni dnevi!

V vseh intenzivnih enotah se dnevno soočamo z istimi težavami in vedno bijemo bitko na eni strani za življenje naših bolnikov in na drugi strani s pomanjkanjem kadrov, sestavljanjem urnikov dela, kar je mimogrede kar umetniško delo, in z nenehnim učenjem in poučevanjem sebe in mladih kadrov. Ritem nam narekujejo bolniki in velikokrat vse to zahteva ogromne napore celotnega tima. Nenazadnje smo ves čas pod nenehnim pritiskom, ali smo delo opravili dovolj kakovostno, dovolj hitro in ali bi se še kaj več dalo in morda drugače, boljše za bolnika.

Sindikalni dnevi se v marsičem bistveno razlikujejo. Tukaj je stalnica samo to, da veš, kaj hočeš. S kakšno metodo ali taktiko pa to dosežeš, je odvisno od ljudi, v glavnem od politikov, kar največkrat močno oteži zadeve. Pri bolniku poznaš ali vsaj približno pričakuješ njegov odziv na opravljeno delo, pri sindikalnem delu pa vse traja in traja in do konca ne veš, kakšen bo rezultat. Značilno je, da nekaj, kar danes velja, že jutri lahko več ne obstaja. To je nekaj, česar sem se najtežje navadila, saj to vedno primerjam s svojim strokovnim delom in prihajam do spoznanja, da, če bi tako delali svoje strokovno delo, bi se našim bolnikom slabo godilo.

Ali misliš, da je naš poklic rezerviran za ženske?

Najboljši odgovor bi dobili od naših bolnikov in varovancev. Jaz pa verjamem tistim, ki pravijo, da je po spolu mešan kolektiv bolj uspešen in hkrati se zavedam, da bi pri večjem številu moških v naši sredini odnos do našega poklica lažje spremenili. Čeprav govorimo o tradicionalni zdravstveni negi kot zgodovinskem obdobju, se težko strinjam z dejstvom, da se nas, medicinskih sester, kot žensk še kako drži tradicija, da se postavljamo v podrejeni položaj pred moškimi. Generacije, ki prihajajo, smo na srečo drugače vzgajali in mislim, da je bojazen, da bi moški v našem poklicu prevzemali predvsem vodilna delovna mesta, kakor je to sedaj v mar-

sikaterem poklicu, popolnoma odveč. Če torej odgovorim na kratko, moje osebno mnenje je, da ne bi prav nič škodili, če bi jih bilo več!

Kako ocenjuješ položaj zdravstvene nege kot stroke v Sloveniji? In kakšen je položaj njenih izvajalcev!

V zadnjih letih je bilo na področju zdravstvene nege narejenega več, kot vsa leta prej. Imamo kar lepo število kolegic, ki so si pridobile fakultetno izobrazbo, magistre, kar je bilo še do nedavnega videti medicinskim sestram nedosegljivo. Vse to se ni zgodilo samo od sebe, ampak so bili vloženi veliki napor in smo na rezultate lahko ponosni. V nas samih sta se vzbudila občutek in želja po dodatnih znanjih in izobraževanju, česar ni moč zaustaviti. Prepričana sem tudi, da ta želja ni zgolj zato, da bi napredovali, temveč, da bi več znali. Sploh ne dvomim več, da je univerzitetni program za zdravstveno nego tik pred vrati, saj so tudi največji nasprotniki ugotovili, da je v timu dobrodošla čimbolj izobražena medicinska sestra. Ta proces so nekateri upočasnili, ne bodo pa ga mogli ustavili.

Bolj me skrbi naš položaj. Na veliko zahtevamo ustrezen status v družbi, ki naj bi nam pripadal, pa vsa ta leta ne moremo ugotoviti, komu namenimo te zahteve. Status v družbi si bomo morali ustvariti prav mi sami in potem ne bo več razloga, da ga ne bi dosegli. To razumem kot nekaj, kar moraš doseči sam, ne da se ga podeliti niti ne dodeliti. In to je naša največja težava, ki je gotovo ne bi poznala tako dobro, če se ne bi ukvarjala s sindikatom. Zakaj prav za prav gre? Po mojem mnenju si je nujno potrebno postaviti vprašanje: Kaj mi pomeni delo? Ali je prav, da se še vedno sliši "sem samo medicinska sestra"? Če je odgovor ali razmišljanje takšno o nas samih, le kako bi lahko drugi mislili drugače. V veliko deželah je medicinska sestra v ponos prebivalcem, kjer živi, ima nalepko na avtomobilu "SEM MEDICINSKA SESTRA", druga drugo opominjajo in vzpodbujajo in tudi izločajo tiste, ki jim s svojim nestrokovnim delom kvarijo ugled in status v družbi.

Kaj pa mi? Ali znamo drug drugemu izreči priznanje, kritiko, so naše pripombe konstruktivne.....? Poznam primer, ko v regiji raje niso predlagali nikogar za Zlati znak, ker so drug o

drugem razmišljali zakaj prav on, torej je bolje, da ga ne dobi nihče.

Kakšno prihodnost nam napoveduješ?

LEPO!!! Odvisna pa je seveda od marsičesa, predvsem pa od nas samih. Na kongresu Mednarodne organizacije medicinskih sester smo verjeli predsednici ICN, ki je rekla, da je prihodnost v naših rokah. Če bomo zvesti resnici, se ni česa bati, v nasprotnem primeru pa moramo biti toliko zreli, da se o vsakem izmed 13000 vpraša, kakšen je bil njegov prispevek.

Kaj počneš v svojem prostem času?

Če je to čas, ko nisem v službi ali v Ljubljani, potem sem gospodinja in poskušam vse to delo opraviti kar se da mirno. To pomeni, da sem v glavnem doma. Imam tudi čudovitega pasjega prijatelja – majhnega kužka, ki mi zapolni prosti čas, saj ob njem ni morem biti niti jezna niti žalostna. To je prava terapija za dušo. Včasih si sešijem tudi kakšen kos oblačila in obiščem mammo. Ko je prostih več dni skupaj, jo z možem mahneva na otok Pag, kjer z veseljem uživam z motiko in krampom v roki. Zadnje čase veliko presedim tudi za računalnikom, saj se vsak dan prav preko interneta pogovarjava s hčerko, ki trenutno živi daleč od doma.

Če bi zadela sanjsko potovanje, kam in v kateri kraj na svetu bi rada šla?

Že od nekdaj si želim obiskati Indijo., vendar zadnje leto razmišljam še samo o Ameriki, saj si od vsega najbolj želim v maju obiskati svojo hčer, ko bo podelitev diplom. Ko bom že enkrat tam, bi bilo lepo videti Florido, Bahame.... Moj mož mi govori, da sem sanjač, jaz pa pravim, če si nekaj močno želiš in se čemu drugemu odpoveš, je marsikaj možno. Morda bom začela igrati loto!

Katere so lastnosti, ki jih pričakuješ od drugih?

Samo tiste, za katere se trudim sama. Vedno mi ne uspe, ampak se tega poskušam zavedati. Iskrenost, taktnost, spoštovanje drugega s vse-mi njegovimi posebnostmi, pripravljenost poslušati, zaupanje, samospoštovanje, skoraj popolnost, pa ne se ustrašiti, vsaj vsakega malo, pa je že odlično.

Kaj drugim najbolj zameriš?

Podcenjevanje, sprenevedanje in neiskrenost.

Najtežje delam z ljudmi, ki se obračajo kot veter in nimajo svojega prepričanja. Stvari, ki se dorečejo, morajo veljati, toliko bolj, če imaš možnost povedati drugače, pa tega ne storiš iz različnih razlogov.

Bila si med kandidatkami za Slovenko leta 1999. Tvoji občutki!

Zelo mešani. V prvi vrsti sem se zavedla, da je poklic medicinske sestre bil prvič med nominirankami in bila sem ponosna, da sem to prav jaz. V isti sapi pa sem se zavedla, da bi kot medicinska sestra na svojem delovnem mestu lahko storila ne vem kaj, pa se ne bi znašla na seznamu. Torej, dejstvo, da smo si to prislužili s sindikalnimi oziroma medicinskimi (beri političnimi) aktivnostmi, ni zmanjšalo mojega zadovoljstva. Dogodek razglasitve je bil svečan in lepo sem se počutila med petnajstimi Slovenkami, še posebej pa sem bila ponosna na poklic, ki si je po mojem to mesto tudi zaslužil.

Katera je zadnja knjiga, ki si jo prebrala?

Ob tem vprašanju mi je kar nerodno, saj se ne spomnim niti knjige, niti naslova in tudi ne vsebine knjige, ki sem jo prebirala na dopustu. Če pa me vprašaš, kje je kaj napisano v strokovni literaturi o dokumentiranju v zdravstveni negi, ti bom zelo jasno odgovorila. Sem trenutno v pripravi diplomske naloge in zato mi je osrednja naloga zbiranje literature na to temo, zato mi je to tudi neprestano pred očmi.

In kakšne so Tvoje želje?

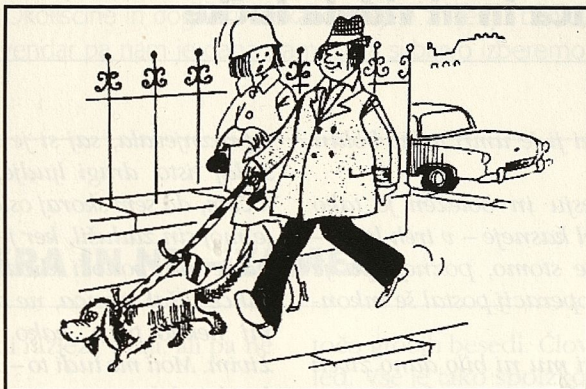
Osebnih ne bi zaupala, ker se potem zagotovo ne uresničijo – tako pravijo vraževerni in tudi jaz nisem čisto prepričana, da včasih nisem tudi malo vraževerna! Za vse nas pa imam pravzaprav enostavno in uresničljivo željo - da nam uspe pridobiti želeni status v družbi, ki si ga naš poklic zagotovo zasluži. Če ste prebrali moje prejšnje odgovore, mi boste dali prav, da je moja želja uresničljiva.

Hvala Jelki. S svojim delom in načrti dokazuje, da vsak lahko doda kamenček svojega strokovnega in družbenega dela - tako nastaja mozaik našega poklica ali še drugače - kot je rekel

HELDER CAMARA:

Če nekdo sanja sam, so to sanje. Če sanjamo vsi, postanejo resničnost.

"HVALEŽNOST"

"Tudi na drugačen način bi mi lahko povedal, da ti niso všeč kravate, ki sem ti jih podarila!"

POLJUB

Franci razlaga svojemu prijatelju Tonetu.
"Včeraj sem prvič poljubil Sonjo in ta poljub mi bo ostal v večnem spominu!"
"A je bil tako strasten?" se zanima Tone.
"Ne, le njen mož naju je zalotil!" mu skesano odvrne Franci.

LJUBEZEN

"Od kar sem spoznal svojo ženo, ne kadim in ne pijem," hvali svoje zdravstvene podvige Miro.
"Ali jo tako zelo ljubiš?" se zanima Andrej.

"Ne, samo denarja nimam od takrat nič več," žalostno odgovori Miro.

ISKRENOST

"Draga, ali me je kdo iskal, ko me ni bilo doma?"
"Da!"
"In kaj je želel!"
"Rekel je, da, če te dobi, bo po tebi, ali pa te bo kar ubil!"
"Lepo, in kaj si ti rekla?"
"Da te žal ni doma!"

REKLI SO – DA BI SPREMINJALI SVET IN LJUDI!

Če padeš s konja, se mogoče še rešiš, če izgubiš spoštovanje ljudi, si izgubljen!
Hindujski pregovor

Sreča in nadarjenost sta malokrat dobri prijatelji.
Vietnamski pregovor

Cinizem je humor pri slabem zdravju.
Georg Herbert Wells

Edina stvar sumljivega izvora je človek.
Vito Tofaj

ZA VAŠ NASMEH IN ŠE KAJ VEČ se trudi PETRA KERSNIČ

Marija Cehner

Ni slišala zvonca in ni videla lučke

To je izpoved matere, ki ji je umrl težko bolan sin, star 30 let.

Imel je raka na črevesju in bolezen je tako napredovala, da je imel kasneje – v treh letih – težke operacije. Imel je stomo, pozneje pa je zaradi posledic težkih operacij postal še inkontinenten.

Vem, da je bil bolnik, ki mu ni bilo dano živeti ob svojem triletnem sinčku, pa vendar bi nam bilo lahko marsikaj prihranjeno ob skromni pomoči sester in zdravnikov.

Zdaj, ko to pišem, je mimo že 5 mesecev, vendar je bolečina vsakdan večja in težja pod bremenom uprašanj, na katera nismo dobili odgovora. Strahoten obup se me loteva, ko pomislim na njegove zadnje ure. Tako se je oprijemal življenja! Ko me je pogledal, sem brala v njegovih očeh – MAMI POMAGAJ, DA BOM ŠE MALO ŽIVEL!

In sedaj ta občutek, da bi lahko storila več, če bi bila bolj nasilna, da bi hotela biti zadnje ure ob njem. Boli me, ker je zdravnik rekel (ko smo izrazili željo, da bi bil nekdo ob njem), da tako težki bolniki padejo v komo in da ne bo ničesar vedel. Pa ni res! Moj sin je bil pri zavesti do zadnjega diha, zato imam občutek, da si nas je obupno želel.

Ko smo bili v nedeljo na obisku (v ponedeljek zjutraj bi naj prišel domov), je rekel, da naj ga dvignemo. Ogledal si je vse naokoli in prosil, naj ga položimo zopet nazaj, in da želi injekcijo. Kličemo sestro z gumbom na pritisk, čakamo 10 minut, in ker ni bilo nikogar, smo se osebno napotili do sestre. Dejala je, da zvonec ne dela, lučke pa da ni videla. Ko je bilo konec obiskov, so nas naganjali domov, čeprav je bil fant sam v sobi in čeprav so oni takrat dobro vedeli, kaj bo, saj ni imel več nobene cevi. Trebuh je imel v celoti povezan, ves čas je bruhal (na listu je pisalo – kavna usedlina), čeprav dobrih 14 dni ni nič jedel, samo malo vode je popil. Držala sem mu ledvičko, da je lahko bruhal, ga brisala in ledvičko

izpraznjevala, saj si je sam ni mogel. In to je sedaj tisto, dragi ljudje, zato boli tako hudo, jočem, da sem skoraj oslepela, ker mislim, da se je moj sin zadušil, ker je bil ponoči sam. verjetno je tudi ponoči klical na pomoč, vendar ni nihče slišal zvonca, ne videl lučke! In sedaj naj mi nekdo pove, kako naj s tem bremenom živim. Moti me tudi to – zdravniki bi morali delati kot dober tim – ne pa, da eden reče, naj gre domov, drugi pa – »niti pod razno, ker ne veste, kakšne muke so to.«

Tri leta sem ga negovala in bilo mi je hudo, vendar ne tako, kot sedaj, ko se čutim krivo, ogoljufano in žal nič kaj lepega ne mislim o bolnišnici.

Zaključujem svoje misli. Če bi mi bilo dano, da bi bila lahko zraven, da bi me nekdo poklical domov, bi mi bilo veliko prihranjeno. Vedela bi, da sem ga z ljubeznijo, kot to zna le mama, pospremila na oni svet. Sedaj pa lahko od tolike žalosti in bolečine pričakujem še posledice, kajti tako trpljenje pusti posledice, o tem sem prepričana, in tako bo po nepotrebnem še en bolnik več.

V imenu drugih mater in svojcev pa prosim, da bi v bolnišnicah delali v prvi vrsti ljudje, ki bi znali prisluhniti takšnim, kot sem bila sama – ljudem v resnični stiski.

Ko sem poslušala to bolečo izpoved matere v skupini za samopomoč žalujočim v društvu HOSPIC, sem v sebi slišala poziv – naredi nekaj, da bo takšnih izkušenj čim manj. To svojo pripoved mi je napisala in z njenim pisnim dovoljenjem ji tudi objavlam. Med drugim jo berem tudi pri pouku na Srednji zdravstveni šoli v Mariboru, kjer delam. Na eni izmed delavnic na temo: SPREMLJANJE HUDO BOLNIH IN UMIRAJOČIH mi je dijakinja med drugim napisala:

»Dragocene so bile tudi prebrane izkušnje svojcev umrlih, ki bodo najverjetneje temeljito vplivale na naš odnos do dela oziroma do nege umirajočega.

Naše življenje opredeljuje bolj odnos do dogodkov kot dogodki sami;
ne toliko, kar se nam dogaja, kot tisto, kar o dogajanju mislimo.
Okoliščine in dogodki vsekakor dajejo življenju barvo,
vendar pa nam je dana pamet, da si barvo izberemo.

(John Homer Miller)

Marjeta Rupar

DOBRA NAMERA IN NE – ZAMERA

Vedno je nekaj, kar ljudi razjezi, užali, ali pa ne verjamejo – Pitiji.

Večkrat dvom v naših odnosih stori svoje. Ker razumemo dogodke, dogajanja ali razgovor, malo drugače, nam ZAMERA obleče svoje – hlače.

In tako užaljeni pademo v nastavljeno mrežo. Vemo, da se nekaj dogaja, toda TISTI TAM je kriv, ker nam nagaja.

Pravijo, da zamera za malo malico preskrbi – palico. Koga bo udarila in ranila? Ko bi jo vsaj videli in otipali!

Nič takega nima na sebi. Njena nevidnost prevlada miroljubnega – goloba.

Tudi, če nosi oljčno vejico, ji to nič ne pomeni. Vštuljenka šepeta svoja pravila in pravnomočna zagotovila.

Vedno ji dovolimo, da v naši notranjosti nepopustljivo stoji, ali pa navidezno – smrči.

Ziniti tjavdan, pomeni slab – dan

Ljudje lahko živimo sami, ali pa se družimo v manjše in večje skupine. Mi, v naši stroki, dobro poznamo – delovne time.

Ko nam dopušča čas: radi klepetamo, kritiziramo, politiziramo in že »obrane kosti obiramo.«

Tako rečemo: »A, ona – ona je hinavka, kimavka – prava zvezda za nore novice. Z njo ne bom danes jedla praznične – potice.

Oh, on je pa »peder.« Jezik ima kot sveder. Z nji mi, temi »škortami«, ki nič ne vedo, bom že opravila... Spravila jih bom v bes. Vsi se bodo smejali, ker bodo »malo čez les«....

Kujavost pomaga zameri, vse je – po njuni meri

Na vsakdanje dogodke največkrat vržemo –

točo grobih besedi. Človek gre lahko takoj na – led. Vse je tako spolzko in na meji prepira. Joj, že vidim, še predstojnik me – prezira.

Prepirlivec pa še kar naprej lepe odnose – spodjeda....

In, če to, kar čutimo, obrnemo proti svetlobi in rečemo NE miselni lenobi...., takoj vemo, kaj je – različnost. O, to dobro vemo. MENE NAJ BI VSI RAZUMELI in spoštovali.

Jaz sem častna izjema, meni je dovoljeno vse. Moja metla švigašvaga čez dva praga... Popolnoma razumljivo je, da moja socialna »valovna dolžina« sega samo do tam in tam.

Kaj potem, če s petimi kolegicami ne govorim. Če srečam »glavno«, pa v trenutku besa – nič ne spregovorim.

Uh, s kom bom dežurala in »delala« nočno.....? Če se takole v kotu kujam, še druge kolegice spodbujam. Taka sem, kaj morem....

Zamera čaka na svoj trenutek

Besede so običajno uporabljene za: pogovor, navodila, govorna slepila ali pa za obtoževanje brez možnosti obrambe.

Lahko se nas dotikajo kot snežinke, kot osvežilo ali pa kot kraška burja.

Vse to pusti posledice. Dobro in slabe. Zakaj se odločamo za slabe?

Že vrane vedo, da ljudje zamerimo. Kuhamo zameri kot »mulo«. Če ji damo culo, gre takoj drugam.

Daljše kuhanje pa nas najbolj veseli. Malo in veliko maščevanje ter vojskovanje. In tako sklenemo, da bodo tisti, ki so nas užalili, dobili »našo zameri«.

Vsi okoli nas so nemogoči tepci (storili so mi to in to), ki ne zaslužijo pozornosti. Tem dokazu-

jemo ponos in »močan« karakter ter verjamemo v igro »milo za drago«. To nekaj velja, tako se tolažimo. Ne bomo popustili, tudi, če si bomo vrv močno – zategnili.

Prav v tem je skrita ovira, za katero ve samo – zamera.

Na roki, ki je dala vrtnico, ostane njen vonj

(Heda Bejar)

Kako preživeti delovni dan?

Če čutimo do dela in sodelavcev odpor, se nam

oddaljuje lepo pričakovanje. V mislih imamo neprestano »zamerljivo prežvekovanje« Vem, če bom razmišljala, kaj je res in kaj ni res, bom imela dosmrten – stres.

Kako »najti« umerjenost, razsodnost in objektivnost? Zakaj nisem bolj prepričana vase? Kako naj spoštujem meje vsakega posameznika?

Veliko vprašanj. Ne poznamo vseh odgovorov. Ko se odločimo, lahko uživamo v njihovem iskanju. Naj ne bo zopet, zamera – največja ovira.

srečanja doma

KOLABORATIVNI CENTER SZO
ZA PRIMARNO ZDRAVSTVENO NEGO

ZDRAVSTVENI DOM dr. ADOLFA DROLCA MARIBOR

Kolaborativni center SZO v Mariboru razpisuje
Dvodnevni praktikum

“Mobilnost in zdrava starost”

za medicinske sestre, 19. in 20. marca 2001, ki bo potekal v prostorih Zdravstvenega doma Maribor.

Vodila ga bo medicinska sestra Lilli Ruegg, sodelavka organizacije "Pro Senectute" v Švici.

Namenjen je predvsem medicinskim sestram, ki skrbijo za starostnike na njihovih domovih ali v domovih za stare.

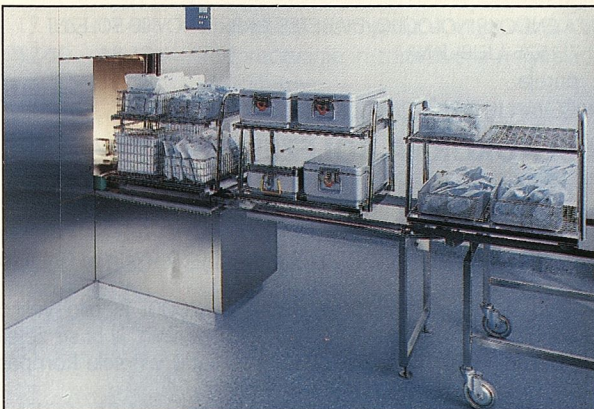
Poskrbljeno bo za konsektivno prevajanje.

Cena dvodnevnega praktikuma je 29.750,00 SIT.

Denar nakažite na Zdravstveni dom dr. Adolfa Drolca Maribor, Ul. talcev 9, 2000 Maribor
na žiro račun: 516800-603-31999, sklic na številko 88-09-61, s pripisom za Kolaborativni center,
davčna številka Zdravstvenega doma je 49672509.

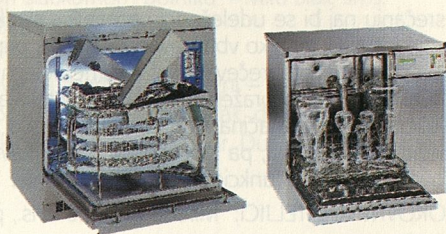
Prijavite se lahko telefonsko, po elektronski pošti who.kcmb@slon.net ali po faksu,
da vam potrdimo prosto mesto, in šele nato boste nakazali kotizacijo za učno delavnico do
01. marca 2001, število udeležencev je omejeno. Vse dodatne informacije dobite v našem Centru,
telefon 02-22-86-455, faks: 02-22-86-587.

Majda Šlajmer-Japelj
Strokovna svetovalka Centra

Belimed

Infection Control

- * naprave za čiščenje, dezinfekcijo in sušenje kirurških instrumentov, endoskopov, anestezijskega materiala, OP obuval, nočnih posod, ...
- * naprave za pomivanje in dezinfekcijo v lekarnah
- * naprave za pomivanje laboratorijske steklovine
- * naprave za čiščenje, dezinfekcijo in sušenje v farmaciji
- * sterilizatorji, avtoklavi SAUTER
- * sredstva za pomivanje, dezinfekcijo, izpiranje, nego, ... **neodisher**

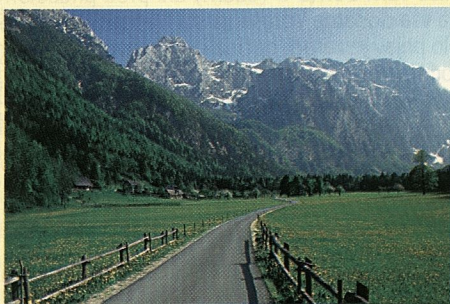
BELIMED d.o.o., Kosovelova ulica 2, SI-1290 Grosuplje, tel.: +386 61/7866-010, fax: +386 61/7866-011, E-mail: info@belimed.si

Špoštovane sestre!

Obracamo se na vas v želji, da nas spoznate in v uporabi, da se morda kdaj srečamo v Logarski dolini, kjer stoji hotel Plesnik
 Smo majhen hotel sredi najlepše slovenske alpske doline – Logarske doline. Hotel Plesnik
 povezuje slobodno udobje s prijaznim okoljem podzemeljske hiše. Sma zo lepo opremljenih sob in dodatne možnosti nastanitve v pensionu in kmečkem turizmu, tako da lahko sprejemo do 120 gostov. V hotelu so bazen, sauna, solarij, masaže in whirlpool. Do želji za skupine organiziramo zabavno-sportne programe, izlete in majhna prijetna presenečenja. Hotel v čudovitem naravnem okolju ponuja idealne možnosti za organizacijo poslovnih srečanj in seminarov. Na voljo imamo več seminarskih prostorov in tehnično opremo.
 Veseli bomo, če nas boste obiskali. Za željo naj bo to res. Lep pozdrav iz sončne Logarske doline.

O špoštovanjem

Hotel Plesnik

Logarska dolina

HOTEL PLESNIK

Informacije:

Hotel Plesnik, Logarska dolina 10, 3335 Solčava
 tel.: 03 839 23 00, faks: 03 839 23 12, plesnik.doo@siol.net
 pisarna – Ljubljana, Beethovnova 14, tel.: 01/200 17 86, faks: 01 425 83 13
 hotel.plesnik@siol.net
 http: www.plesnik.si, www.logarska-dolina.si

KLINIČNI CENTER LJUBLJANA - KLINIČNI ODDELEK ZA ENDOKRINOLOGIJO, DIABETES IN PRESNOVNE BOLEZNI

ZALOŠKA c. 7, 1525 LJUBLJANA

prireja

FUNKCIONALNO IZOBRAŽEVANJE Z UČNO DELAVNICO

»ZDRAVSTVENA NEGA IN SLADKORNA BOLEZEN 2001«

Program je vpisan v register izobraževanj pri ZZNS

Na srečanju naj bi se udeleženci seznanili s sladkorno boleznijo. Prav tako naj bi spoznali pripomočke za vbrzganje insulina, tehniko vbrzgovanja insulina, pripomočke za merjenje sladkorja v krvi, tehniko izvajanja meritev, zdravo prehrano, preprečevanje sladkorne bolezni itn.

Na funkcionalnih izobraževanjih, ki so potekali v letih 1996, 1997, 1998, 1999 in 2000, je bilo veliko udeležencev. Zaradi načina izobraževanja je bilo število udeležencev omejeno. Na željo številnih, ki bi se želeli udeležiti izobraževanja, pa smo jih žal morali zavrniti, bomo 16. in 17. marca 2001 na Bledu v hotelu Kompas ponovno organizirali funkcionalno izobraževanje.

STROKOVNI VODITELJICI: Milena Bohnec vms., prof. soc. ped., Mateja Tomažin-Šporar, vms.

UDELEŽENCI: V tej obliki strokovnega izpopolnjevanja lahko sodelujejo vse medicinske sestre in zdravstveni tehniki, ki izvajajo zdravstveno nego sladkornega bolnika v bolnišničnem zdravljenju, v zdravstvenih domovih, domovih za ostarele ali pa izvajajo zdravstveno nego sladkornih bolnikov na domu (patronažna služba).

Na izobraževanju lahko sodelujejo tudi učitelji v šolah, ki se ukvarjajo s poučevanjem učencev s področja zdravstvene nege sladkornega bolnika. Izobraževanje je primerno tudi za zaposlene v lekarnah, ki se neposredno srečujejo in svetujejo sladkornim bolnikom pri izdaji pripomočkov za zdravljenje sladkorne bolezni.

Izobraževanje se upošteva pri napredovanju, za kar Vam izdamo potrdilo.

KOTIZACIJA: Kotizacija znaša 30.000,00 SIT + DDV – Za funkcionalno izobraževanje "Zdravstvena nega in sladkorna bolezen 2001", in vključuje stroške predavateljev, organizacije, prostor izvedbe izobraževanja, PRIROČNIK »Sladkorna bolezen«, dva plakata z zdravstvenovzgojno vsebino in spremni material.

PRIJAVNICO z vsemi točnimi podatki pošljite na naslov: Klinični center, Klinični oddelek za endokrinologijo, diabetes in presnovne bolezni, Ambulante za diabetike

Mateja Tomažin-Šporar, Zaloška c.7, 1000 Ljubljana

Po prijettu prijavnice Vam bomo 8 (osem) dni pred pričetkom funkcionalnega izobraževanja poslali račun.

Kontaktne osebi za vsa dodatna vprašanja sta Mateja Tomažin-Šporar in Milena Bohnec na direktni tel./faks. št. 01-434-31-68. Število prijav je zaradi načina izobraževanja omejeno. Program bo potekal v hotelu Kompas na Bledu. Rezervacija prenočišča: Prenogišča smo rezervirali v hotelu Kompas na Bledu, sami pa potrdite rezervacijo pod šifro: "Funkcionalno izobraževanje-diabetes 2001" na tel.: 04 -5782100, faks: 04-5782499.

PROGRAM FUNKCIONALNEGA IZOBRAŽEVANJA Z UČNO DELAVNICO ZDRAVSTVENA NEGA IN SLADKORNA BOLEZEN 2001, BLED, Hotel Kompas

PETEK, 16. 03. 2001.

08.00 - 09.00	REGISTRACIJA UDELEŽENCEV
09.00 - 09.45	Definicija, diagnoza, klasifikacija in epidemiologija sladkorne bolezni – prim. mag. Miha Koselj, dr. med.
09.45 - 10.30	Zdravljenje sladkorne bolezni – Prehrana sladkornega bolnika – Mateja Tomažin-Šporar, vms.
10.30 - 11.15	ODMOR – KAVA – PRIGRIZEK – OGLED RAZSTAVE (organizator)
11.15 - 12.00	Zdravljenje sladkorne bolezni z zdravili – prim. Franc Mrevlje, dr. med.
12.00 - 12.20	Praktični vidiki insulinskega zdravljenja - Milena Bohnec, vms., prof. soc. ped.
12.20 - 12.40	Preprečevanje, prepoznavanje in pomoč pri hipoglikemiji – Milena Bohnec, vms., prof. soc. ped.
12.40 - 13.10	Ukrepi pri nenadnem poslabšanju sladkorne bolezni – prim. Franc Mrevlje, dr. med.
13.10 - 14.40	ODMOR
14.40 - 15.10	Sladkorni bolnik v posebnih okoliščinah (okužba, motnje prehranjevanja, priprava na preiskave) – doc. dr. Marko Medvešček, dr. med.
15.10 - 15.40	Pomen vključitve svojcev v zdravljenje sladkorne bolezni in pomen povezave s patronažno službo – Lidija Perko, vms.
15.40 - 16.10	Telesna dejavnost in zdravljenje sladkorne bolezni – prim. mag. Matjaž Vrtovec, dr. med.
16.10 - 16.40	Zapleti sladkorne bolezni – prim. mag. Miha Koselj, dr. med.
16.40 - 17.10	ODMOR

- 17.10 – 17.40 Diabetična nevropatija – mag. Vilma Urbančič-Rovan, dr. med.
 17.40 – 18.10 Preprečevanje in zdravstvena nega sladkornega bolnika z razjedo zaradi pritiska – Slavica Vujičič, sms.
 18.30 REKREACIJA PO IZBIRI – ZAŽELENA ŠPORTNA OPREMA

SOBOTA, 17. 03. 2001.

- 08.30 – 09.00 Samokontrola sladkorne bolezni – Klavdija Čuček-Trifkovič, vms. prof. zdrav. vzg.
 09.00 – 09.30 Posebnosti osebne higiene in nega nog pri sladkornem bolniku – Mira Slak, sms.
 09.30 – 10.00 Nosečnost in sladkorna bolezen – Marjeta Tomažič, dr. med.
 10.00 – 10.30 ODMOR - KAVA – SOK (organizator)
 10.30 – 11.00 Pravice do tehničnih pripomočkov pri zdravljenju sladkorne bolezni – Alenka Škrjanc, dr. med.
 11.00 – 11.30 Psihosocialni vidiki sladkorne bolezni – doc. dr. Maja Ravnik-Oblak, dr. med.
 11.30 – 12.00 Avtogeni trening – psihoterapevtska tehnika sprostitev – prim. dr. Dušan Žagar, dr. med. spec. psih.
 12.00 – 12.30 ODMOR, KAVA – SOK (organizator)

UČNE DELAVNICE**UČNE DELAVNICE POTEKAJO V ŠTIRIH SKUPINAH**

- 12.30 – 13.30 Seznanitev s pripomočki za vbrizgavanje insulina (klasika, peresniki, vbodna mesta) - Mateja Tomažin-Šporar, vms.
 13.30 – 14.30 Seznanitev s pripomočki za samokontrolo (testni lističi, merilci glukoze v krvi) – Klavdija Čuček-Trifkovič, vms., prof. zdrav. vzg. Kapilarni in venozni odvzem krvi in OGT-test, - Elizabeta Stepanovič, sms.
 14.30 – 15.30 ODMOR
 15.30 – 16.30 Načrtovanje zdrave prehrane, prikaz priprave jedilnika – Melita Hočevnar, vms., dipl. teol.
 16.30 – 17.30 Predstavitev pripomočkov in materialov, ki se uporabljajo za nego diabetičnega stopala - Mira Slak, sms.

ZAKLJUČEK Z DISKUSIJO**PODELITEV POTRDIL****EDUCY d.o.o.**

Rožna dolina, c. XV/14, 1000 Ljubljana
 vabi na seminar iz ciklusa PSIHOLOŠKI TEMELJI ZDRAVJA

STRES, ZDRAVJE, IMUNOST IN BOLEZEN,

ki bo potekal v sredo, 14. marca 2001, v Ljubljani (Rožna dolina, c. XV/14).

Seminar se bo pričel ob 9.00 uri in bo trajal do 17.00 ure.

T E M A T I K A :

- vzroki in posledice stresa (narava, mehanizmi in delovanje stresa)
 - razlage (modeli) stresnega delovanja
- soočanje s stresom (uravnavanje, premagovanje in obvladovanje stresa) in modeli soočanja
 - moderatorji stresa: socialna opora in drugi
 - stres in osebnost
 - izgorevanje
 - imunski sistem in bolezen
 - osebnost in imunost
 - stres in imunost

PREDAVATELJI: prof. dr. JANEK MUSEK, prof. dr. MAKS TUŠAK

KOTIZACIJA za slušatelja na seminarju znaša 16.990,00 Sit, v ceni JE všteti 19-odstotni DDV.
 (POPUSTI – navedeni so v Katalogu dodatnega strokovnega izobraževanja 2001, Educy, str. 5).

Kotizacijo nakažete na žiro račun: 50102-601-278100 po prejemu računa.

PRIJAVE sprejemamo na tel. številki 01-423-44-46 ali po faksu na št. 01-423-44-47.

**Zaradi omejenega števila udeležencev Vas prosimo,
 da nam svojo prijavo čim prej sporočite v podjetje Educy d.o.o..**

ONKOLOŠKI INŠTITUT LJUBLJANA – Služba za zdravstveno nego

OBVESTILO ZDRAVSTVENIM ZAVODOM

V skladu s programom pripravnštva za višje in diplomirane medicinske sestre obveščamo, da bo v Onkološkem inštitutu Ljubljana v dneh **od 26. – 29. marca 2001** organiziran

TEORETIČNI DEL USPOSABLJANJA IZ ONKOLOŠKE ZDRAVSTVENE NEGE IN ONKOLOGIJE.

Kotizacija za 4-dnevni seminar teoretičnega usposabljanja znaša 50.000,00 SIT.

DDV po stopnji 19 % v znesku 7.983,20 SIT je vštet v ceno. V kotizacijo je vštet tudi priročnik predavanj, malica in kava.

Kotizacijo se nakaže na žiro račun Onkološkega inštituta Ljubljana št.: 50103.603-45793, sklicevanje na št. 99 297300, 3 dni pred pričetkom seminarja, to je 23.3.2001. Račun boste prejeli na seminarju, ko boste predložili dokazilo o plačani kotizaciji. Na virmanu označite šifro 11 (plačilo pred prejemom fakture). Kotizacijo je mogoče z gotovino plačati tudi pred pričetkom seminarja. S seboj imejte davčno številko zavoda.

Izobraževanja se lahko udeležijo tudi medicinske sestre in zdravstveni tehniki z že opravljenim strokovnim izpitom. Možna je tudi enodnevna udeležba, s kotizacijo za prve tri dni po 12.000,00 SIT, zadnji dan po 9.500 SIT in z nakupom priročnika po 4.500,00 SIT.

Zaradi evidence pripravnikov in priprave računov vas prosimo, da udeležence pisno (prijavnica) prijavite na naslov: Marina Velepč, Onkološki inštitut Ljubljana, Zaloška 2, 1000 Ljubljana

Faks: 01/43 14 180

Pripravniki naj s seboj prinesejo pravilno izpolnjen list o pripravnštvu, ki ga je izdala Zbornica zdravstvene nege Slovenije.

Lep pozdrav!

Direktorica za zdravstveno nego: Marina Velepč, VMS

PROGRAM TEORETIČNEGA USPOSABLJANJA

IZ ONKOLOŠKE ZDRAVSTVENE NEGE IN ONKOLOGIJE ZA DMS – PRIPRAVNICE

Od 26. – 29. marca 2001

I. DAN – PONEDELJEK, 26.3.2001

08.00	Registracija
09.15 – 9.30	Informacije o poteku seminarja, Marina Velepč, VMS, Brigita Skela Savič, univ. dipl. org., VMS
09.30 – 10.00	RAZVOJ IN POMEN ONKOLOŠKE ZDRAVSTVENE NEGE, Marina Velepč, VMS
10.05 – 10.50	BIOLOGIJA MALIGNI CELICE IN ZNAČILNOSTI RASTI TUMORJA
doc. dr. Srdjan Novakovič, univ. dipl. biolog
10.55- 11.25	POGOSTNOST RAKA IN PREŽIVETJE BOLNIKOV V R SLOVENIJI
prof. dr. Vera Pompe-Kirn, dr. med.
11.25 – 12.05	Odmor
12.05 – 12.35	DEJAVNIKI TVEGANJA IN PREPREČEVANJE RAKA, doc. dr. Maja Primic-Žakelj, dr. med.
12.40 – 14.00	OSNOVE KLINIČNE ONKOLOGIJE IN DIAGNOSTIČNE METODE V ONKOLOGIJI
doc. dr. Albert Peter Fras, dr. med.

II. DAN – TOREK, 27.3.2001

08.00 – 8.45	VPLIV BOLEZNI IN SPECIFIČNEGA ZDRAVLJENJA NA PREHRANO BOLNIKA Z RAKOM
Helena Drolc, VMS
08.50 – 9.40	ZGODNJE ODKRIVANJE RAKA DOJKE IN SAMOPREGLEDOVANJE, Tatjana Kumar, VMS
9.45 – 10.15	ONKOLOŠKA KIRURGIJA, prof. dr. Marko Snoj, dr. med.
10.15 – 10.45	Odmor
10.45 – 11.15	SPECIFIČNOSTI KIRURŠKE ZDRAVSTVENE NEGE ONKOLOŠKEGA BOLNIKA
Anamarija Šalehar, VMS
11.20 – 11.55	ZDRAVSTVENA NEGA BOLNIKOV S STOMO, Helena Uršič, VMS, ET
12.00 – 12.30	SISTEMSKO ZDRAVLJENJE RAKA, doc. dr. Tanja Čufer, dr. med.
12.35 – 13.35	ZDRAVSTVENA NEGA BOLNIKA, KI PREJEMA CITOSTATSKO TERAPIJO
Brigita Skela Savič, univ. dipl. org., VMS
13.40 – 14.05	VARNO DELO S CITOSTATIKI, Darija Musič, VMS

III. DAN – SREDA, 28.3.2001

- 08.00 – 8.30 OSNOVE RADIOTERAPIJE, doc. dr. Hotimir Lešničar, dr. med.
 08.35 – 9.35 OSNOVE ZDRAVSTVENE NEGE PRI TELERADIOTERAPIJI IN BRAHIRADIOTERAPIJI
 Zdenka Erjavšek, DMS, Branka Senič, VMS
 09.40 – 10.10 NEKAJ OSNOVNIH INFORMACIJ O ZAŠČITI PRED IONIZIRAJOČIM SEVANJEM
 Janez Marolt, inž. radiologije
 10.10 – 10.40 Odmor
 10.45 – 11.15 FIZIKALNA TERAPIJA IN REHABILITACIJA ONKOLOŠKEGA BOLNIKA, Edita Rotner, VFT
 11.20 – 12.05 ZDRAVLJENJE BOLEČINE, Slavica Lahajnar-Čavlovič, dr. med.
 12.10 – 13.10 ZDRAVSTVENA NEGA ONKOLOŠKEGA BOLNIKA, KI IMA BOLEČINO, Mira Logonder, VMS
 13.15 – 14.15 PRINCIPI PALIATIVNE OSKRBE IN PALIATIVNE ZDRAVSTVENE NEGE, Tatjana Žargi, VMS

IV. DAN – ČETRTEK, 29.3.2001

- 08.00 – 8.45 SOCIALNA PROBLEMATIKA ONKOLOŠKIH BOLNIKOV IN PRAVICE S PODROČJA
 ZDRAVSTVENEGA, POKOJNINSKEGA IN INVALIDSKEGA ZAVAROVANJA, Irena Golob, VMS
 08.50 – 9.30 PREVERJANJE ZNANJA
 09.35 – 11.00 PSIHOONKOLOGIJA, prim. Marija Vegelj-Pirc, dr. med. s sodelavci
 11.00 – 11.30 Odmor
 11.30 – 12.30 PSIHOONKOLOGIJA, prim. Marija Vegelj-Pirc, dr. med. s sodelavci
 12.35 – 13.00 Zaključek seminarja, Marina Velepič, VMS, Brigita Skela Savič, univ. dipl. org. VMS

ZAUPAJTE SLOVENSKI KVALITETI

izdelujemo opremo
za bolnice, ambulate
in kozmetične salone:

pregledne mize
različnih izvedb

vozičke za aparate

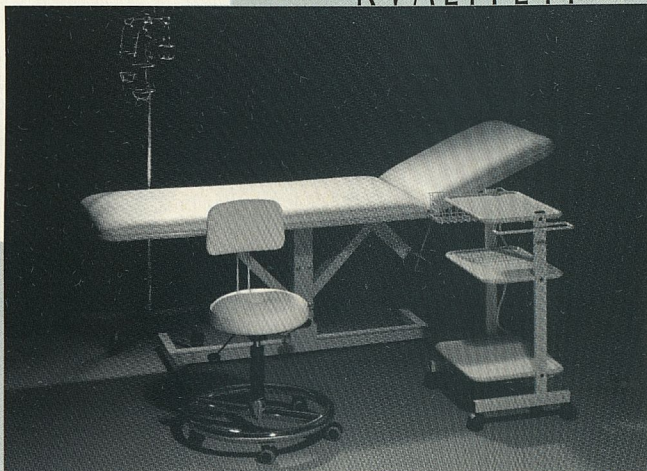
servirne vozičke

dvižne okrogle mize

paravane

stojala za infuzijo

stopnice itd.

KOVINSKA GALANTERIJA

Novak Apolonija s.p.

OIC Trzin, Brezovce 7

1236 Trzin

Tel:+386 1 562 1263

Tel:+386 1 562 0117

Fax:+386 1 562 0118

NOVAK

KOVINSKA GALANTERIJA

PRVO OBVESTILO, VABILO IN OSNOVNI PROGRAM II. SIMPOZIJA

"DOJENJE V NOVEM TISOČLETJU"

Cilj simpozija je aktivna izmenjava izkušenj o dojenju in materinem mleku med strokovnjaki različnih profilov. Organizatorji so namenili večino časa prav aktivnim prispevkom tako zdravnikov, medicinskih sester, patronažnih sester kot tudi drugih, ki bi želeli izmenjati izkušnje iz dela s prihodnjimi ali doječimi materami in njihovimi otroki. Zato so predvidena le 4 vabljenja predavanj, ostali čas je na voljo za čim bolj pestro paleto prispevkov o dojenju (v porodnišnicah, na otroških oddelkih, doma in drugod) ter o materinem mleku.

Ciljna skupina so zdravstveni delavci, ki se ukvarjajo z dojenjem.

ORGANIZATORJI: Slovenski odbor za spodbujanje dojenja
Slovenski odbor za UNICEF
Ginekološko porodniški oddelek SB Celje

ORGANIZACIJSKI ODBOR: Asist. dr. sci. Borut Bratanič, dr. med.
Prim. dr. sci. Zlata Felc, dr. med.
Viš. pred. dr. sci. Silvestra Hoyer, vms, univ. dipl. ped.
Andreja Tekauc Golob, dr. med.
Vesna Savnik, dipl. org. dela

KRAJ SEMINARJA: Kulturni center Laško

KOTIZACIJA: 25.000,00 SIT, upokojenci, študentje 5.000,00 SIT

ROK PRIJAVE: Do 1. junija 2001

VSE DODATNE INFORMACIJE IN PRIJAVNICO DOBITE:

Vesna Savnik, Slovenski odbor za UNICEF, Pavšičeva 1, 1000 Ljubljana
faks: 01 505 63 66, e-pošta: Vesna.Savnik@unicef-slo.si, tel: 01 583 80 78.

V kotizacijo je vključena pravica do udeležbe na vseh predavanjih in razpravah, gradivo s povzetki predavanj, svečana večerja v hotelu Hum (Laško) in osvežitve s kavo in pijačo med odmori.

Kosilo v petek ni vključeno v kotizacijo.

Odgovoren za organizacijo simpozija: asist. dr. Borut Bratanič, dr. med.

Neonatalni oddelek, Pediatrična klinika, KC Ljubljana, Vrazov trg 1, 1525 Ljubljana,

tel.: 01 300 32 74, 01 300 32 84, 01 231 35 46, faks.: 01 231 02 46, e-pošta: borut.bratanic@mf.uni-lj.si.

PROGRAM II. SIMPOZIJA "DOJENJE V NOVEM TISOČLETJU"**PETEK, 5. oktober 2001**

08:00 - 08:30 Prijava na simpozij

08:30 - 09:00 Uvod

09:00 - 12:30 GIBANJE ZA "NOVOROJENCEM PRIJAZNE PORODNIŠNICE" V SLOVENIJI

V tematskem sklopu bomo razpravljali o izkušnjah slovenskih porodnišnic s pobudo za NPP, vplivom na pogostnost in trajanje dojenja ter na delo osebja, organizacijo oddelkov, o pozitivnih spremembah in kaj bi kazalo še izboljšati. Glavnina tematskega sklopa je namenjena aktivnim prispevkom (predavanjem, plakatom) iz prakse.

Moderatorica teme: Zlatka Felc.

09:00 - 09:30 Uvodno predavanje

09:30 - 10:00 Proste teme o Novorojencem prijaznih porodnišnicah (I.)

10:00 - 10:15 Odmor

10:15 - 11:15 Proste teme o Novorojencem prijaznih porodnišnicah (II.)

11:15 - 12:30 Skupna razprava

12:30 - 14:00 Odmor za kosilo (razprava ob plakatih)

14:00 - 18:30 POMANJKANJE MATERINEGA MLEKA

Tematski sklop bo odprl razpravo o eni najpogostejših tem doječih mater. Večina časa je namenjena aktivnemu sodelovanju nastopajočih, ki bodo predstavili svoje izkušnje iz prakse (porodnišnice, otroški dispanzer, otroški oddelki, zasebne ordinacije, patronažna služba, svetovanje laičnih skupin, psihologi). Govorili bomo o vzrokih, pojavnih oblikah, tehniki dojenja in ukrepih za pospeševanje laktacije.

Moderatorici teme: Andreja Tekauc Golob, Silvestra Hoyer

- 14:00 - 14:45 Uvodno predavanje
 14:45 - 16:00 Proste teme o pomanjkanju materinega mleka (I.)
 16:00 - 16:30 Odmor
 16:30 - 17:30 Proste teme o pomanjkanju materinega mleka (II.)
 17:30 - 18:30 Skupna razprava
 20:00 Večerja v hotelu Hum.

SOBOTA, 6. oktober 2001

8:30 - 10:00 ZLATENICA IN DOJENJE

Cilj tematskega sklopa bo razprava o vzrokih, pogostnosti in ukrepih ob zlatenici zaradi dojenja. Glavnina časa je tudi tukaj namenjena poročanju iz svoje prakse in izmenjavi izkušenj.

Moderator: Borut Bratanič

- 08:30 - 09:00 Uvodno predavanje
 09:00 - 10:00 Proste teme o zlatenici ob dojenju
 10:00 - 10:15 Odmor

10:15 - 12:30 PROSTE TEME O DOJENJU IN MATERINEM MLEKU

Zdravniki, medicinske sestre in drugi udeleženci imajo v tem tematskem sklopu na voljo čas za posredovanje različnih prispevkov v okviru naslova teme.

Moderator: Borut Bratanič

- 10:15 - 11:30 Proste teme o dojenju in materinem mleku
 11:30 - 12:30 Skupna razprava
 12:30 Zaključek II. simpozija o dojenju

SCHERING

NOVA

ZANESLJIVOST V KONTRACPCIJI

Mirena®

Kontracepcija za 21. stoletje

- Zagotavlja izredno kontracepcijsko zanesljivost.
- Je praktična:
»Namestite in pozabite.«
- Menstruacije so blažje, krajše in manj boleče, zato se ženska bolje počuti.

EUROPEAN NURSE

DIRECTORS ASSOCIATION

VABILO K AKTIVNEM SODELOVANJU

5. EVROPSKA KONFERENCA DIREKTORJEV ZDRAVSTVENE NEGE

ROTTERDAM, 10-12. OKTOBER 2001

"GRADIMO MOSTOVE"

ROK ZA ODDAJO ABSTRAKTOV:
30. MAREC 2001

ZA UDELEŽENCE IZ SLOVENIJE ZNIŽANA
KOTIZACIJA

VSE INFORMACIJE NA SPLETNI STRANI:
<http://www.enda.nl>

Prijavnice za aktivno udeležbo lahko prejmete tudi v tajništvu Zbornice - Zveze, za podrobne informacije pa vam je na voljo nacionalni predstavnik ENDE za Slovenijo: Peter Požun - tel. 01-54-31-676 ali e-mail: peter.pozun@mf.uni-lj.si.

30th International Conference

European Dialysis and Transplant Nurses Association/
European Renal Care Association
EDTNA/ERCA President: Nicola Thomas, United Kingdom
Conference President: Corinne Stecker, France

**Patient-centred care:
the growing challenge**

22 - 25 September 2001 · Nice · France

2nd ANNOUNCEMENT
and
CALL FOR ABSTRACTS

EDTNA/ERCA

30th International Conference

European Dialysis and Transplant Nurses
Association/

European Renal Care Association

EDTNA/ERCA President: Nicola Thomas,
United Kingdom

Conference President: Corinne Stecker, France

Patient-centred care:

The growing challenge

22 - 25 September 2001 Nice France

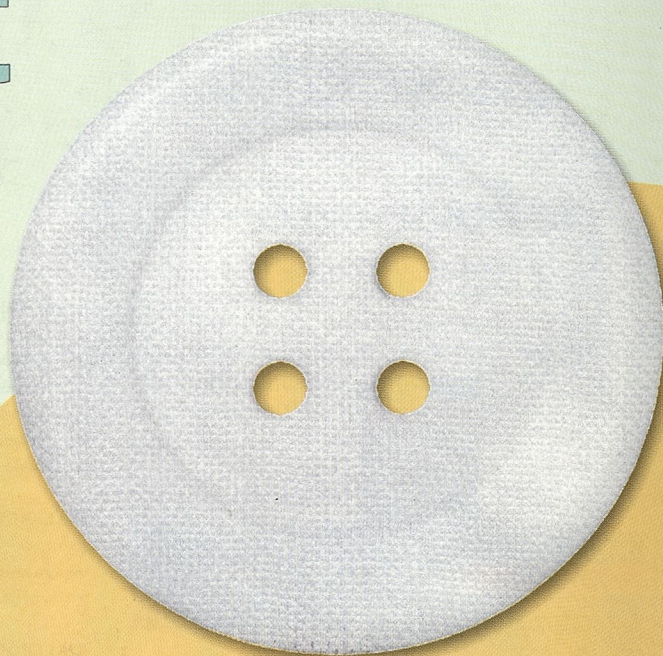
2nd ANNOUNCEMENT

and

CALL FOR ABSTRACTS

**Več informacij o srečanjih v tujini
dobite na sedežu Zbornice - Zveze**

Odpade kot

Odstranjevanje kompres iz netkanega

blaga **Vivanet[®]**

je povsem neboleče, saj se

zaradi svoje strukture

ne sprijemajo z rano.

Odlikujeta jih tudi

izboljšana sposobnost

vpijanja in izredna mehkoča.

Kompresse iz netkanega

blaga Vivanet so različnih dimenzij,

na voljo pa so v sterilni ali nesterilni obliki.

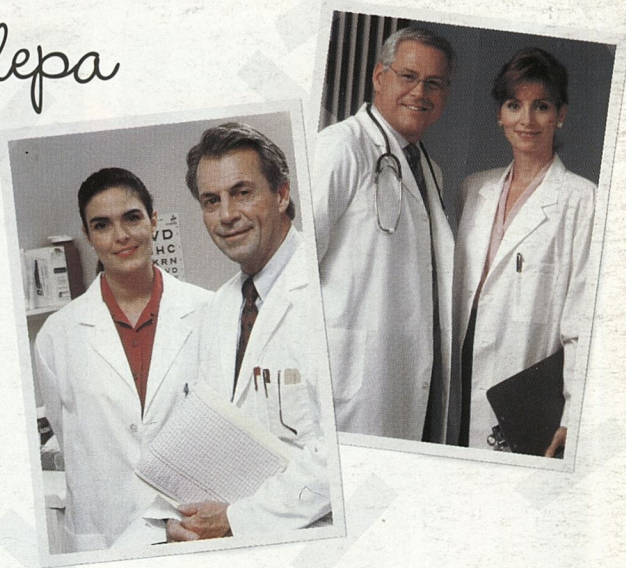
Za naročila in podrobnejše
informacije se obrnite na vašega
distributerja ali pokličite
telefonsko številko 01/72 14 611.

www.tosama.si

TOSAMA
ISO 9001 GMP

Spet je bila lepa
nedelja.
Cel dan
nas ni nihče
potreboval.

Želodcu prijazen!

DALERON® tablete

paracetamol

- za lajšanje blage do zmerne bolečine (zobobol, glavobol) pri odraslih
- za blažitev bolečine po poškodbah, zdravniških in zobozdravniških posegih
- varno tudi za bolnike z želodčnimi težavami

DALERON® suspenzija

paracetamol

- za zniževanje povišane telesne temperature pri otrocih
- s prijetnim okusom po ananasu

DALERON COLD3® filmsko obložene tablete

paracetamol, psevdofedrinijev klorid, dekstrometorfanijev bromid

- za pomiritev dražčnega kašlja in sprostitve zamašenih dihalnih poti pri odraslih
- za blažitev blage do zmerne bolečine (glavobol, bolečine v mišicah in sklepih, bolečine v žrelu)
- za zniževanje povišane telesne temperature

Skrajšano navodilo

Indikacije. Tablete Daleron: blage do zmerne bolečine (glavobol, zobobol, bolečine ob menstruaciji, mišične in revmatične bolečine), posej pri bolnikih z želodčnimi težavami, bolečine po poškodbah, zdravniških in zobozdravniških posegih, bolečine v mišicah in sklepih pri prehladnih in gripoznih obolenjih, zniževanje povišane telesne temperature, ki spremlja različne bakterijske in virusne okužbe. Filmsko obložene tablete Daleron COLD3: blage do zmerne bolečine (glavobol, bolečine v mišicah in sklepih, bolečine v žrelu), zniževanje povišane telesne temperature, zmanjševanje izcedka iz nosu in olajšanje dihanja pri zamašenem nosu, pomirjanje dražčnega kašlja. Peroralna suspenzija Daleron: zniževanje povišane telesne temperature, ki spremlja bakterijske in virusne okužbe, reakcije po cepljenju, blažitev blage do zmerne akutne bolečine (glavobol, zobobol), lajšanje bolečine po poškodbah, zdravniških ali zobozdravniških posegih pri otrocih. **Odmerjanje.** Tablete Daleron, odrasli in otroci od 12. leta dalje: 1 do 2 tableti največ 4-krat na dan; otroci, stari 6 do 12 let: 1/2 tablete do 1 tableta največ 4-krat na dan. Filmsko obložene tablete Daleron COLD3, odrasli in otroci od 12. leta dalje: 2 tableti največ 4-krat na dan. Peroralna suspenzija Daleron: priporočeni enkratni odmerek paracetamola je 10 mg do 15 mg na kilogram telesne mase. Ena polna brizga (5 ml) vsebuje 120 mg paracetamola. Ne priporočamo več kot 4 odmerke na dan. **Kontraindikacije.** Tablete Daleron in peroralna suspenzija Daleron: preobčutljivost za paracetamol ali za druge sestavine zdravila, hujše motnje v delovanju ledvic in jeter, virusni hepatitis, prirojeno pomanjkanje encima glukoza-6-fosfatne dehidrogenaze v rdečih krvničkah; filmsko obložene tablete Daleron COLD3: preobčutljivost za paracetamol, psevdofedrin, dekstrometorfan ali za druge sestavine zdravila, hujše motnje v delovanju ledvic in jeter, močno povečan krvni tlak, hujša obolenja koronarnih arterij (angina pectoris), sočasno jemanje zaviralcev monoaminooksidaze. **Nosčnost in dojenje.** Tablete Daleron in peroralna suspenzija Daleron: v prvih treh mesecih samo po priporočilu zdravnika in čim krajši čas. Filmsko obložene tablete Daleron COLD3: ne priporočamo. **Interakcije.** Možne interakcije paracetamola z naslednjimi učinkovinami: varfarinom, holestiraminom, metoklopramidom, domperidonom, nesteroidnimi protivnetnimi učinkovinami, kloramfenikolom, antiepileptiki, barbiturati, rifampicinom, salicilamidom, etanolom; psevdofedrina z naslednjimi učinkovinami: zaviraki MAO, metildopa, dihidroergotaminom; snovmi, ki naslajajo se (npr. natrijev hidrogen karbonat); dekstrometorfana z naslednjimi učinkovinami: zaviraki MAO, fluoksetinom, haloperidolom. **Stranski učinki.** Slabost in preobčutljivostne kožne reakcije (izpuščaji, koprnica, srbečica). Tablete Daleron in peroralna suspenzija Daleron: utrujenost, bruhanje, driska, zlatenica, pankreatitis in povečana aktivnost jetrnih encimov; filmsko obložene tablete Daleron COLD3: suha usta, razdražljivost, nemir, zaspanost, omotičnost, glavobol, redko povečanje krvnega tlaka in nepravilno bičje srca. **Oprema.** Tablete Daleron: 12 tablet, vsaka tableta vsebuje 500 mg paracetamola. Filmsko obložene tablete Daleron COLD3: 12 filmsko obloženih tablet, vsaka filmsko obložena tableta vsebuje 325 mg paracetamola, 30 mg psevdofedrinijevega klorida in 15 mg dekstrometorfanijevega bromida. Peroralna suspenzija Daleron: 100 ml peroralne suspenzije, 5 ml peroralne suspenzije vsebuje 120 mg paracetamola.

Podrobnejše informacije so na voljo pri proizvajalcu.

Krka, d.d., Novo mesto
Šmarješka cesta 6
8501 Novo mesto
www.krka.si

Še dobro, da imamo Daleron.